

Delgivning av kommunstyrelsens
verksamhetsplan med driftbudget 2026-2028
och investeringsbudget samt plan för
exploateringsverksamhet 2026-2030

9

2025KS29

§ 368

Dnr 2025KS29

Kommunstyrelsens verksamhetsplan med driftbudget 2026-2028 och investeringsbudget samt plan för exploateringsverksamhet 2026-2030

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer *Verksamhetsplan 2026-2028 med driftbudget per verksamhet 2026-2028 samt investeringsbudget och plan för exploateringsverksamhet åren 2026-2030.*

Kommunstyrelsen noterar att *Lokalresursplan 2026-2030* ligger till grund för budgeten.

Kommunstyrelsen noterar att *Produktionsplan för detaljplaner 2026-2030* ligger till grund för budgeten.

Kommunstyrelsen noterar att *Befolkningsprognos 2025-2034* ligger till grund för budgeten.

Kommunstyrelsen delger kommunfullmäktige *Verksamhetsplan för 2026-2028, Lokalresursplan 2026-2030 samt Produktionsplan för detaljplaner 2026-2030.*

Kommunstyrelsen noterar inkomna synpunkter från Rådet för idéburna organisationer, Ungdomsrådet, Pensionärsrådet, Vårdförbundet och Sacorådet i Härryda.

Avstår från att delta

Patrik Linde (S), Ulla-Karin Johansson (S), Berit Müllerström (S), Björn Mattsson (V), Thomas Gustafsson (S), Peter Arvidsson (SD) och Per Olov Risman (SD) avstår från att delta i beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 17 juni 2025 § 122 om *Budget 2026 med plan för perioden 2027-2028 (-2030) samt prioriterade mål och inriktningar för Härryda kommun.*

Anslagen fastställdes per nämnd och kommunfullmäktige fastställde mål och inriktningar till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen uppdrog den 25 september 2025, § 275, åt förvaltningen att utarbeta förslag till verksamhetsplan och budget för 2026, samt perioden 2027-2028 (-2030) utifrån dokumentet *Kommunstyrelsens mål och inriktningar till verksamhetsplan 2026* där kommunstyrelsen tagit hänsyn till fullmäktiges mål och inriktningar.

Förvaltningen har utarbetat förslag till verksamhetsplan där driftbudget 2026-2028 på

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

verksamhetsnivå samt investeringsbudget och plan för exploateringsverksamhet 2026-2030 ingår. I verksamhetsplanen ingår plan för genomförande av kommunstyrelsens mål och uppdrag.

Uppföljning av mål kommer göras i den ordinarie uppföljningsprocessen per mars, augusti och december när inte annat anges. Tidplan för återrapportering av uppdrag anges i verksamhetsplanen för respektive uppdrag.

Pensionärsrådet, rådet för tillgänglighet och delaktighet, rådet för idéburna organisationer och ungdomsrådet har fått information om nämndernas beslutade mål och inriktningar samt budgetramar för respektive nämnd och har därefter haft möjlighet att inkomma med synpunkter. Synpunkter som inkommit finns med i ärendet som beslutsunderlag.

Centrala samverkansgruppen och sektorråden har fått information om förslag till verksamhetsplan och har därefter haft möjlighet att inkomma med synpunkter. Synpunkter som inkommit finns med i ärendet som beslutsunderlag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 19 november 2025
- Verksamhetsplan 2026-2028 (-2030) för kommunstyrelsen, 14 november 2025
- Lokalresursplan 2026-2030
- Produktionsplan för detaljplaner 2026-2030
- Befolkningsprognos 2025-2034
- Synpunkter från Sacorådet i Härryda 11 november 2025
- Synpunkter från Vårdförbundet 6 november 2025
- Rådet för idéburna organisationers beslut 14 oktober 2025 § 28, Synpunkter på beslutade mål och inriktningar till verksamhetsplaner 2026
- Synpunkter från Ungdomsrådet 23 oktober 2025
- Pensionärsrådets beslut 13 oktober 2025 § 33, Synpunkter på beslutade mål och inriktningar till verksamhetsplaner 2026

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Datum
2025-11-19

Diarienummer
2025KS29 042

Kommunstyrelsens verksamhetsplan med driftbudget 2026-2028 och investeringsbudget samt plan för exploateringsverksamhet 2026-2030

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer *Verksamhetsplan 2026-2028 med driftbudget per verksamhet 2026-2028 samt investeringsbudget och plan för exploateringsverksamhet åren 2026-2030*.

Kommunstyrelsen noterar att *Lokalresursplan 2026-2030* ligger till grund för budgeten.

Kommunstyrelsen noterar att *Produktionsplan för detaljplaner 2026-2030* ligger till grund för budgeten.

Kommunstyrelsen noterar att *Befolkningsprognos 2025-2034* ligger till grund för budgeten.

Kommunstyrelsen delger *kommunfullmäktige Verksamhetsplan för 2026-2028, Lokalresursplan 2026-2030 samt Produktionsplan för detaljplaner 2026-2030*.

Kommunstyrelsen noterar inkomna synpunkter från Rådet för idéburna organisationer, Ungdomsrådet, Pensionärsrådet, Vårdförbundet och Sacorådet i Härryda.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 17 juni 2025 § 122 om *Budget 2026 med plan för perioden 2027-2028 (-2030) samt prioriterade mål och inriktningar för Härryda kommun*.

Anslagen fastställdes per nämnd och kommunfullmäktige fastställde mål och inriktningar till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen uppdrog den 25 september 2025, § 275, åt förvaltningen att utarbeta förslag till verksamhetsplan och budget för 2026, samt perioden 2027-2028 (-2030) utifrån dokumentet *Kommunstyrelsens mål och inriktningar till verksamhetsplan 2026* där kommunstyrelsen tagit hänsyn till fullmäktiges mål och inriktningar.

Förvaltningen har utarbetat förslag till verksamhetsplan där driftbudget 2026-2028 på verksamhetsnivå samt investeringsbudget och plan för exploateringsverksamhet 2026-2030 ingår. I verksamhetsplanen ingår plan för genomförande av kommunstyrelsens mål och uppdrag.

Uppföljning av mål kommer göras i den ordinarie uppföljningsprocessen per mars, augusti och december när inte annat anges. Tidplan för återrapportering av uppdrag anges i verksamhetsplanen för respektive uppdrag.

Samråd

Pensionärsrådet, rådet för tillgänglighet och delaktighet, rådet för idéburna organisationer och ungdomsrådet har fått information om nämndernas beslutade mål och inriktningar samt budgetramar för respektive nämnd och har därefter haft möjlighet att inkomma med synpunkter. Synpunkter som inkommit finns med i ärendet som beslutsunderlag.

Facklig samverkan

Centrala samverkansgruppen och sektorråden har fått information om förslag till verksamhetsplan och har därefter haft möjlighet att inkomma med synpunkter. Synpunkter som inkommit finns med i ärendet som beslutsunderlag.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen bedömer att förslaget till beslut inte medför ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 19 november 2025
- Verksamhetsplan 2026-2028 (-2030) för kommunstyrelsen, 14 november 2025
- Lokalresursplan 2026-2030
- Produktionsplan för detaljplaner 2026-2030
- Befolkningsprognos 2025-2034
- Synpunkter från Sacorådet i Härryda 11 november 2025
- Synpunkter från Vårdförbundet 6 november 2025
- Rådet för idéburna organisationers beslut 14 oktober 2025 § 28, Synpunkter på beslutade mål och inriktningar till verksamhetsplaner 2026
- Synpunkter från Ungdomsrådet 23 oktober 2025
- Pensionärsrådets beslut 13 oktober 2025 § 33, Synpunkter på beslutade mål och inriktningar till verksamhetsplaner 2026

Pia Alhäll
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Verksamhetsplan 2026-2028

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1	Övergripande om kommunen och kommunstyrelsens roll.....	3
2	Organisation och styrmodell	4
3	Ekonomi, kommunövergripande.....	8
4	Kommungemensamma prioriterade områden.....	16
5	Mål, inriktningar och uppdrag.....	21
6	Nämndens ekonomi.....	34
7	Kommunledning och stödfunktioner	37
8	Sektor för samhällsbyggnad	42
9	Sektor för teknik och förvaltningsstöd	52

Bilaga 1: Prognos för investeringar 2026-2030

Bilaga 2: Investeringar påbörjade 2025 eller tidigare

Bilaga 3: Finansieringsplan för exploateringar 2026-2030

1 Övergripande om kommunen och kommunstyrelsens roll

Härryda kommun är en förortskommun i göteborgsregionen och ingår i det regionala samarbetet. Kommunen har historiskt haft en hög och jämn befolkningstillväxt och antalet invånare är ca 40 000.

Kommunstyrelsen (som också är krisledningsnämnd) utses av kommunfullmäktige och ansvarar genom sin förvaltning för att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och följs upp. Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen har hand om samtliga verksamheter som kommunfullmäktige beslutat att inte lägga på annan nämnd, bolag, stiftelse eller förening. Det innebär att kommunstyrelsen är nämnd för bland annat samhällsbyggnadsfrågor, näringsliv, fastighet/lokaler, It, måltid, städ, hållbarhetsfrågor, krisledning, brottsförebyggande arbete och arbetsgivarfrågor.

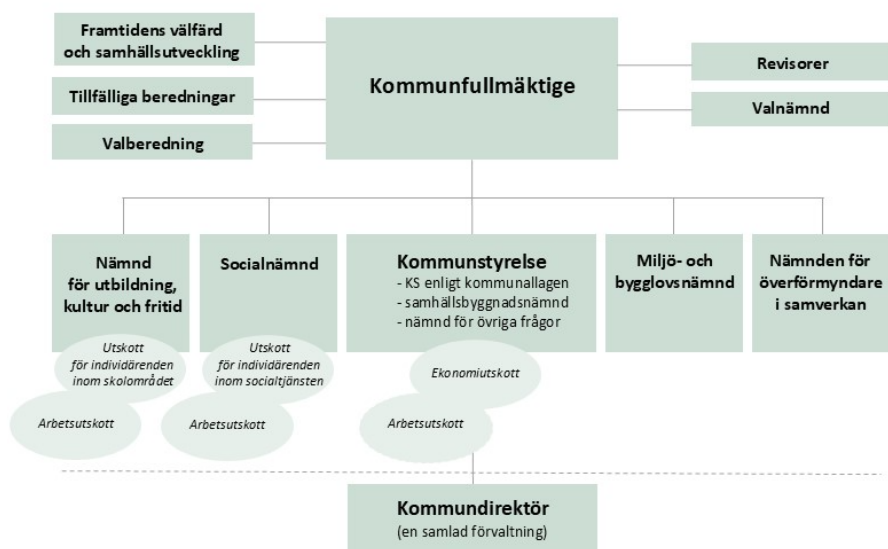
Obligatoriskt för alla kommuner är att ombesörja att det finns hälso- och miljöskydd och räddningstjänst. Även planering av infrastruktur, upprätta planer för byggnation och se till att det finns bostäder ingår i uppdraget.

Kommunstyrelsen ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av kommunfullmäktige fastställd vision, mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Med fokus på kärnverksamheterna, dvs obligatorisk och lagstadgad verksamhet inom styrelsens områden, ska styrelsen fullgöra sina uppgifter med kvalitet för den verksamheten riktar sig till och med effektiva arbetsformer för att utföra uppdragen.

2 Organisation och styrmodell

2.1 Politisk organisation

Kommunstyrelsen ansvarar för samhällsbyggnadsfrågor och andra kommunövergripande frågor. Nämnden för utbildning, kultur och fritid ansvarar för verksamheterna inom utbildning, kultur och fritid. Socialnämnden ansvarar för socialtjänst samt stöd och hjälp till individer och grupper. Miljö- och bygglovsnämnden fullgör kommunens uppgifter avseende myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet och byggnadsområdet.



2.2 Förvaltningens organisation

Härryda kommun har en förvaltning bestående av tre sektorer med fokus på kommunens kärnverksamhet; sektorn för utbildning, kultur och fritid, sektorn för socialtjänst samt sektorn för samhällsbyggnad. Dessutom finns en sektor för stöd till kärnverksamheten; sektorn för teknik och förvaltningsstöd samt tre centrala stödfunktioner ekonomi- och upphandlingsfunktionen, personalfunktionen samt biträdande kommundirektör. Kommundirektören är förvaltningschef och kommunens högsta tjänsteman. Varje sektor leds av en sektorchef.

Bilden nedan visar nuvarande organisation.



2.3 Styrmodell



Styrmodellen innehåller följande delar:

Vision: Härryda – här vågar vi!

I Härryda kommun bygger vi framtiden. Här har människor och företag möjlighet att växa och blomstra. Här lyfter idéer och landar lösningar som håller för kommande generationer.

Våra ledord: mod, nytänkande, handlingskraft

Förhållningssätt

I Härryda kommun har vi ett gemensamt förhållningssätt som uttrycker hur vi vill

vara och agera på jobbet, för att gemensamt förflytta kommunen mot visionen. Genom vårt förhållningssätt påverkar vi upplevelsen av Härryda kommun.

"Varje dag gör vi mötet med Härryda kommun enkelt. Vi är engagerade, ser möjligheter och skapar lösningar. Vi är kompetenta, professionella och öppna för olika perspektiv. Vi prövar nya idéer och vill alltid bli bättre. Tillsammans åstadkommer vi mer"

Verksamhetens grunduppdrag

Verksamhetens grunduppdrag avser uppdrag enligt lagstiftning och andra både statliga och kommunala styrdokument. Grunduppdraget ska beskriva varför verksamheten finns, vad den ska göra och för vem. Grunduppdraget är relativt beständigt över tid.

Ekonomiska ramar, prioriterade mål och kvalitet

Politikerna, inom parti, block eller annan gruppering utarbetar en strategisk plan som antas av kommunfullmäktige. Den strategiska planen beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden, både vad gäller kommunens roll som serviceutförare och rollen som demokratiaktör/samhällsutvecklare.

Den årliga budgeten utgår från den strategiska planen. Budgeten som fastställs av kommunfullmäktige anger ekonomiska ramar och prioriterade mål, inriktningar och uppdrag. Utifrån detta utarbetas nämndspecifika verksamhetsplaner där även kvalitetsindikatorer ingår för att beskriva kvaliteten i grunduppdrag och inriktningar.

2.3.1 Planerings- och uppföljningsprocessen

Den strategiska planen

Den långsiktiga inriktningen för kommunen uttrycks i den strategiska plan som antas av kommunfullmäktige. Det är politikerna, inom parti, block eller annan gruppering som tar fram planen och den beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden.

Budget, mål och inriktningar

Den strategiska planen kompletteras med ett årligt beslut om budget, mål och inriktningar på en kommunövergripande nivå. Här pekas det som är särskilt viktigt kommande år ut. Beslut om detta fattas av kommunfullmäktige i juni varje år där även ekonomiska ramar för nämnderna fastställs. Utifrån kommunfullmäktiges strategiska plan och årliga budgetbeslut utarbetar kommunens nämnder mål och inriktningar för sitt verksamhetsområde. Därifrån framgår de särskilt prioriterade målen för året.

Verksamhetsplan

Förvaltningen får därefter i uppdrag att utarbeta förslag till verksamhetsplan som beskriver så väl verksamhetens grunduppdrag som hur verksamheten ska arbeta med de särskilt prioriterade målen. I verksamhetsplanen fördelas också budgetanslag per sektor och verksamhetsområde. Verksamhetsplanerna fastställs av kommunens nämnder i december och delges därefter till kommunfullmäktige.

Verksamhetsberättelse, bokslut och ekonomiska rapporter

Uppföljning av verksamhetsplanerna görs genom

- verksamhetsberättelse per 31 december, där det sker en fördjupad uppföljning av ekonomi, grunduppdrag och prioriterade mål.
- delårsbokslut per 31 augusti, där det sker en uppföljning av ekonomi, grunduppdrag och prioriterade mål.
- fyra ekonomiska rapporter med prognoser.

Detta innebär att kommunstyrelsen och kommunens nämnder får en samlad uppföljning av verksamheterna två gånger per år. Dessutom rapporteras vissa resultat och uppföljningar separat. Kvalitetssäkring av grunduppdragen sker där till kontinuerligt med hjälp av kvalitetsindikatorer och andra nyckeltal som redovisas till respektive nämnd.

3 Ekonomi, kommunövergripande

3.1 Finansiell utveckling

Resultatbudget

Belopp i mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens nettokostnader exklusive avskrivningar	2 499,4	2 591,1	2 725,6	2 817,0	2 913,9
Avskrivningar	137,2	149,6	161,7	168,8	188,0
Verksamhetens nettokostnader	2 636,6	2 740,7	2 887,3	2 985,8	3 101,9
Skatteintäkter	2 480,3	2 644,0	2 771,4	2 893,4	3 024,2
Generella statsbidrag och utjämning	323,2	235,8	219,1	216,3	203,4
Verksamhetens resultat	166,9	139,1	103,2	123,9	125,7
Finansiella intäkter	40,7	3,0	4,3	4,3	4,3
Finansiella kostnader	-0,8	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Finansiella kostnader för pensioner	-64,6	-34,8	-8,8	-16,5	-17,9
Resultat	142,2	103,3	94,7	107,7	108,1
<i>Resultat enligt blandmodell</i>	<i>153,4</i>	<i>85,6</i>	<i>66,9</i>	<i>84,8</i>	<i>85,9</i>

Balansbudget

Belopp i mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1
Materiella tillgångar	2 520,0	2 729,3	2 832,1	3 061,2	3 254,5
Finansiella tillgångar	229,8	220,9	229,8	229,8	229,8
Summa anläggningstillgångar	2 749,9	2 950,5	3 062,0	3 291,1	3 484,4
Bidrag till infrastruktur	120,8	0,0	103,6	95,0	86,4
Tomtmark för försäljning, förråd och lager	224,8	254,1	131,6	142,5	158,3
Fordringar	398,9	389,4	548,9	648,9	648,9
Likvida medel	560,5	200,2	406,8	279,8	228,3
Summa omsättningstillgångar	1 184,2	843,7	1 087,3	1 071,2	1 035,5
SUMMA TILLGÅNGAR	4 054,9	3 794,2	4 252,9	4 457,3	4 606,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	2 195,1	2 186,8	2 393,1	2 500,8	2 608,9
<i>varav årets resultat</i>	<i>142,2</i>	<i>103,3</i>	<i>94,7</i>	<i>107,7</i>	<i>108,1</i>
Skulder					
Avsättningar för pensioner	1 041,7	1 040,2	1 003,0	984,4	969,4
<i>varav avsättning pensionskulda intjänad före 1998</i>	<i>554,8</i>	<i>537,5</i>	<i>508,0</i>	<i>485,1</i>	<i>462,9</i>
Övriga avsättningar	258,1	136,0	243,6	236,5	173,6
Långfristiga skulder	54,0	154,0	210,2	229,6	248,4
<i>varav lån i banker och kreditinstitut</i>	<i>0,0</i>	<i>100,0</i>	<i>156,2</i>	<i>175,6</i>	<i>194,4</i>
Kortfristiga skulder	506,0	277,2	403,0	506,0	606,0
SUMMA SKULDER	1 859,8	1 607,4	1 859,8	1 956,5	1 997,4
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	4 054,9	3 794,2	4 252,9	4 457,3	4 606,3
SOLIDITET	54 %	58 %	56 %	56 %	57 %

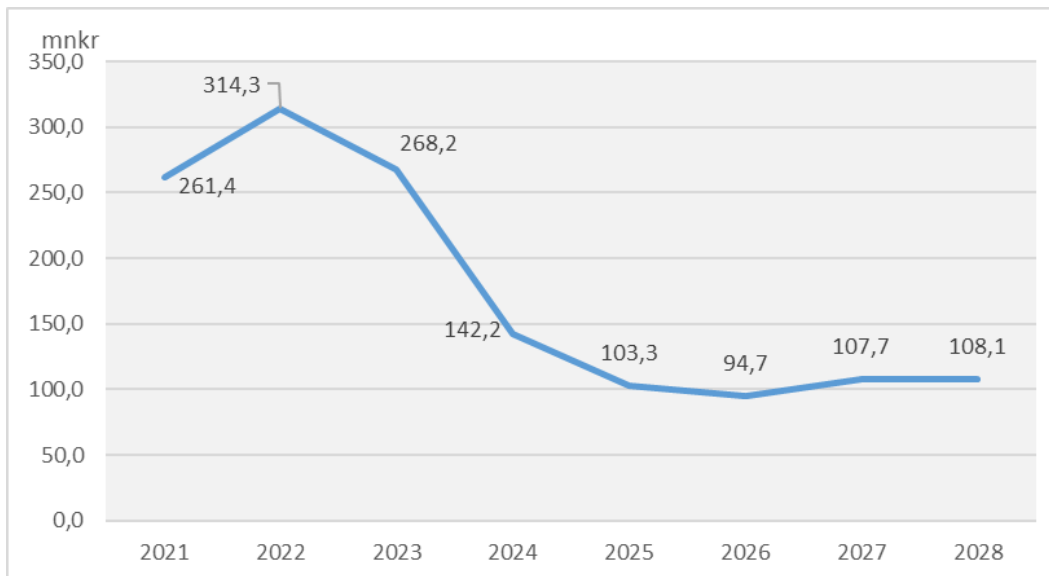
Resultat

Resultaten för perioden varierar mellan 95 till 108 miljoner kronor per år, med ett genomsnittligt resultat på 103 miljoner kronor per år. Enligt lag ska kommuner redovisa pensionskulden enligt blandfundsmodellen. Härryda kommun tillämpar dock fullfundsmodellen och behöver därför vid bokslut justera resultatet enligt blandfundsmodellen, vilket kan påverka resultatet både negativt och positivt beroende på år. Under 2024 försämras resultatet enligt fullfundsmodellen, eftersom pensionskulden intjänad före 1998 räknas upp med inflationen. Detta innebär att resultatet med fullfundsmodellen blir cirka 11 miljoner kronor lägre än med blandfundsmodellen. Från och med 2025 och fram till 2028 förväntas

inflationen sjunka, vilket gör att fullfundsmodellen ger ett högre resultat än blandfundsmodellen. Justerat för blandfundsmodellen beräknas resultaten ligga mellan 67 och 86 miljoner kronor.

Med den budgeterade resultatnivån uppnås de finansiella målen för god ekonomisk hushållning delvis. Målet om att resultatet ska uppgå till 2,5 procent av skatter och bidrag nås medan soliditetsmålet om en procentenhets ökning per år bara nås 2028.

Bilden visar resultatet för 2021-2028. Grafen visar utfall för 2021-2024 och budget för 2025-2028.

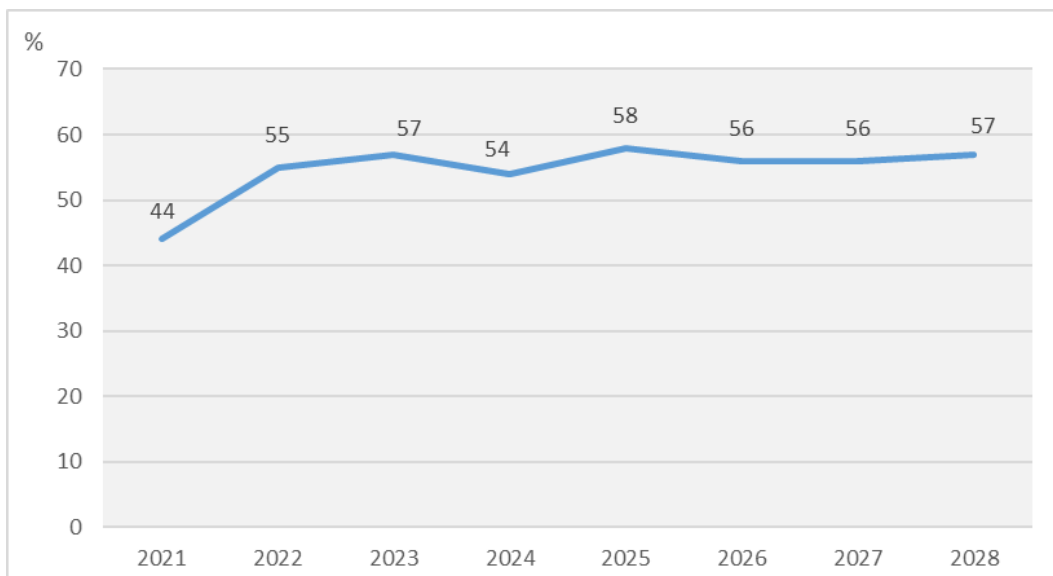


Soliditetsutveckling

Soliditeten beskriver kommunens långsiktiga betalningsförmåga och visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats genom resultat och ackumulerats som eget kapital. Kommunen redovisar endast soliditet enligt fullfonderingsmodellen.

Målet är att soliditeten ska öka med en procentenhet per år och i genomsnitt med en procentenhet över en rullande fyraårsperiod. I bokslutet för 2024 uppgick kommunens soliditet till 54 procent, en sänkning med 3 procentenheter jämfört med föregående år trots ett relativt gott resultat. Sänkningen förklaras av att en avsättning för medfinansiering av järnväg om 121 mnkr gjordes under 2024. Dessutom ökade samtidigt pensionsskulden till följd av hög inflation.

För 2028, som är det sista året i planperioden, beräknas soliditeten uppgå till 57 procent. Det finansiella målet – att soliditeten ökar med en procentenhet per år – kommer endast att uppnås för det enskilda året 2028 och sett ut ett rullande fyraårsperspektiv för åren 2026–2028 nås inte målet något av åren.

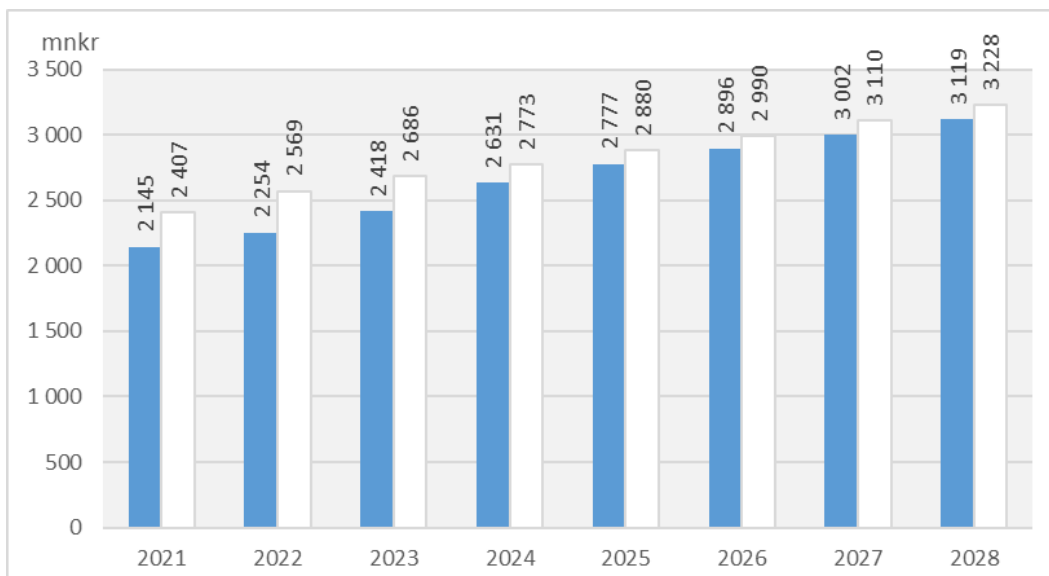


Bilden visar soliditetsutvecklingen från 2021.

Skatteintäkter och förändring av nettokostnader

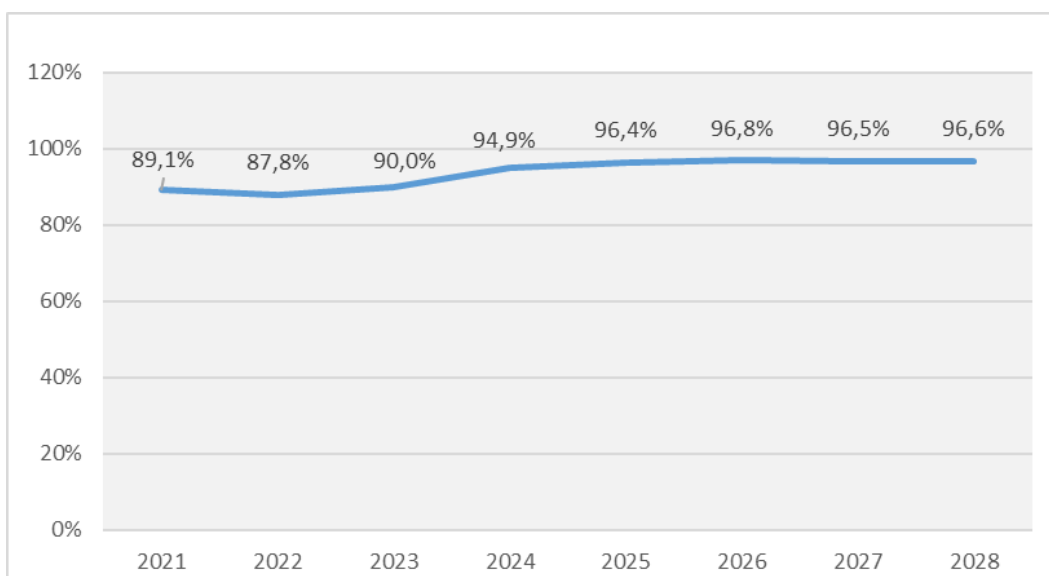
Skatteprognosen baseras på uppgifter och prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), men tar även hänsyn till kommunens egen befolkningsprognos. Om befolkningsutvecklingen i Härryda kommun inte följer planen, kan intäkterna komma att förändras. Enligt skatteprognosen från SKR i april 2025 (cirkulär 25:21) beräknas skatteintäkter och utjämning öka med 3,8 procent år 2026, jämfört med de budgeterade värdena för 2025. Detta motsvarar ungefär 111 miljoner kronor, vilket är en betydande ökning. Mellan 2026 och 2027 förväntas ökningen vara något högre, cirka 119 miljoner kronor eller 4,0 procent. Den ökade skatteintäkten är avsedd att finansiera löneökningar i den befintliga verksamheten, inflation för övriga kostnader samt volymökningar och eventuella ambitionshöjningar.

Skatter, generella statsbidrag och nettokostnader



Diagrammet redovisar verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto samt utvecklingen av skatteintäkter inklusive utjämningar. Vänster stapel (blå) visar nettokostnader och höger stapel (vit) visar skatteintäkter och utjämning. Skillnaden mellan staplarna motsvarar budgeterat resultat.

Nettokostnadsandel



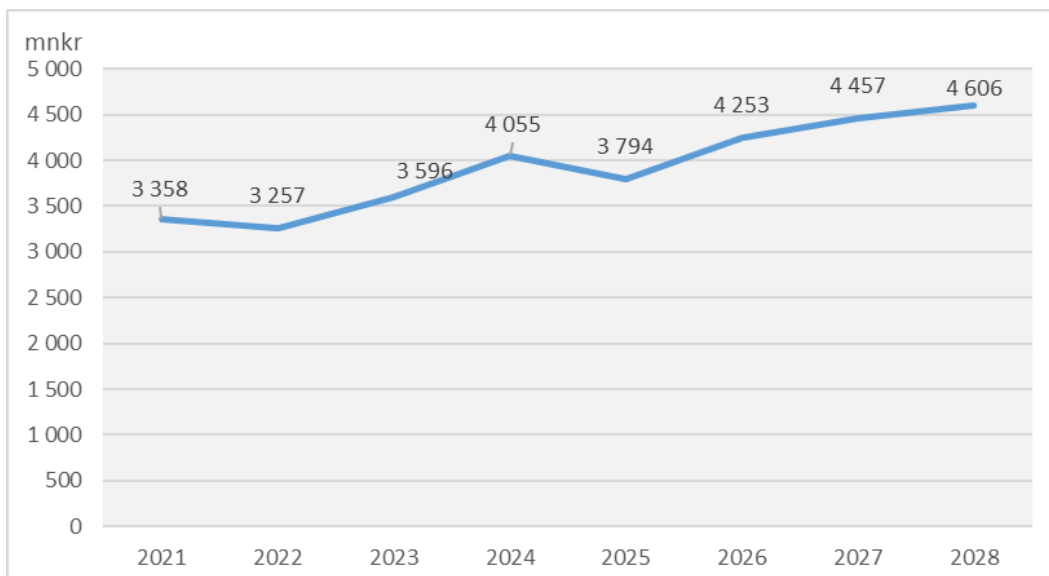
Diagrammet visar nettokostnaderna som andel av skatter och generella statsbidrag.

Tillgångar och investeringar

De totala tillgångarna har ökat de senaste åren men ökningstakten har avtagit eftersom VA-verksamheten bolagiserades från och med 2021.

Investeringsvolymen sjönk avsevärt när byggnation av nya vattenverket i Hindås inte längre skedde i kommunal regi. Även nybyggnation av skollokaler minskar

när barn i för- och grundskoleålder inte ökar på samma sätt som tidigare år. Däremot har befintliga skollokaler behov av upprustning och renovering under kommande planperiod. Även en ny ishall är planerad att byggas inom planperioden.



Bilden beskriver utvecklingen av de sammanlagda tillgångarna i kommunen. Det bedömda investeringsbehovet för perioden 2026-2030 är 1 991 mnrk, varav 340 mnrk avser 2026. Maximal investeringsvolym är fastställd till 300 mnrk. Med stor sannolikhet kommer dock ett flertal objekt som budgeterats för år 2026 att utföras 2027 eller senare.

Långfristiga skulder

De långfristiga skulderna uppgick i bokslut 2024 till 54 mnrk och det motsvarade gatukostnadsräntor och investeringsbidrag. Banklånen har amorterats i sin helhet eller förts över till HVAAB och vid bokslutet 2022 hade kommunen inga banklån. Under planperioden är investeringsvolymen förhållandevis hög sett till de budgeterade resultaten. Det innebär att kommunen eventuellt kan behöva låna upp mellan 150-195 mnrk någon gång under planperioden.

Känslighetsanalys

Tabellen visar vilken effekt olika händelser har på Härryda kommuns ekonomi. Små förändringar innebär stora belopp, vilket visar hur viktigt det är med en marginal då budgeten fastställs.

Förändringar i känslighetsanalys, årseffekt för budgetår 2026	mnrk
Löneökning med 1 procent inklusive sociala avgifter	19,9
Räntan höjs/sänks 1 procent, på ett års sikt (låneräntan)	0,5
Inflationsförändring för övriga kostnader, 1 procent	12,9
Skatteunderlagsförändring rikets, 1 procent	27,7
Förändrad utdebitering med 10 öre	13,5

3.2 Sammanställning av drift och investering

Driftbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelse	280 708	420 941	434 911	440 215	442 421
Nämnd för utbildning, kultur och fritid	1 446 257	1 489 085	1 543 242	1 547 622	1 561 456
Socialnämnd	791 944	859 136	890 001	902 365	927 655
Politisk organisation	15 038	14 050	16 420	16 270	15 570
Finansförvaltning	-2 676 101	-2 886 504	-2 979 228	-3 014 206	-3 055 246
Resultat	142 154	103 292	94 654	107 734	108 144

Jämfört med kommunfullmäktiges junibudget är ramarna justerade med beslutad lönerrevision för 2025. Det innebär en omfördelning från finansförvaltningen till nämnderna och påverkar inte resultatnivån.

Budgeten för perioden 2026-2028 grundar sig på kommunfullmäktiges beslut om budget för perioden 2025-2027 med justeringar för demografiska förändringar och politiska beslut för planperioden 2026-2028. Resurstilldelningen till nämnderna har anpassats efter den senaste befolkningsprognosen, som framför allt visar på färre barn i förskoleåldern än föregående prognos. Den sammantagna befolkningsprognosen är fortsatt positiv för kommunen även om ökningstakten minskar något i jämförelse med tidigare prognoser. I absoluta tal är det förhållandevis stora befolkningsminskningar avseende barn/elever i förskole/grundskoleålder medan gruppen äldre ökar. En ökad efterfrågan inom vård- och omsorg ses medan behovet av förskola och grundskola minskar.

Prognoser för skatteintäkter och pensionskostnader baseras på uppgifter från SKR och KPA, publicerade i april 2025. Lönerrevisionen är beräknad till 3 procent för åren 2026-2028 och budgeteras under finansförvaltningen.

Det finansiella läget ser, tack vare bland annat sjunkande pensionskostnader, förhållandevis bra ut. Trots detta står kommunen inför strukturella utmaningar på grund av förändringar i demografien, vilket främst påverkar sektorerna för utbildning, kultur och fritid samt teknik och förvaltningsstöd. Sektorerna för samhällsbyggnad möter utmaningen att etablera en organisation som kan fungera effektivt under en lågkonjunktur med minskande intäkter. Inom sektorn för socialtjänst pågår arbetet med att anpassa sig till en ökande äldre befolkning och förändringar i lagstiftningen gällande socialtjänsten. Med tanke på kommunens framtida investeringsplaner behöver kassaflödet stärkas för att undvika att behöva finansiera genom lån på lång sikt.

Investeringstabell

Belopp i tkr	Projekt kalkyl	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Kommunstyrelse		323 000	386 500	341 346	368 500	457 000
	Årligt projektanslag inkl kd reserv och konstnärlig utsmyckning	110 000	105 000	105 000	105 000	105 000
	Renovering	58 000	58 000	58 000	58 000	58 000
	LRP: Ny skola i Landvetter (norra) 650 elever	432 000	1 000	5 000	100 000	182 000
	LRP: Härryda arena	423 346	150 000	190 000	30 346	
	LRP: Härryda arena, inventarier ismaskin städmaskin	3 500		3 500		
	LRP: Gruppbostad 6 lägenheter	46 000	500	3 000	25 000	17 500
	LRP: Gruppbostad 6 lägenheter	46 000	3 500	25 000	17 500	
	LRP: VÅBO, 80 platser + hemtjänstlokal + lokal TOF	452 000		500	2 000	6 000
						150 000
Nämnd för utbildning, kultur och fritid		14 150	14 150	24 150	14 150	35 150
	Årligt projektanslag	14 150	14 150	14 150	14 150	14 150
	LRP: Härryda arena, inventarier	10 000		10 000		
	LRP: Ny skola i Landvetter (norra) 650 elever, inventarier	21 000				21 000
Socialnämnd		2 400	2 400	2 900	2 900	2 400
	Årligt projektanslag	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400
	LRP: Gruppbostad 6 lägenheter, inventarier	500		500		
	LRP: Gruppbostad 6 lägenheter, inventarier	500			500	
Summa investeringar		339 550	403 050	368 396	385 550	494 550

Det bedömda investeringsbehovet för perioden 2026–2030 är netto sammanlagt 1 991 mnkr, varav 340 mnkr föreslås 2026. Under planperioden kommer flera större projekt från Lokalresursplanen (LRP) att påbörjas eller färdigställas. Det innebär bland annat en ny skola i norra Landvetter samt en ny ishall med idrottshall i Härryda.

Med stor sannolikhet kommer dock ett antal av LRP projekt som är budgeterade för 2025 ombudgeras till 2026 på grund av förseningar.

4 Kommungemensamma prioriterade områden

4.1 Digital utveckling

Plan för genomförande

Digitalisering är en metod för verksamhetsutveckling och omställning, enligt den definition som fastställts för Härryda kommun. För att maximera potentialen i digitala lösningar är det avgörande att systematiskt integrera digitalisering i kvalitets- och utvecklingsarbetet inom alla verksamheter. Digitala lösningar erbjuder stora möjligheter att leverera effektiva och innovativa tjänster inom kommunens kärnverksamheter, såsom socialtjänst, samhällsbyggnad och skola.

Förvaltningen kommer att ha ett särskilt fokus på att fortsätta utforska hur AI (artificiell intelligens) kan användas för att utveckla och effektivisera verksamheten. För att vägleda, stimulera och stödja verksamheterna och alla medarbetare finns det inom förvaltningen cirka 40 AI-ambassadörer. Under året kommer sektorerna att fortsätta att använda verktyget *Intric* som stöd inom ramen för en pågående pilot. Utöver att vara en generativ assistent kan verktyget användas för att skapa unika assistenter som hämtar information endast från fördefinierade källor. Parallellt med detta arbetar förvaltningen vidare med den för offentlig sektor gemensamma digitala assistenten Svea.

En kostnadseffektiv och ändamålsenlig digitalisering bedrivs bäst i samverkan. Detta gäller både samverkan inom förvaltningen men också med regionala och nationella aktörer. Förvaltningen fortsätter därför att utveckla arbetet inom det interna digitaliseringsrådet. Kommunen är engagerad i Göteborgsregionens innovationsarena som fokuserar på AI-framdrift, bland annat genom att kommundirektören är ordförande.

Kommunen har gått med i flera av Sveriges kommuner och regioners (SKR) initiativ inom ramen för *handslag för digitalisering*. Ett initiativ rör införande av säker digital kommunikation (SDK), vars syfte är att möjliggöra digital kommunikation mellan olika myndigheter. Idag är den hänvisad till post eller fax. Andra exempel på initiativ är breddinförande av välfärdstekniska lösningar och nationell gemensam informationsförsörjning för socialtjänsten.

Utvecklingen av funktionen "Mina sidor" kommer att fortsätta med utökad service för att ge invånare snabb, relevant och personligt anpassad digital service. Hantering av data är central för den digitala transformationen. Genom att förstå, analysera och använda data på rätt sätt kan tjänster skapas som verkligen svarar mot invånarnas behov.

En förutsättning för fortsatt digitalisering och användning av AI i kommunens verksamheter är ordning och reda i frågor som rör bland annat rör systemförvaltning, kontinuitetsplanering, dataskydd och cybersäkerhet. Under början av 2026 börjar cybersäkerhetslagen gälla. Lagen är en konkretisering av

NIS2-direktivet och ställer högre krav på kommunen vad gäller exempelvis säkerhetsåtgärder för digitala system och verktyg. Dessutom innebär lagen högre krav på kunskap hos likvärdig tjänstepersoner som förtroendevalda.

Förvaltningen fortsätter att utveckla sin systemutvecklarkompetens i syfte att stötta alla verksamheter med utveckling, integrationer och smarta effektfulla lösningar.

4.2 Hållbar utveckling - Agenda 2030

Plan för genomförande

Att implementera det av kommunfullmäktige beslutade hållbarhetsstrategiska programmet är centralt i kommunens hållbarhetsarbete. Programmet omfattar fem insatsområden: Demokrati och delaktighet, Klimatsmart och resurseffektiv, Näringsliv och sysselsättning, Robusta ekosystem och biologisk mångfald samt Trygghet, hälsa och livsvillkor.

Förutsättningen för att nå kommunens målsättningar krävs initiativ och aktiviteter på samtliga nivåer i kommunen. Det är därför en prioritering att samtliga verksamheter deltar i samt initierar aktiviteter.

Nedan områden är för året särskilt prioriterade för förvaltningen.

Folkhälsa

Kunskapshöjande insatser inom psykisk hälsa är fortsatt prioriterade. Dessa insatser riktar sig både till kommuninvånare och till chefer och medarbetare inom förvaltningen. Målet är att minska stigmat kring psykisk ohälsa, öka medvetenheten om psykisk hälsas påverkan samt öka kännedomen om tillgänglig hjälp och vägledning.

Inom folkhälsoområdet är implementering och arbete utefter ny folkhälsoplan prioriterat.

Resurssmart kommun

Åtgärder för att bli en resurssmart kommun är prioriterat vilket inkluderar cirkulära flöden, minskad användning av material och produkter samt utfasning av engångsmaterial. Att bli en resurssmart kommun innebär att samtliga i organisationen bidrar till omställningen i både mindre och större åtgärder. Exempelvis genom fortsatt införande av källsortering i kommunala lokaler.

Klimatneutral kommun

Härryda kommun har målsättningen att bli klimatneutral till 2030. Utöver att vara en resurssmart kommun prioriteras även åtgärder för öka andelen hållbara transporter, klimatsmarta inköp och upphandlingar. Inom ramen för kommunens projekt Klimatneutrala Härryda kommun 2030 ska även metoder för innovation och processorienterat arbete initieras.

4.3 Kompetensförsörjning

Plan för genomförande

Arbetet med kompetensförsörjning syftar till att säkerställa att vi har rätt kompetens på rätt plats vid rätt tidpunkt. För att kunna konkurrera om kompetent arbetskraft och därmed säkra den framtida personalförsörjningen är det betydelsefullt att vara en attraktiv arbetsgivare.

För att lyckas med detta behöver organisationen arbeta aktivt, strategiskt och operativt, med att skapa bästa möjliga förutsättningar för hållbara medarbetare som kan leverera service och stöd med god kvalitet till de som bor, verkar och vistas i vår kommun.

ARUBA-modellen (Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla) samt Sveriges kommuner och regioners (SKR) nio strategier för kompetensförsörjning används som grund för arbetet. Dessa strategier hjälper oss att bestämma lokala aktiviteter och strategier som fokus ska ligga på.

Under 2026 kommer arbetet fortsatt fokusera på områdena utveckla, behålla samt avveckla. Dessa områden har valts ut med anledning av den demografiska utvecklingen.

Inom utveckla och behålla kommer arbetet fortsatt att vara inriktat på att utveckla ledarskapet och förbättra arbetsätt för att bättre kunna ta vara på och utveckla medarbetarens kapacitet och kompetens.

Inom området avveckla kommer fokus att vara på att vidareutveckla processer vid avslut samt arbeta vidare med det samlade resultatet från avslutssamtalen.

4.4 Näringsliv

Plan för genomförande

Arbetet med att långsiktigt och uthålligt utveckla Härryda till Sveriges bästa näringslivskommun är en gemensam angelägenhet för hela kommunen. Grunden för detta arbete utgörs av det näringslivsstrategiska programmet och näringslivspolicyn. Servicen till företag är en central del av uppdraget att vara en serviceorganisation med myndighetsansvar, och förbättringar genomförs löpande utifrån resultaten i undersökningen Insikt samt Svenskt Näringslivs attitydundersökning om företagsklimatet. Under 2026 kommer fokus att ligga på kompetensförsörjning, attraktionskraft och företagsklimat.

En avgörande förutsättning för att utvecklas till Sveriges bästa näringslivskommun är att kommunens kärnverksamheter, såsom förskolor, skolor, äldreomsorg samt fritids- och kulturverksamheter, håller hög kvalitet. Detta bidrar i sin tur till ett starkare företagsklimat och kommunens attraktivitet. Alla medarbetare har en viktig roll i detta arbete, och under året genomförs olika aktiviteter för att ge inspiration och kunskap.

För att skapa ett gott företagsklimat ska kommunen vara tillgänglig och föra en

nära dialog med företagen genom kontinuerliga företagsbesök, bokade möten och företagsfrukostar. För att ytterligare stärka företagsklimatet satsar förvaltningen på tydlig och regelbunden kommunikation via nyhetsbrev, artiklar och sociala medier.

Inom kompetensförsörjningen arrangeras en rekryteringsmessa för att underlätta matchningen mellan arbetsgivare och arbetssökande samt utvecklingen av samarbetet skola-näringsliv i Framtidsplanen.

För att öka kommunens attraktionskraft fortsätter 2026 utvecklingen av besöksmål som Råda Säteri samt arbetet med att skapa attraktiva och trygga centrummiljöer för både invånare och näringsliv. Det är också viktigt att integrera näringslivsperspektivet tidigt i samhällsplaneringsprocesserna, där näringslivsenheten har en central roll i att underlätta företagens kontakter med kommunen.

4.5 Trygghet

Plan för genomförande

Trygghet är ett av de kommungemensamma områden som involverar hela förvaltningen. Det är en strategisk och övergripande fråga som kräver tvärsektorielt arbete. Eftersom trygghet är ett mångfasetterat och komplext område, krävs både strategiska och långsiktiga insatser samt konkreta åtgärder här och nu. Samverkan är avgörande för att nå målen, både internt inom förvaltningen och kommunkoncernen samt externt med andra myndigheter, företag, föreningar och civilsamhället i stort.

Det dagliga arbetet i kommunens kärnverksamheter bidrar på många sätt till att skapa trygghet. Kunskap om vad som skapar upplevelsen av trygghet respektive otrygghet är av stor vikt för att vidta ändamålsenliga åtgärder. Arbetet med trygghet är nära kopplat till det brottsförebyggande arbetet, och många brottsförebyggande åtgärder har även trygghetshöjande effekter.

Den 1 juli 2023 trädde lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete i kraft. Lagen ålägger kommunerna ett särskilt ansvar för det brottsförebyggande arbetet och specificerar konkreta skyldigheter. En central del av arbetet är modellen "Trygg i Härryda", som innebär att kommunen och polisen tillsammans kartlägger brott och trygghet genom att samla in och analysera data från olika källor. Utifrån denna kartläggning identifieras prioriterade områden och åtgärder som ska genomföras för att minska brottsligheten och öka tryggheten. Bland de prioriterade områdena finns insatser riktade mot unga i riskzon, där kommunen och polisen arbetar med både förebyggande och stödjande åtgärder. Detta inkluderar närvaro av trygga vuxna i miljöer där barn och unga samlas, samt riktade insatser som orossamtal och föräldrastöd.

En utvecklingsledare med inriktning på brottsförebyggande arbete har fått i uppdrag att driva och samordna detta arbete. En ändamålsenlig organisation är beslutad med en politisk styrgrupp för styrning, beredning och uppföljning av det brottsförebyggande arbetet, ett strategiskt forum för samverkan och samordning,

både internt och externt, samt ett trygghetsforum som syftar till att informera kommuninvånare samt fånga upp synpunkter och förslag på ytterligare åtgärder.

Ordningsvakter har regelbunden närvaro i Mölnlycke och Landvetter centrum enligt beslutade LOV3-områden. Syftet är att öka tryggheten för de som rör sig i kommunens centrumdelar, och all områdesbevakning arbetar därför relationsbyggande. Utöver ordningsvakter används även väktare som bevakar kommunens fastigheter i samtliga kommundelar. Omfattning och prioriteringar justeras utifrån rapportering, iakttagelser och rådande lägesbild. En annan viktig del för att skapa trygga centrum i kommunen är det löpande samverkansarbetet med fastighetsägare och näringsidkare. Arbetet handlar om att underhålla och utveckla centrummiljöer med trivselskapande åtgärder för att skapa attraktiva platser som upplevs som trygga under dygnets alla timmar. Konceptet med gemensamma trygghetsvandringar är ett annat verktyg för konkreta insatser och utvecklad samverkan.

4.6 Systematisk kvalitetsuppföljning

Plan för genomförande

Med utgångspunkt i dagens demografiska läge är systematisk kvalitetsuppföljning än viktigare. Mindre barnkullar, marginellt fler i arbetsför ålder och en ökning av äldre bidrar till att arbetet kommer behövs ställas, samtidigt som kvaliteten ska säkras och bibehållas. Systematisk kvalitetsuppföljning berör hela förvaltningen och är en strategisk och övergripande fråga som fortsatt kräver tvärsektorielt arbete. Under 2026 fortsätter arbetet med att utveckla samordningen och systematiken i kvalitetsarbetet, förvaltningsgemensamma metoder och arbetssätt samt att skapa förbättrad rapportering avseende resultat, analys, åtgärder och uppföljning. Utgångspunkten kommer att vara principen om uppföljning, analys och åtgärder på rullande årsbasis. Arbetet bedöms vara långsiktig och kommer pågå under längre tid.

Förvaltningen påbörjade 2025 ett arbete med att ta fram analysrapporter med fokus på kvalitet, volym och kostnader. Arbetet tar sin utgångspunkt i analysrapport av nettokostnadsavvikelser inom äldreomsorgen som tidigare tagits fram och som nu vidgas till att omfatta volym, resurs, kvalitet och effektivitet. Arbetet fortsätter 2026.

5 Mål, inriktningar och uppdrag

5.1 Mål för god ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

5.1.1 Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att mål och riktlinjer för verksamheten ska beaktas och att finansiella mål ska anges. De finansiella målen utgör ett verktyg för att kunna bedöma den finansiella situationen och utvecklingen, och därmed fastslå om kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv. Kommunfullmäktiges finansiella mål syftar bland annat till att klara av framtida pensionsutbetalningar utan att urholka kommunens likviditet. Målen mäts och analyseras både i ett rullande fyraårsperspektiv och sett till det enskilda året.

5.1.1.1 Soliditeten ökar med en procentenhet per år

Soliditeten beskriver kommunens långsiktiga betalningsförmåga och visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats genom resultat och ackumulerats som eget kapital. Kommunen redovisar endast soliditet enligt fullfonderingsmodellen. Målet är att soliditeten ska öka med en procentenhet per år och i genomsnitt med en procentenhet över en rullande fyraårsperiod. I bokslutet för 2024 uppgick kommunens soliditet till 54 procent, en sänkning med 3 procentenheter jämfört med föregående år trots ett relativt gott resultat. Sänkningen förklaras av att en avsättning för medfinansiering av järnväg om 121 mnkr gjordes under 2024. Dessutom ökade samtidigt pensionsskulden till följd av hög inflation.

För 2028, som är det sista året i planperioden, beräknas soliditeten uppgå till 57 procent. Det finansiella målet – att soliditeten ökar med en procentenhet per år – kommer endast att uppnås för det enskilda året 2028 och sett ut ett rullande fyraårsperspektiv för åren 2026–2028 nås inte målet något av åren.

Indikator/mått	Utfall 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Förändring av soliditet	-3	6	-2	0	1
Soliditet, rullande fyra	5,5	3,5	0,25	-0,25	0,75

5.1.1.2 Resultatet är 2,5 procent av skatter och generella statsbidrag

Målet att resultatet ska uppgå till 2,5% av skatter och bidrag nås för alla åren, både sett till det enskilda året och sett ur ett rullande fyraårsperspektiv.

Indikator/mått	Utfall 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultatets andel av skatter och generella statsbidrag	5,1	3,6	3,2	3,5	3,4
Resultatandel, rullande fyra	9,9	6,7	5,5	3,9	3,4

5.1.2 Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Målen avser bostadsbyggande, förskoleverksamheten, grundskola och gymnasiet samt bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning. Nedan redovisas fastställda verksamhetsmål för styrelsens/nämndens ansvarsområden.

5.1.2.1 Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer

En femårig produktionsplan för bostäder och verksamheter tas fram och revideras årligen. Produktionsplanen används för att stödja befolkningstillväxten och utgör ett underlag för planering inom andra sektorer. Under 2025 infördes ett arbetssätt som innebär att kommunstyrelsen antar en startplan. Den anger vilka detaljplaner som ska startas under året. Genom exploateringsavtal med olika aktörer skapas förutsättningar för ett varierat utbud av bostäder i olika upplåtelseformer. Det svaga konjunkurläget har dock lett till att byggstarter inom antagna detaljplaner försenats, vilket påverkar antalet färdigställda bostäder. Det finns för närvarande kapacitet att bygga cirka 2 000 bostäder inom gällande detaljplaner samt potential för ytterligare 3 000–4 000 bostäder i pågående planarbete. Målet bedöms kunna nås på längre sikt.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Befolkningstillväxt, (%)	2	1,94	0,3	0,3
Antal färdigställda lägenheter	389	496	227	115
Andel av större exploateringsområden med alla tre upplåtelseformerna, %.	80	80	60	60
Antal varianter på lägenhetsstorlekar i nyproducerade områden med flerbostadshus (1–5 rum och kök).	4	5	4	5

5.2 Nämndens mål, inriktningar och uppdrag

5.2.1 Förvaltningens arbete med mål, inriktningar och uppdrag

Förvaltningen har arbetat in nämndernas mål- och inriktningsdokument i årets verksamhetsplan. Mål- och inriktningsdokumentet består huvudsakligen av tre delar: mål, inriktningar och uppdrag.

Målen hanteras i verksamhetsplanen genom att förvaltningen för varje enskilt mål beskriver en plan för genomförande.

Inriktningarna som anger den övergripande riktningen för förvaltningens arbete har varierande karaktär och tas om hand på olika sätt. De integreras antingen i grunduppdraget, i ekonomitexten eller, i de fall där de inte lämpar sig för dessa delar, som separata mål.

Uppdragen redovisas i en särskild lista där det framgår under vilket kvartal som slutredovisning ska ske.

5.2.2 Inriktningen är att kostnadsutvecklingen inte får överstiga förändringen av skatteintäkter och statsbidrag. All verksamhet ska bedrivas med hög kostnadseffektivitet och kommunens processer ska vara effektiva och klara hög service till rätt kostnad. Alla verksamhetsnämnder ska arbeta för att kommunens resultat uppnår de finansiella målen för att säkerställa god ekonomisk hushållning.

Plan för genomförande

Fokuset på ekonomiska frågor har ökat inom förvaltningen på grund av förändrade omvärldsfaktorer såsom demografiska skiften samt konjunkturläget med inflation och ränteförändringar. Varje sektor, verksamhet och enhet arbetar aktivt med sina specifika utmaningar för att stärka budgetföljsamheten, öka effektiviteten samt uppnå en ekonomi i balans.

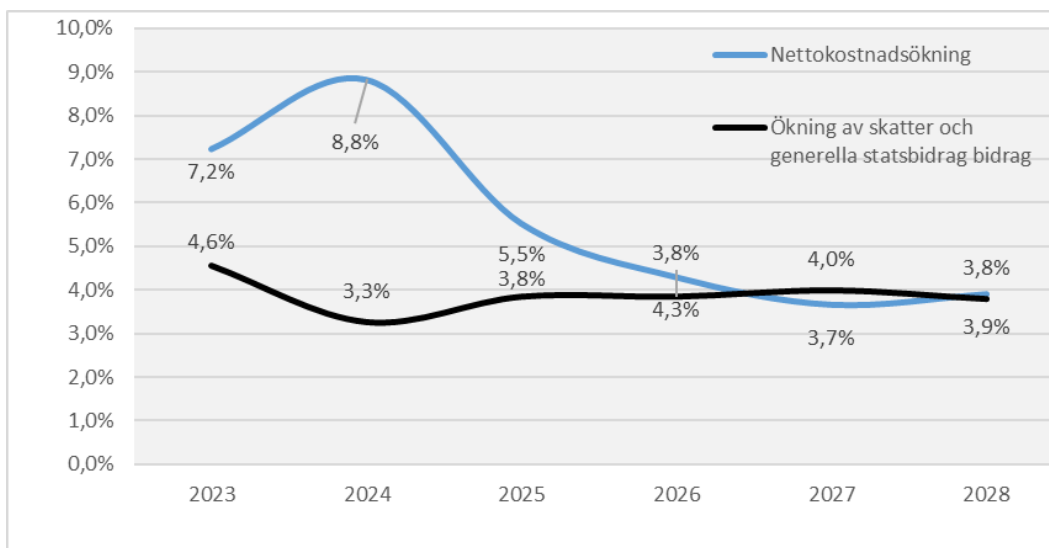
Inom sektorn för utbildning kultur och fritid arbetar verksamheterna med anpassningar till minskande antal barn och elever. Inom sektorn för samhällsbyggnad pågår arbete för att förbättra projektstyrningen och anpassa organisationen till lägre intäkter på grund av minskad byggtakt. Sektorn för teknik och förvaltningsstöd hanterar flera frågor för att stärka budgetföljsamheten. Förutom att kontinuerligt effektivisera och utveckla sektorns egna processer, sker även anpassningar till förändrad demografi, vilket påverkar exempelvis måltidsverksamheten och andra verksamheter i hög grad.

Sektorn för socialtjänstsektorn omfattar en bred variation av verksamheter och

arbetar kontinuerligt för att stärka måluppföljningen och förbättra effektiviteten. Detta inkluderar ett stort fokus på bemannings- och schemafrågor. Inom Härryda Framtid arbetar verksamheterna för att klienterna ska uppnå egenförsörjning.

Förändringar inom verksamheterna påverkar kommunens stödverksamheter, där efterfrågan på stöd inom ekonomi- och personalfrågor är hög. Dessutom har en genomlysning av kommunstyrelsens verksamheter genomförts med syfte att förbättra organiseringen och stärka ändamålsenlighet och effektivitet.

Under 2023 och 2024 ökade nettokostnaderna i högre takt än skatter och statsbidrag, främst på grund av de ökade pensionskostnaderna som följt av den höga inflationen. För 2025 ser är de budgeterade värdena för nettokostnadsutvecklingen högre ut än ökningen av skatter och bidrag. Däremot visar prognoser för 2025 att skatteintäkternas ökning är något högre än nettokostnadsutvecklingen. För planperioden 2026-2028 ser kurvorna ut att plana ut och ligger ganska nära varandra, något år är skatteintäkternas ökning lite högre medan ett annat år är det tvärt om.



5.2.3 Inriktningen är att generellt ska budgetstyrning och uppföljning stärkas. Lokal- och personalplanering ska systematiskt anpassas proaktivt utifrån befolkningsprognos och uppdrag. Detta ska återspeglas i en mer detaljerad uppföljning, med rapportering till nämnder, av ekonomiskt utfall jämfört med budget, aktuell och planerad nyttjandegrad av lokaler samt kostnader.

Plan för genomförande

Kommunen står, liksom landet i stort, inför tydliga demografiska skiften: antalet unga minskar samtidigt som andelen äldre ökar. Parallellt råder låg BNP-tillväxt

och ett osäkert säkerhetspolitiskt läge. Detta ställer högre krav på ett proaktivt arbetssätt och förmåga att snabbt anpassa verksamheten till nya förutsättningar.

För att hantera utmaningarna bedrivs arbetet nämnds- och sektorsövergripande, med samtliga sektorer involverade. Det är också avgörande att den politiska ledningen får tidig och relevant information, så att beslut i väsentliga frågor kan fattas i rätt tid. Förvaltningen har stärkt arbetet med befolkningsprognoser. Frågan hanteras nu både strategiskt och operativt, och lokalresursplaneringen inrymmer uttryckligen förväntade befolkningsförändringar. Budgeten för personalfunktionen har utökats för att öka stödet till verksamheterna vid demografiskt drivna verksamhetsförändringar. Ekonomi- och investeringsprocesserna utvecklas kontinuerligt för att stärka ekonomistyrningen och förbättra chefernas förutsättningar för resursplanering.

5.2.4 Inriktningen är att skötsel och underhåll av grönytor och centrummiljöer organiseras så att de hålls hela, rena, trygga och trivsamma på ett kostnadseffektivt sätt. För att komma ikapp med det eftersatta underhållet och skötseln har kommunstyrelsen tilldelats extra medel.

Plan för genomförande

Ökad renhållning kommer att ske i form av mer frekvent plockstädning, ogräsbekämpning och tvätt av konstruktioner, exempelvis fasta bänkar, stora blomlådor och planteringskrukor. För området runt Hindås, Rävlanda och Hällingsjö fortsätter arbetet med säsongsplanteringar under vår, sommar och höst. Vissa ytor kommer att modifieras för att bli mer driftvänliga och därmed långsiktigt mer kostnadseffektiva. För att öka den upplevda tryggheten kommer avstämningar även att göras med säkerhetsfunktionen för att genomföra lämpliga åtgärder. Förvaltningen kommer under 2026 att stärka och utveckla de interna arbetsformerna för hantering av frågan.

5.2.5 Inriktningen är att förvaltningen och kommunkoncernen ska organiseras för att öka effektiviteten, kvalitén och samtidigt minska administrationskostnader för "köp och sälj" och "dubbelbemanning".

Plan för genomförande

Förvaltningen och kommunkoncernen ska identifiera inom vilka områden köp- och säljförhållanden och dubbelbemanning förekommer. Utifrån resultatet kan förslag tas fram på hur organisation och arbetsfördelning kan utvecklas för att stärka effektivitet och kvalitet.

5.2.6 Inriktningen är att kommunkoncernens olika verksamhetsdelar ska arbeta för att kunna sänka kostnader gällande taxor och avgifter för våra kommuninvånare och företag.

Plan för genomförande

Förvaltningen kommer att inventera taxor och avgifter för att få en samlad bild av vad som driver kostnaderna och vilka delar som är styrda av lag. Arbetet omfattar även omvärldsbevakning i jämförelse med närliggande kommuner och kommer att ske i nära samverkan med bolagen inom koncernen. Längre fram kan resultatet ligga till grund för att identifiera möjliga åtgärder för att minska kostnader. Arbetet följs upp gemensamt inom kommunkoncernen och redovisas till kommunstyrelsen senast i samband med budget/plan 2027.

5.2.7 Skadegörelsen i och runt kommunens fastigheter/skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Plan för genomförande

Fastighetsfunktionen ska tillsammans med säkerhetsfunktionen, städservice och sektorn för utbildning kultur och fritid fortsätta arbeta aktivt för att motverka uppkomsten av skadegörelse. Det finns en arbetsgrupp upp med representanter från sektorn för teknik och förvaltningsstöd och sektorn för utbildning kultur och fritid med fokus på skolmiljöer. Under året kommer arbetet med att sätta upp kameror på kommunens lokaler att intensifieras.

Vid sidan om detta pågår ett arbete tillsammans med sektorn för utbildning kultur och fritid där stort fokus läggs på hantering av klotter och skadegörelse. Rävlandaskolan kommer få prioriterade resurser under läsåret 2025-2026 för att motverka uppkomsten av skadegörelse. Arbetet innebär att fler vuxna på skolan ska arbeta med eleverna för att skapa större förståelse kring konsekvenser av skadegörelse och klotter.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal fastigheter med kameraövervakning*	0	2	6	10
Ersättning för skadegörelse	0	0	1	0
Klotter, antal polisanmälningar	80	89	77	62
Kostnad för skadegörelse	5 412	1 457	1 219	1 011

Fotnot: *Av totalt 152 fastigheter.

5.2.8 Matsvinnet ska minska

Plan för genomförande

Måltidsservice väger och rapporterar matsvinnet digitalt varje dag. Underlaget kommer att användas löpande för att följa upp, analysera och genomföra åtgärder.

Den största delen av matsvinnet är tallrikssvinn, alltså den mat som matgästen slänger från tallriken. För att nå bestående resultat behöver elevernas delaktighet stärkas. För att nå en ökad delaktighet bland eleverna kommer måltidsservice ta hjälp av skolornas elevråd.

Under året ska måltidsservice ha fokus på att tydliggöra hur matsvinn påverkar exempelvis genom att installera skärmar i några matsalar för att visualisera volymer av svinn samt kostnader. Dessutom kommer köken att ställa ut kärl där matgästen aktivt tar ställning till varför maten slängdes vilket blir ett ytterligare underlag för analys.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Andel matsvinn				
Matsvinn, kg/person och år	15	13	10	6

Andel matsvinn är en ny indikator från och med 2025.

5.2.9 Tryggheten i Härryda kommun ska öka

Plan för genomförande

Arbetet med trygghet är nära kopplat till det brottsförebyggande arbetet, och många brottsförebyggande åtgärder har även trygghetshöjande effekter. En central del av det trygghetsskapande arbetet är modellen "Trygg i Härryda", som innebär att kommunen och polisen tillsammans kartlägger brott och trygghet genom att samla in och analysera data från olika källor. Utifrån denna kartläggning identifieras prioriterade områden och åtgärder som ska genomföras för att minska brottsligheten och öka tryggheten. Bland de prioriterade områdena finns insatser riktade mot unga i riskzon, där kommunen och polisen arbetar med både förebyggande och stödjande åtgärder. Detta inkluderar närvaro av trygga vuxna i miljöer där barn och unga samlas, samt riktade insatser som orosamtal och föräldrastöd. Vidare genomförs en årlig trygghetsmätning i samverkan polisen, vilken ger förvaltningen en riktning och återkoppling på genomförda åtgärder.

En ändamålsenlig organisation är beslutad för att driva och utveckla arbetet framåt: en politisk styrgrupp för styrning, beredning och uppföljning av det brottsförebyggande arbetet, ett strategiskt forum för samverkan och samordning, både internt och externt, samt ett trygghetsforum som syftar till att informera kommuninvånare samt fånga upp synpunkter och förslag på ytterligare åtgärder.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Upplevd otrygghet utomhus, andel (%)		15,2		12,8

5.2.10 Alla kommunala fastigheter ska ha kamerabevakning.

Plan för genomförande

Arbetet med att sätta upp kameror på kommunens fastigheter kommer att intensifieras för att öka takten. Fler fastigheter kommer få kameror under 2026 och de kommande åren framöver. De fastigheter som prioriteras grundar sig på analyser utifrån statistik kring skadegörelse, antal polisanmälningar per fastighet samt dialog med säkerhetsfunktionen och verksamheterna.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal fastigheter med kamerabevakning	0	2	6	10

Fotnot: Av totalt 152 fastigheter.

5.2.11 Krisorganisationen (både förvaltning och kommunstyrelse), ska kontinuerligt utbildas och tränas.

Plan för genomförande

Kommunens krisorganisation kommer att utbildas och övas i enlighet med beslutat utbildnings- och övningsplan. Under 2026 planeras totalt 12 aktiviteter för krisorganisationens olika delar.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal utbildningar/övningar för hela eller delar av krisorganisationen	5	5	7	11

5.2.12 Framtagandet av detaljplaner sker tids- och kostnadseffektivt.

Plan för genomförande

Projektplaneringen beskriver omfattning av tid, kostnad och innehåll, vilket påverkar tids- och kostnadseffektivitet. Detta behöver åstadkommas genom att projektdirektivet skärps, både med fördjupning av projektbeskrivning samt mer detaljerat beskrivna delmoment. Andra aktiviteter är att omvärldsbevaka med GR-kommunerna samt fortsätta rapportera statistik till ex Ledtidsindex och Göteborgsbenchen.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Andel arbetade timmar i exploateringsprojekt				
Andel arbetade timmar i exploatörsdrivna detaljplaner				
Andel arbetade timmar i investeringsprojekt				
Andel arbetade timmar i övriga planer och projekt				
Genomsnittlig beläggningsgrad i projekt totalt				

Fotnot: Utfall tidigast för 2025

5.2.13 Resultatet i SKR insikt ska öka inom miljö- och hälsoskydd

Plan för genomförande

Genom att fortsatt arbeta för god dialog med bra kommunikation och bemötande till de företagare vi har kontakter med, ska resultaten för insikt över tid kunna öka.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Andel hanterade ansökningar av avlopp inom 90 dagar	72	61	58	70
Andel hanterade ansökningar av värmepump inom 42 dagar	69	66	61	28
Företagsklimat Insikt - Livsmedelskontroll - Index	82	82	79	88
Företagsklimat Insikt - Miljö- och hälsoskydd - Index	64	71	75	73

5.2.14 Trafikverksamheten ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och effektiv organisation hålla en hög servicenivå med kvalitet.

Plan för genomförande

Trafikverksamhetens uppdrag omfattar två huvudområden: myndighetsutövning samt projekt- och driftverksamhet. Myndighetsutövningen innebär huvudsakligen att säkerställa en trygg, effektiv och hållbar trafikmiljö för invånarna, medan projekt- och driftverksamheten omfattar planering och genomförande av infrastrukturprojekt, från idé till färdigställd driftsatt infrastruktur.

De senaste åren har arbetet med myndighetsutövningen fokuserat på att uppfylla verksamhetens upprättade servicegarantier. Dessa fungerar som indikatorer för att mäta verksamhetens effektivitet och kvalitet i utförandet av sina uppdrag. Genom att upprätthålla hög servicenivå och följa gällande garantier säkerställer vi att medborgarna får snabb och korrekt handläggning av sina ärenden, vilket är en central del av verksamhetens uppdrag.

Trafikverksamheten arbetar inom ramen för sektorns arbete med tidsredovisning med att tydliggöra förhållandet mellan uppdrag och nedlagd tid.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Andel arbetade timmar i exploateringsprojekt*				
Andel arbetade timmar i exploatörsdrivna detaljplaner*				
Andel arbetade timmar i investeringsprojekt*				
Andel arbetade timmar i övriga planer och projekt*				
Andel ärenden i infracontrol som avslutas inom 30 dagar	76	74	78	77
Företagsklimat Insikt - Markupplåtelse - Index	83	85	77	87
Genomsnittlig beläggningsgrad i projekt totalt				
Medborgarundersökningen - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)		77		75
Medborgarundersökningen - Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%)		69		72
Servicegaranti - Andel beslut om färdtjänst och riksfärdtjänst som hanteras inom 6 veckor				
Servicegaranti - Andel beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade inom 6 veckor				

Fotnot: *Andel arbetade timmar utfall from 2025

5.2.15 Resultatet i SKR insikt ska öka inom bygglovsverksamheten

Plan för genomförande

Bygglovsverksamheten arbetar för att stärka service och tydlighet i alla delar av processen. Resultaten av dessa insatser redovisas till kommunstyrelsen först för halvåret under kvartal 4 2025 och därefter för helåret i kvartal 2 2026, där en sammanställning av effekterna presenteras. Genom systematiskt arbete, kontinuerlig utveckling, samverkan och fokus på kommunikation stärker verksamheten förtroendet och förbättrar upplevelsen för både invånare och företag i kontakten med kommunen.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Företagsklimat Insikt - Bygglöv - Index	67	68	62	68

5.2.16 Inriktningen är att vid projekt som innebär störning pga byggnation eller motsvarande, ska informationsskylt sättas upp där det framgår vad som sker, varför och när det beräknas vara klart.

Plan för genomförande

En mall för skyltning vid mindre arbeten har tagits fram och börjar inom kort att

tillämpas.

Under 2026 genomförs en översyn av kommunens hantering av skyltning vid större infrastrukturprojekt. Översynen omfattar både den interna samordningen mellan berörda verksamheter inom samhällsbyggnadssektorn och hur krav ska ställas på entreprenörer vid upphandling. Som en del av detta arbete tas även en gemensam standard fram för större infrastrukturarbeten avseende utformning, budskap och kravställande i entreprenadkontrakt, i syfte att säkerställa en enhetlig hantering.

5.2.17 Inriktningen är att de finansiella målen ska uppnås utan högre skatteuttag

Plan för genomförande

Skattesatsen planeras vara oförändrad under planperioden men båda de finansiella målen nås inte. Resultatmålet nås, både sett till det enskilda året och i ett rullande fyraårsperspektiv medan soliditetsmålet, soliditeten ska öka med en procentenhet per år, inte nås under 2026 och 2027. Sett ur ett rullande fyraårsperspektiv nås inte soliditetsmålet något år.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Förändring av soliditet	12	11	2	-3
Resultatandel, rullande fyra	7,6	10,3	11,4	9,9
Resultatets andel av skatter och generella statsbidrag	12,2	12,2	9,9	5,1
Soliditet, rullande fyra	3,8	6,5	6,5	5,5

5.2.18 Inriktningen är att Härryda ska vara en attraktiv arbetsgivare, där befintlig och ny personal bidrar till kommunens arbete med att vara en serviceorganisation (med myndighetsansvar), för kommuninvånare och näringsliv och nå visionen om Sveriges bästa skola.

Plan för genomförande

För att Härryda kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och en effektiv serviceorganisation med hög kostnadseffektivitet sker kontinuerligt arbete och vissa riktade insatser.

Chefer får nära stöd för att säkerställa ett starkt och välfungerande ledarskap inom kommunen. Det finns fortsatt en central struktur där lönesamråd sker med Personalfunktionen vid nyrekrytering, vilket bidrar till att hålla kostnadsutvecklingen inom ramarna och att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt. Personalfunktionen bidrar till effektivitet genom att chefer får stöd i organiseringen av verksamheten, exempelvis vid omorganisationer och

verksamhetsutveckling, genom att bidra med kunskap inom arbetsrättslagstiftning och organisatorisk och social arbetsmiljö.

5.2.19 Kompetensförsörjningen för att klara kommunens lagstadgade kärnverksamheter säkerställs.

Plan för genomförande

För att säkerställa att kommunen har rätt kompetens inom sina lagstadgade kärnverksamheter genomförs flera insatser. Ett nära stöd ges i utvecklingsinsatser som berör respektive sektor, vilket innebär ett kontinuerligt samarbete med verksamheterna för att identifiera och möta deras kompetensbehov. Målet är att ha rätt kompetens på rätt plats vid rätt tidpunkt. ARUBA-modellen (Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla) används som grund för att planera lokala aktiviteter och strategier. Under 2026 är områdena utveckla och behålla fortsatt vara i särskilt fokus.

Den strategiska kompetensförsörjningsplanen har vidareutvecklats, bland annat i syfte att kunna identifiera behov av omställning. Utöver tidigare frågeställningar undersöks framöver om verksamheterna även ser behov av kompetensflyttning. De centrala medlen för kompetensutveckling bidrar både till att utveckla och behålla personal samt att nå kommunens övergripande mål. Insatserna inkluderar utbildningar riktade mot att möta de utmaningar och krav som varje sektor står inför. Vidare används vår utvecklade rekryteringsprocess för att möjliggöra en övergång från vikariat till tillsvidareanställning samt ger tillgång till valideringsutbildning inom vissa verksamheter. Detta bidrar till ett mer effektivt rekryteringsförfarande.

Indikator/mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal som nyttjar friskvårdsbidraget*		2 167	2 217	2 239
Personalomsättning per sektor i procent - KLS	11,7	8,8	12,5	10,9
Personalomsättning per sektor i procent - SHB	5,8	17,2	11,4	20
Personalomsättning per sektor i procent - SOC	4,7	9,9	11,7	7,9
Personalomsättning per sektor i procent - TOF	5,7	6	5,1	5,8
Personalomsättning per sektor i procent - UKF	6,5	9,7	9,7	6,3
Sjukfrånvaro per sektor i procent - KLS	3,6	2,4	2,2	3,1
Sjukfrånvaro per sektor i procent - SHB	5,3	5,7	6,1	4,4
Sjukfrånvaro per sektor i procent - SOC	9,6	10,6	9,5	8,9
Sjukfrånvaro per sektor i procent - TOF	6,9	7,1	5,5	7,1
Sjukfrånvaro per sektor i procent - UKF	8,3	8,6	8,2	9,1

Fotnot: *Andel som nyttjar friskvårdsbidrag fördelat per sektor kommer tas fram och följas upp i verksamhetsberättelsen för 2026.

5.3 Uppdrag

Uppdrag	Slutredovisning
Förvaltningen får i uppdrag att arbeta fram förslag på inriktningsbeslut för investering/driftbidrag i simhall/badhus	Kvartal 2
Förvaltningen ska vara en aktiv part för att bidra till att t ex större föreningsarrangemang och cuper arrangeras, som lockar både besökare och deltagare i och utanför kommunen. Ett exempel är vidareutveckling av Gothia Cup-engagemanget inför 2026. För att möjliggöra fler övernattningsmöjligheter i utbildningslokaler har kommunstyrelsen tilldelats extra medel.	Kvartal 1
Omfördela/omvandla tjänst inom samhällsbyggnad, för att öka kompetensen och stärka arbetet med vattenkvalitets- och vattenskyddsfrågor i plan- miljö- och klimatanpassningsfrågor.	Kvartal 2
Utreda och komma med förslag hur vi får till en utveckling av, och mer ändamålsenlig anpassning av Västtrafiks anropsstyrda trafik i Rävlanda, Hällingsjö och Eskilsbyområdet.	Kvartal 2
Redovisa arbete och rutiner mot välfärdsbrottslighet - FUT (felaktiga utbetalningar)	Kvartal 2
Förvaltningen får i uppdrag att ta fram en uppdaterad plan för vilka, hur och i vilken ordning, fastigheter ska renoveras, kompletteras eller bytas ut, finansieringsplan, samt hur verksamheten ska kunna bedrivas under byggnationstiden. I processen ska verksamhetsansvarig nämnd samt kommunstyrelsen som ansvarig för kommunens fastigheter vara delaktig och informerad.	Kvartal 2
För att hitta en förutsägbar och långsiktig finansiering för att underhålla, förvalta och värdesäkra våra verksamhetsfastigheter, ges förvaltningen i uppdrag att arbeta fram förslag på en ersättningsmodell som ger fastighetsfunktionen planerbara förutsättningar, i stället för anslagsgivna i investeringsbudgeten.	Kvartal 2
Fortsatt utveckling av projektredovisning för detaljplaner	Kvartal 2

6 Nämndens ekonomi

6.1 Resultatbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	30 863	29 615	29 615	29 615	29 615
Hyror och arrenden	270 869	276 458	279 753	279 432	300 370
Bidrag	8 258	5 178	5 178	5 178	5 178
Fsg av verksamhet och entreprenad	248 252	224 426	231 365	230 836	233 036
Övriga intäkter	53 146	926	926	926	926
Summa intäkter	611 388	536 603	546 837	545 987	569 125
Lönekostnader	332 209	342 763	347 258	347 570	349 429
Köp av huvudverksamhet	66 425	102 291	83 210	84 910	85 400
Lokalhyror och markhyror	61 867	69 649	71 906	72 242	72 568
Avskrivningar och internränta	165 309	174 192	187 199	194 000	212 582
Övriga kostnader	266 286	268 649	292 175	287 480	291 567
Summa kostnader	892 096	957 544	981 748	986 202	1 011 546
Nettokostnader	280 708	420 941	434 911	440 215	442 421

6.2 Driftbudget

tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelsens reserv	0	22 800	5 000	5 000	5 000
Exploatering och gatukostnadsersättningar	-24 114	0	0	0	0
Kommunledning och stödfunktionerna	137 573	184 644	190 038	193 017	192 134
Samhällsbyggnad	98 813	118 216	129 026	129 626	130 116
Teknik och förvaltningsstöd	68 436	95 281	110 847	112 572	115 171
Nettokostnad	280 708	420 941	434 911	440 215	442 421

Kommunstyrelsens verksamhetsansvar omfattar sektorerna samhällsbyggnad och teknik och förvaltningsstöd samt kommunledning och stödfunktioner. I ramen ingår kommunstyrelsens reserv om 5 mnkr årligen.

Kommunstyrelsens ram utökas under planperioden med mellan 14 och 21 mnkr jämfört med 2025. Det innebär en procentuell ökning om mellan 3,3 och 5,1 procent. Merparten av kostnadsökningen, 10 mnkr, beror på att kostnader för medfinansiering av järnväg avseende bibana till Mölnlycke har budgeterats från och med 2026. Merkostnaden är budgeterad under samhällsbyggnad.

Kommunledning och stödfunktioner

Under kommunledning och stödfunktioner justeras budget för kostnadsökningar inom personalavdelningen samt för byte/uppdatering av kommunens ekonomisystem. I syfte att skapa förutsättningar för en mer effektiv personalplanering flyttas två årsarbetare från bemanningseenheten till socialnämnden.

Sektorn för samhällsbyggnad

Flera av sektorns verksamheter är helt eller delvis intäkts- och avgiftsfinansierade. Fokus under kommande verksamhetsår kommer att vara att genomlysas sektorns intäktsbudget. Detta skulle kunna innebära förändringar inför budgetarbetet 2027. Utifrån att sektorn prognostiserar en ekonomi i balans på övergripande nivå görs inga justeringar inför 2026. Istället kan detta komma inför budgetarbetet 2027.

Sektorn för teknik och förvaltningsstöd

Budgeten har anpassats till volymförändringar utifrån befolkningsprognos samt lokalresursplan. Sektorn kompenseras för kostnadsökningar med 2,7 mnkr per år för ökade fjärrvärmekostnader samt 1 mnkr per år för ökade kostnader avseende Microsoftlicenser. I syfte att stärka arbetet med digitalisering förstärks budgeten med 2 mnkr avsedda till två systemutvecklartjänster inom IT-området.

Måltidsverksamhetens budget har förstärkts med 1,8 mnkr i syfte att kunna erbjuda både ett animaliskt och ett vegetariskt lunchalternativ inom utbildningsverksamheterna.

Under 2025 påbörjade Härryda kommun arbetet med att bli en *Hjärtvänlig kommun*. Det innebär bland annat att antalet publika hjärtstartare utomhus ska kartläggas och utökas. För att fortsätta arbetet tillskjuts 0,5 mnkr för kartläggning och 0,5 mnkr i investeringsutgift för inköp av fler publika hjärtstartare.

En satsning på upprustning av centrummiljöer i Mölnlycke, Landvetter, Hindås, Rävlanda och Hällingsjö görs och det finansieras genom att omfördela 2 mnkr av kommundirektörens utvecklingsresurs till sektorn för teknik och förvaltningsstöd.

I förra årets budget beslutade kommunfullmäktige om en satsning på att bygga upp ett beredskapslager avseende livsmedel. När beredskapslagret succesivt är uppbyggt kommer ett budgetutrymme att skapas från och med 2027. Utrymmet kvarstår inom sektorn i syfte att fortsätta stärka beredskapen och robustheten inom andra områden. Detta i form av utökad IT-säkerhet, ökad beredskap och externt stöd vid eventuella IT-attacker. Dessutom behöver det ske besiktningar av kommunens skyddsrum samt tillkommande åtgärder efter besiktning. Eventuellt kan detta arbete startas upp redan år 2026 förutsatt att det tillskjuts statsbidrag.

En tjänst som utvecklingsledare med fokus på brottsförebyggande arbete överförs från sektor för socialtjänst till säkerhetsfunktionen. Utifrån befolkningsförändringar har lokalbudget för förskoleavdelningar flyttats från sektorn för utbildning kultur och fritid till sektorn för teknik och förvaltningsstöd med 1,7 mnkr 2026 och 3,4 mnkr efterföljande år.

6.3 Investeringsbudget

Belopp i tkr	Projekt kalkyl	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Kommundirektörens reserv		18 311	18 000	18 167	18 085	18 000
Konstnärlig utsmyckning		1 689	2 000	1 833	1 918	2 000
Årligt projektanslag samhällsbyggnad		40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Årligt projektanslag teknik och förvaltningsstöd		50 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Renovering		58 000	58 000	58 000	58 000	58 000
LRP: ny skola i Landvetter (norra) 650 elever	432 000	1 000	5 000	100 000	182 000	144 000
LRP: Härryda arena	423 346	150 000	190 000	30 346		
LRP: Härryda arena, inventarier ismaskin städmaskin	3 500			3 500		
LRP: Gruppbostad 6 lägenheter	46 000	500	3 000	25 000	17 500	
LRP: Gruppbostad 6 lägenheter	46 000	3 500	25 000	17 500		
LRP: VÅBO, 80 platser + hemtjänstlokal + lokal TOF	452 000		500	2 000	6 000	150 000
Summa investeringar		323 000	386 500	341 346	368 503	457 000

I planperioden uppgår styrelsens samlade nettoinvesteringsbudget till 1 876 mnkr, varav 323 mnkr föreslås 2026. Ett stort projekt inom planperioden är en ny ishall i Härryda som även omfattar träningsrink och idrottshall. Även en ny skola i norra Landvetter samt ett nytt vård- och omsorgsboende (VÅBO) planeras. Medel har även avsatts för renovering och underhåll av lokaler kopplat till fastighetsstrategi. I beloppen ingår även anslag för konstnärlig utsmyckning.

Sektorn för teknik och förvaltningsstöds årliga projektanslag är utökad 2026 med 5 mnkr för att investera i fler utegym, fler övervakningskameror, utökad brandsäkerhet på skolor samt fler hjärtstartare.

7 Kommunledning och stödfunktioner

7.1 Sektorns organisation

Kommunledning består av kommundirektör medan stödfunktionerna omfattar ekonomi och upphandling, personal samt Bitr. kommundirektör som infattar stab & kommunikation, kansli samt näringsliv. Kommundirektören ansvarar för och utövar styrning och ledning av den samlade förvaltningen. Stödfunktionernas uppdrag är att leda, samordna samt stödja inom respektive ansvarsområde. I detta ingår att ansvara för och driva utveckling inom prioriterade områden

7.2 Sektorns ekonomi

7.2.1 Resultatbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	32	0	0	0	0
Hyror och arrenden	1 175	1 470	1 470	1 470	1 470
Bidrag	1 945	339	339	339	339
Fsg av verksamhet och entreprenad	4 908	1 544	1 544	1 544	1 544
Övriga intäkter	56	50	50	50	50
Summa intäkter	8 116	3 403	3 403	3 403	3 403
Lönekostnader	79 876	80 084	80 400	80 400	80 400
Köp av huvudverksamhet	28 799	32 598	32 398	33 498	33 498
Lokalhyror och markhyror	6 742	19 687	19 665	19 804	19 921
Avskrivningar och internränta	0	20	20	20	20
Övriga kostnader	31 805	55 658	60 958	62 698	61 698
Summa kostnader	147 222	188 047	193 441	196 420	195 537
Nettokostnader	139 106	184 644	190 038	193 017	192 134

7.2.2 Driftbudget

tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunledning	46 017	71 114	73 290	76 390	76 390
Biträdande kommundirektör	0	37 303	39 244	38 730	38 847
Ekonomi och upphandling	19 907	22 660	22 247	22 847	21 847
Personal	32 186	53 567	55 257	55 050	55 050
Utveckling (tom 2024)	39 462	0	0	0	0
Nettokostnad	137 572	184 644	190 038	193 017	192 134

Driftbudget för kommunledning och stödfunktioner innebär en nettokostnadsökning jämfört med budget 2025 med 7,9 mnkr till år 2026, 8,4 mnkr till år 2027 och 7,5 mnkr till år 2028.

Budgeten består till stor del av personalkostnader, men inkluderar även kommunens årliga medlemsavgift till Räddningstjänstförbundet. Kommundirektörens budget för utvecklingsresurs 2026 ökar med 2,6 mnkr, från 20,4 mnkr till 23 mnkr för planperioden. Under 2026 omfördelas 2 mnkr av kommundirektörens reserv till sektorn för teknik och förvaltningsstöd för skötsel och underhåll av grönytor i centrummiljöer.

Eftersom 2026 är ett valår, förstärks budgeten för biträdande kommundirektör med 0,7 mnkr för att finansiera en valsamordnare.

Budget om 1,45 mnkr för systemförvaltartjänst samt systemkostnader omfördelas från ekonomi -och upphandlingsfunktionen till biträdande kommundirektör. I samband med upphandling av ett nytt ekonomisystem under planperioden ökas anslaget för ekonomi- och upphandlingsfunktionen jämfört 2025 med 0,9 till år 2026, 1,5 mnkr 2027 och 0,5 mnkr 2028.

Personalfunktionen ges tillskott om 1,5 mnkr för nytt lönesystem samt 0,8 mnkr för personalutökning från och med 2026. Budget för två årsarbetare om 1,3 mnkr flyttas från personalfunktionen till vård & omsorg och funktionsstöd.

7.2.3 Investeringsbudget

Belopp i tkr	Projekt kalkyl	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Kommundirektörens reserv		18 311	18 000	18 167	18 082	18 000
Konstnärlig utsmyckning		1 689	2 000	1 833	1 918	2 000
Summa investeringar		20 000	20 000	20 000	20 000	20 000

Investeringsbudgeten omfattar 20 mnkr enligt den nya investeringsmodellen. Där ingår kommundirektörens reserv, vilken är tänkt som buffert för sektorerna med tanke på den nya investeringsmodellen där varje sektor tilldelats ett eget årligt investeringsanslag, samt investeringar för konstnärlig utsmyckning. Anslaget för konstnärlig utsmyckning motsvarar 0,5 % av kommunens samlade investeringsbudget, dock maximalt 2,0 mnkr.

I plan för investeringar 2026 finns även inköp av fyrhjuling till Råda Säteri om 0,1 mnkr.

7.3 Ekonomi och upphandling

7.3.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Funktionen ansvarar för processerna finans, budget, redovisning, ekonomisk uppföljning samt inköp och upphandling. Funktionen har en stödjande, styrande och kontrollerande roll.

Vi är till för politiken och förvaltningens verksamheter och funktioner. Vi tillhandahåller tillförlitliga underlag och arbetar för att verksamheterna ska kunna bedriva den bästa verksamheten för kommunens invånare på ett sätt som är både rättssäkert och effektivt. Våra processer ska vara effektiva och tydliga för de vi finns till för. Vi ser våra roller i ett större sammanhang och vi kännetecknas av att vara kommunikativa och coachande.

- Vi har effektiva processer
- Våra uppgifter är korrekta och aktuella
- Vi ser helheten och förstår sambanden mellan våra processer och verksamheterna
- Den interna kontrollen är god

7.3.1.1 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Antal leverantörsfakturor	58 114	55 000	55 000	55 000	55 000
Varav elektroniska	52 115	46 000	47 000	47 000	47 000
Antal kundfakturor	60 203	60 000	60 000	60 000	60 000

7.4 Personal

7.4.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Personalfunktionen är kommunens centrala resurs för personalfrågor. Huvuduppgifterna är att genom ett konsultativt arbetssätt stödja chefer i personalfrågor. Funktionen ska se till att kommunen som arbetsgivare följer lagar, avtal och policys inom området, samt följer upp och kontrollerar bland annat sjukfrånvaron. Funktionen arbetar även med strategiska personalfrågor som ledarutveckling, arbetsgivarvarumärket och kompetensförsörjning. Till arbetsuppgifterna hör även kommuncentrala förhandlingar och samordning av löneöversynen i kommunen. Funktionen ansvarar för all lönehantering, pensionshantering och personalstatistik av olika slag. Funktionen arbetar även med att förebygga ohälsa, genom att arbeta med verksamhetsutveckling och arbetslagsutveckling samt med rehabilitering av medarbetare. Kommunens gemensamma bemanningsenhet är placerad inom personalfunktionen.

7.4.1.1 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Antal löneutbetalningar per år	50 051	55 000	55 000	55 000	55 000
Antal tillsvidareanställda	2 959	3 050	3 050	3 050	3 050
Antal visstidsanställda	213	250	250	250	250

7.5 Biträdande kommundirektör

7.5.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Inom den biträdande kommundirektörens område finns *kanslienheten*, *näringslivsenheten* samt *stab och kommunikation*. Enheterna är stödfunktioner men har också i uppdrag att styra och samordna flera kommunövergripande processer. Den biträdande kommundirektören har också ett övergripande ansvar att tillsammans med kommundirektören arbeta med förvaltningens övergripande förändrings- och utvecklingsarbete, bland annat i syfte att öka effektiviteten i förvaltningen. Arbetet är särskilt fokuserat på att gå från arbete i stuprör mellan sektorer och funktioner till samverkan och hängrännor över gränser samt att gå från relationsstyrning och informella nätverk till processororienterat arbetssätt vid behov. Arbetet innefattar också tydligare strukturer och systematik i flera kommunövergripande frågor.

Kanslienheten ger stöd och service till kommunens politiska organ genom bland annat sekreterarskap för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder med flera. Enheten samordnar och utvecklar den politiska ärendeprocessen, samt säkerställer att processen håller hög kvalitet, är rättssäker och väl förankrad i verksamheterna. Enheten stödjer kommunens politiska organ och verksamheter med att efterleva bestämmelser i lagstiftning, kommunens reglementen, delegationsordningar och arbetsordningar, samt samordnar och utvecklar arbetet kring dessa. Vidare har enheten hand om diarium och kommunarkiv, samt ger stöd till förvaltningen i frågor som rör arkiv- och informationshantering. Därutöver bistår enheten förvaltningen och förtroendevalda med juridisk konsultation och utbildning samt leder kommunens arbete med planering och genomförande av allmänna val.

Näringslivsenheten fokuserar på att göra Härryda till Sveriges bästa näringslivskommun. Arbetet baseras på näringslivspolicyn och det näringslivsstrategiska programmet, som fungerar som stöd för interna processer som gynnar företagen. Enheten arbetar i nära dialog med både befintliga och nya företag i kommunen för att underlätta och förbättra kontakten med kommunen. För att säkerställa en positiv utveckling av kommunens kommersiella centrum samarbetar enheten med fastighetsägare, näringsidkare och övriga förvaltningen. Vidare ingår i arbetet att utveckla Råda Säteri till en modern och levande säterimiljö enligt fullmäktiges beslutade inriktning, samt med att främja besöksnäringen i hela kommunen. Den kommunala energi- och klimatrådgivningen är tillgänglig för företag, organisationer och privatpersoner, och verksamheten bedrivs genom ett samarbetsavtal med Borås Stad och finansieras av Energimyndigheten.

Enheten *stab och kommunikation* ansvarar för kommunövergripande samordning, utredning och utveckling inom bland annat kvalitet, digitalisering, innovation, hållbarhet samt styrning och ledning. Ett viktigt fokus är att stärka struktur och systematik i flera kommungemensamma processer. Enheten ansvarar också för att stötta förvaltningen i kommunikationsfrågor. Stödet omfattar likväl intern som extern kommunikation. Utgångspunkten för det kommunikativa stödet är

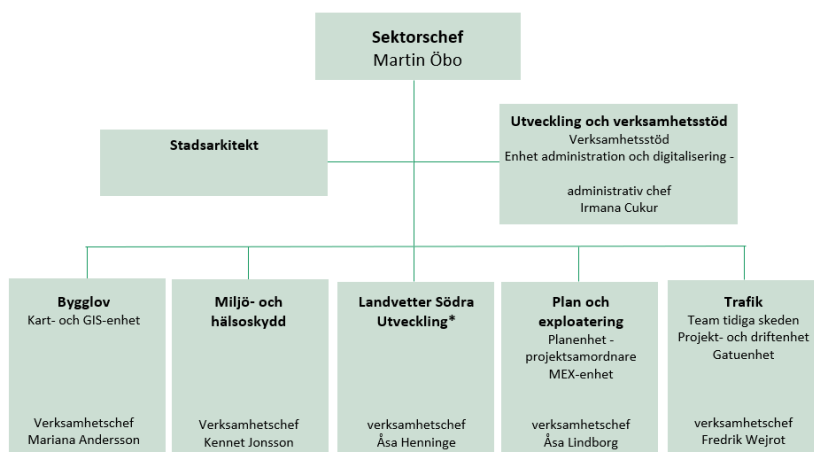
verksamhetens behov och kommunikationspolicyn. Inom ramen för uppdraget ingår att utbilda, ge råd, upprätta kommunikativt material, följa upp och skapa förutsättningar för verksamheterna att klara sina uppdrag. Att förvalta och utveckla kommunens olika kommunikationskanaler ingår i ansvarsområdet, liksom att hantera den grafiska profilen, kriskommunikation och att stötta i mediefrågor.

7.5.1.1 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Företagarnas sammanfattande omdöme om företagsklimatet i Härryda kommun (1-6)	4,21	3,96	4,04	4,18
Placering i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet i landets 290 kommuner	2	9	11	6
Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- och klimatpåverkan fungerar bra, andel (%)		46		55

8 Sektor för samhällsbyggnad

8.1 Sektorns organisation



* Landvetter Södra Utveckling AB är formellt organiserat i ett helägt kommunalt aktieföretag med egen styrelse och ledning. Funktionellt och personellt är Landvetter Södra dock integrerat i och beroende av sektorns övriga verksamheter

Sektorn för samhällsbyggnad ska utifrån ett helhetsperspektiv ge fysiska förutsättningar för ett trivsamt, tryggt och långsiktigt hållbart samhälle för alla boende och verksamma i Härryda kommun. Sektorn ansvarar för översiktlig planering och detaljplanering, mark och exploatering, gator, vägar och parker, kartor och geografisk information samt myndighetsutövning genom bygglov, miljötillsyn, hälsoskydd och livsmedelskontroll.

8.2 Sektorns ekonomi

8.2.1 Resultatbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	16 849	29 615	29 615	29 615	29 615
Hyror och arrenden	2 168	1 455	1 455	1 455	1 455
Bidrag	949	0	0	0	0
Fsg av verksamhet och entreprenad	23 321	30 510	30 510	30 510	30 510
Övriga intäkter	413	0	0	0	0
Summa intäkter	43 700	61 580	61 580	61 580	61 580
Lönekostnader	43 647	68 144	68 955	68 955	68 955
Köp av huvudverksamhet	22 784	46 893	45 812	46 412	46 902
Lokalhyror och markhyror	1 664	15	15	15	15
Avskrivningar och internränta	15 499	30 415	40 995	40 995	40 995
Övriga kostnader	23 749	34 329	34 829	34 829	34 829
Summa kostnader	107 343	179 796	190 606	191 206	191 696
Nettokostnader	63 643	118 216	129 026	129 626	130 116

8.2.2 Driftbudget

tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Ledning samt utveckling och verksamhetsstöd	13 732	13 725	14 122	14 122	14 122
Plan och exploatering	869	-2 191	-2 134	-2 134	-2 134
Trafik	75 359	98 865	99 049	99 649	100 139
Bygglov	2 337	2 404	2 496	2 496	2 496
Miljö- och hälsoskydd	6 517	5 413	5 493	5 493	5 493
Medfinansiering	0	0	10 000	10 000	10 000
Nettokostnad	98 814	118 216	129 026	129 626	130 116

Sektorns driftbudget för 2026 samt planperioden 2027–2028 visar inga större förändringar, förutom ett årligt anslag om 10 miljoner kronor för medfinansiering av järnvägsprojektet Göteborg–Borås och bibana Mölnlycke. Detta anslag tilldelas sektorn i enlighet med det avtal om medfinansiering och samverkan som kommunen tecknade under 2024. Under året 2026 kommer sektorn att genomföra en genomlysning av intäkter, kostnader och resurssättning ur ett förvaltningsperspektiv, med målet att stärka ekonomistyrningen vilket kan komma leda till eventuella justeringar inför kommande budgetperiod.

8.2.3 Investeringsbudget

Belopp i tkr	Projekt kalkyl	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Årligt projektanslag		40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Summa investeringar		40 000	40 000	40 000	40 000	40 000

Under planperioden 2026–2030 uppgår sektorns samlade investeringsbudget till 200 mnkr. Under planperioden beräknas sektorn årligen ha en investeringsnivå om 40 miljoner kronor.

Mölnlycke fabriker inom plan befinner sig i genomförandefasen där tre etapper är färdigställda. För Mölnlycke fabriker kvarstår två etapper, gång och cykelväg genom parken samt befintligt bostadsområde norr om planen. Tillståndsprocesser för gång och cykelbron inom Mölnlycke fabriker inom plan pågår och planeras genomföras under 2026-2028. Byggnationen av den sista etappen, belägen norr om planområdet inom det befintliga bostadsområdet, planeras att påbörjas år 2029. I projektet Mölnlycke fabriker utom plan har delar som gång och cykelbana utmed Wendelsvägen samt Massetjärnsparkeringen färdigställts. Cirkulationerna vid Säterivägen/Allén/Benarebyvägen samt Säterivägen-Mölnaldsvägen för att förbättra framkomligheten planeras för genomförande inom kommande planperiod.

Kommunstyrelsen har gett i uppdrag att genomföra en samförläggning av gång- och cykelväg och överföringsledningar mellan Hällingsjö och Rävlanda ihop med VA-bolaget. Det är dock i dagsläget oklart om och hur ett genomförande skulle kunna ske i närtid eller inte. HVAAB:s styrelse har uppdragit HVAAB:s VD att upprätta en formell hemställan till Kommunfullmäktige om att aktualisera kommunstyrelsens tidigare beslut angående överföringsledningar Hällingsjö-Rävlanda. Förvaltningen skriver under hösten 2025 fram ett underlag där sektorn belyser konsekvenserna av ett eventuellt avbrytande från HVAAB:s sida vad gäller va-utbyggnaden. Förvaltningen bedömer att ett genomförande av gång- och cykelvägen inte kan planeras in inom planperioden innan ett nytt beslut har fattats gällande samförläggning av gång- och cykelväg samt överföringsledningar.

I samband med upprättande av ny detaljplan planerar kommunen på att ta över vägar vid Abborrtjärn vilket också möjliggör ny gång- och cykelväg utmed Abborrtjärnsvägen. Projektet har en utgiftsbudget på 22 mnkr som finansieras genom att en gatukostnadsersättning tas ut med motsvarande belopp. Projektet förväntas genomföras inom planperioden. I anslutning till Mölnlyckemotet planerar Trafikverksamheten att anlägga en ny cirkulationsplats vid korsningen Säterivägen/Råda Portar/Metallvägen för att förbättra trafiksäkerheten. I samband med detta kommer vägen vid den befintliga cirkulationen vid Mölnlyckemotet att breddas genom att ett högersvängfält anläggs. Därtill genomförs åtgärder för att anpassa anslutande vägar och markområden till den nya vägsträckningen. Högersvängfältet regleras i ett avtal kopplat till detaljplanen för Bråta Ängar, där det anges att dessa arbeten ska vara färdigställda inom fem år från det att planen vunnit laga kraft. Kommunen erhåller exploateringsbidrag från exploitören av Bråta Ängar som medfinansiering. Projektet planeras att genomföras tillsammans inom planperioden. Upprustningen av Biblioteksgatan beräknas kosta 16 mnkr

under planperioden. Uppkomna brister utmed gatan samt utrustning och växtlighet i Mölnlyckes centrum kommer att ses över och åtgärdas.

Inom projektet Landvetter C, kvarter 2–3, planeras även en dagvattenåtgärd under Härkeshultsvägen att genomföras. Kommunen erhöll i slutet av september 2025 tillstånd från Länsstyrelsen för att utföra åtgärden, som är planerad att genomföras inom planperioden. Inom kommande planperiod kommer även ett antal brorenoveringar att planeras in, vilket krävs för att säkra hållfasthet och livslängd på konstruktionerna. Trafikverksamhetens löpande reinvesteringsprojekt planeras också in att utföras likt tidigare år för kommande planperiod.

Utöver egna investeringsprojekt ansvarar trafikverksamheten för projektering, upphandling och genomförande av utbyggnad av infrastruktur enligt detaljplan som en del av exploateringsprojekten. I planen finns 14 genomförandeprojekt som helt eller delvis finansieras av exploateringsavtal, markförsäljning och/eller gatukostnadsersättning. Exempel på större projekt kopplade till exploateringar och detaljplaner är Ishall & Travepark Assmundst, Landvetters-Backa Västra, Älmhultsvägen Hindås, Gökskulla 3:33, Företagsparken 3 och Bråta Ängar.

8.2.4 Exploatering, finansieringsplan

Tkr	Bokslut 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Inkomst	46 819	59 100	123 811	45 732	69 076	319 870	440 308
Utgift	60 364	55 000	34 715	56 670	84 881	255 211	295 118
Nettoutgift	-13 545	4 100	89 096	-10 938	-15 805	64 659	145 190

Exploateringsverksamheten följer produktionsplan för bostäder och verksamheter med byggnation av bostäder i kommunens tätorter samt exploatering av framtida verksamhetsmark. Finansieringsplanen visar exploateringsverksamhetens bedömda likviditetspåverkan per kalenderår under kommande femårsperiod och innefattar inkomster från markförsäljning och gatukostnadsersättning samt utgifter avseende genomförandet av detaljplaner. I finansieringsplanen ingår även detaljplaner utan kommunalt markinnehav där kommunens insatser finansieras löpande genom plan- och exploateringsavtal innevarande år. Totalt under kommande femårsperiod bedöms utgifterna uppgå till 726 mnkr och inkomsterna till 999 mnkr. Tabell över samtliga exploateringsprojekt finns som bilaga till förvaltningens underlag för budget. Projekten är uppdelade i exploatering på kommunägd mark och exploatering på privatägd mark. Projektens totala projektkalkyl summerar inkomster och utgifter som redan bokförts på projekten samt kommande inkomster och utgifter i enlighet med aktuell exploateringskalkyl.

Del- och slutredovisningar sker när inkomster och förväntade utgifter kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och när det inte finns några framtida åtaganden. När exploateringsprojekten del- och slutredovisas bokförs kostnader och intäkter på resultaträkningen. Resultateffekterna - främst kopplat till realisationsvinster vid avyttring av planlagd kommunägd mark - uppstår inte regelbundet.

Exploatering på kommunägd mark

Verksamhetsmark

Projektet Hindås Industriområde (vattenverk) är utbyggt med vattenverk och gator. Det återstår försäljning av kommunal mark vilket kan komma att genomföras under slutet av 2025 eller i början av 2026. För Airport City etapp 4 återstår framtagande av vägplan och utbyggnad av statlig infrastruktur, vilket bedöms komma att pågå under hela planperioden.

Detaljplanen för Ishall och verksamheter i Härryda har under 2024 fått laga kraft och kommunen kommer under planperioden att bygga ut allmän plats parallellt med byggnation av den nya is- och idrottshallen Härryda Arena. I Företagsparken 3 pågår fortsatt arbete med framtagande av detaljplanen. Under planperioden planeras försäljning av verksamhetsmark att ske vid Logistik och bostäder Link40, Ishall och verksamheter i Härryda samt Företagsparken etapp 3.

Bostäder

Mark för bostäder innefattar framförallt projekt med bostäder men vissa projekt kan även omfatta lokaler och olika typer av service såsom förskola, skola och särskilda boenden. Under 2025 antogs detaljplan för bostäder vid Lunnavägen. Detaljplanen är för närvarande överklagad. Under planperioden kommer det pågå arbete med framtagande av detaljplan för bostäder på kommunal mark vid Landvetter Södra.

Utbyggnad av infrastruktur för bostadsområden pågår eller planeras starta vid Landvetter centrum kvarter 2-3, Säteriet (särskilt boende) och Landvetters Backa västra. Utbyggnad av infrastruktur vid Lunnavägen kan komma att påbörjas inom planperioden. Markförsäljningar bedöms kunna ske under planperioden vid Landvetters Backa västra, Älmhultsvägen (i huvudsak exploatering på privatägd mark, se nedan) och Lunnavägen (vid laga kraft).

Landvetter Södra

I projektet Landvetter Södra pågår flera parallella processer, bland annat har ett arbete med den första detaljplanen för projektet (detaljplan 1) påbörjats. I projektets övergripande utgifter ingår genomförda markköp och väginvesteringar, såsom Magasinsvägens förlängning, samt personal- och processkostnader för kommunen. Under planperioden bedöms en första detaljplan kunna antas, samt att markförsäljning och utbyggnad av infrastruktur i detaljplaneprojektet påbörjas i slutet av planperioden.

Exploatering på privatägd mark

Verksamhetsmark

Under 2025 har detaljplanen för Link40 i Bårhult antagits. Detaljplanen är för närvarande överklagad. Det pågår två exploatörsdriva detaljplaner för verksamhet; Fläskebo avfallsanläggning och Airport City etapp 5. Utbyggnad av infrastruktur kommer att påbörjas i samtliga projekt under planperioden under förutsättning att detaljplanerna får laga kraft.

Mark för bostäder

Under planperioden pågår detaljplanearbete för mark för bostäder i de

exploatörsdrivna projekten Växthusen, Slamby, Wendelstrand 2, Folkets hus och Chalmers GK. Fortsatt arbete med framtagande av detaljplan sker också vid Älmhultsvägen, vilken inkluderar viss kommunal mark som avses planläggas för bostäder. Utbyggnad av infrastruktur i de exploatörsdrivna pilotprojekten för bostäder vid Wendelstrand och Säteriet förväntas slutföras under planperioden, medan utbyggnad av infrastruktur i projekten Växthusen, Folkets hus och Älmhultsvägen bedöms kunna påbörjas under planperioden.

8.3 Plan- och exploatering

8.3.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Plan- och exploateringsverksamheten har ansvaret för fysisk planering, markförvaltning och exploatering inom kommunen. Verksamheten arbetar med att säkerställa att det finns planer för att nå bostadsförsörjningsansvaret och kommunens mål för befolkningstillväxt. I nuläget finns kapacitet för att uppnå detta under den närmaste 10-årsperioden, i form av klara detaljplanelagda byggrätter samt pågående detaljplanering.

Planenheten ansvarar för arbetet med fysisk planering, där handläggning av översiktsplan, planprogram, lokaliseringsutredningar, detaljplaner och hantering av planbesked ingår.

Mark- och exploateringsenheten ansvarar för att antagna detaljplaner är genomförbara. Enheten tar fram avtal som reglerar köp, försäljning, arrenden eller andra nyttjanderätter på kommunal mark, samt förvaltar och utvecklar kommunalt ägda skogsområden.

8.3.1.1 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Handläggningstid i snitt/år från uppdrag till antagande.	3	3	3	3
Social hållbarhet, Trångboddhet i flerbostadshus norm 3, andel % *	38,2	38,1	38	39
Nyttillkomna bostäder i kollektivtrafikhöga läge, andel % *	94,6	89,7	93,8	
Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 inv *	12,1	10,9	5,7	1,4
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)		97,8		97,6
Färdigställda hyresrätter i flerbostadshus, antal/1000 inv *	10,28	6,46	3,26	1
Färdigställda bostadsrätter flerbostadshus, antal/1000 inv *	0	2,97	1,13	0
Färdigställda äganderätter i småhus, antal/1000 inv *	1,79	1,48	1,35	1,67

8.3.1.2 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Antal bostäder i antagna detaljplaner	2	595	580	1 450	555
Mängd verksamhetsmark i antagna detaljplaner (kvm)	6 900	0	645 000	0	800 000

8.4 Trafik

8.4.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Trafikverksamheten har ansvaret för att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens allmänna platser såsom gator, gång- och cykelvägar, parker och torg. Grunduppdraget handlar om att skapa levande, trygga och lättillgängliga offentliga utomhusmiljöer som uppskattas och värdesätts av kommuninvånarna. Tillgänglighet och framkomlighet för alla trafikslag ska beaktas ur ett helhetsperspektiv och med särskild hänsyn till handel.

Utifrån tillgänglig budget ska största möjliga nytta skapas som bidrar till att kommunen når sina uppsatta mål.

Verksamheten har en samordnande roll för kommunens samhällsbyggnads- och trafikprojekt och genomför process- och projektledning inom områden som stadsbyggnad, transportinfrastruktur, kollektivtrafik, trafikmobilitet och trafikplanering. Vidare ansvarar trafikverksamheten för upphandlingar samt analyser och trafikprognoser. Genom noggranna och strukturerade arbetsrutiner och metoder säkerställer verksamheten att varje prioriterat projekt är hållbart och ekonomiskt genomförbart.

Verksamhetens grunduppdrag handlar även om att garantera en trygg, säker och tillgänglig trafikmiljö, särskilt i närheten av skolor och viktiga samhällspunkter. Verksamheten utfärdar färdtjänstillstånd samt hanterar beställning av skolskjutsresor med taxi samt omsorgsresor. Grunduppdraget handlar också om att ansvara för drift och underhåll av kommunens allmänna platser. Inom detta område omfattas gator, gång- och cykelvägar, parkeringar, torg och parker samt grönområden. I samband med planering och drift arbetas aktivt med biologisk mångfald i beslut om skötsel av olika ytor.

8.4.1.1 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Medborgarundersökningen - Underhåll och skötsel av gator och bilvägar, andel nöjda (%)		76,6		74,7
Medborgarundersökningen - Underhåll och skötsel av gång- och cykelvägar, andel nöjda (%)		68,6		72,1
Företagsklimat Insikt - Markupplåtelse - Index	83	85	77	87

8.4.1.2 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Genomfarts- och huvudgator, lokalgator, m	146 388	148 500	149 000	151 000	154 000
Gång- och cykelvägar, m	120 504	121 000	122 000	124 000	126 000
Markupplåtelse på allmän plats, st	138	115	140	140	140
Antal utfärdade färdtjänst- och riksfärdstjänstbeslut, st	551	540	500	520	540
Hur många ärenden i infracontrol inkommer per år	3 709	3 500	3 500	3 500	3 500

8.5 Bygglov

8.5.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Bygglövsverksamheten har ansvaret för att pröva, handlägga och utöva tillsyn enligt plan- och bygglagen (PBL). Grunduppdraget handlar om att säkerställa ett rättssäkert, hållbart och attraktivt byggande som bidrar till en välplanerad och trygg livsmiljö för kommunens invånare och företag. Verksamheten kombinerar myndighetsutövning med service genom att ge tydlig vägledning, rådgivning och stöd i byggprocessen. Målet är att skapa förståelse och delaktighet hos den som bygger, samtidigt som kommunens regler och kvalitetskrav upprätthålls.

Utöver bygglovshantering ansvarar verksamheten för mätning, kartproduktion, adressering samt förvaltning och utveckling av kommunens GIS och geodata. Dessa delar är centrala för kommunens digitala samhällsbyggande och en viktig service för både privatpersoner, företag och andra förvaltningar.

Bygglövsverksamheten bidrar till hållbar tillväxt, god samhällsplanering och ökad kundnöjdhet genom effektiva rutiner, digitala tjänster och ett serviceinriktat arbetssätt. Vi förenar rättssäker myndighetsutövning med tydlig information och lösningsorienterat bemötande, vilket förenklar processen för invånare och företag. För att öka kundnöjdheten arbetar verksamheten målmedvetet med att förbättra handläggningstider, säkerställa tydlig och lättillgänglig information samt ge proaktivt stöd och vägledning under hela byggprocessen. Kundernas upplevelser och behov följs upp systematiskt, med särskilt fokus på NKI Insikt, den årliga mätningen av kundnöjdhet bland företagare, som utgör en central del i verksamhetens utvecklingsarbete. Denna återkoppling kombineras med övrig kontinuerlig uppföljning och feedback från kunder för att identifiera förbättringsområden och säkerställa hög kvalitet i handläggningen.

8.5.1.1 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Andel bygglov beviljade inom 10 veckor, %	92	86	91	96
Handläggningstider bygglovsärenden från komplett ärende, antal veckor (medel)		13	6	5
Företagsklimat Insikt - Bygglov - Index	67	68	62	68

8.5.1.2 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Antal bygglovsärenden	940	700	900	900	900
Antal producerade nybyggnadskartor	203	200	180	180	180
Antal genomförda husutstakningar	54	27	100	100	50
Antal beslutade tillsynsärenden	98	60	60	60	60
Antal inkomna förhandsbesked	65	70	50	50	80
Antal bostäder i beviljade förhandsbesked	46	80	60	60	100

8.6 Miljö- och hälsoskydd

8.6.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Miljö- och hälsoskydd har ansvaret för att bedriva tillsyn och prövning utifrån framför allt miljöbalken och livsmedelslagen. I myndighetsuppdraget ingår även att ge råd och upplysningar om miljö- och hälsoskyddsfrågor till kommuninvånare, företag och organisationer.

Utifrån att det alltid är verksamhetsutövaren själv som ansvarar för att verksamheten följer gällande lagstiftning, handlar miljö- och hälsoskydds uppdrag om att genom tillsyn säkerställa att så sker samt att underlätta för verksamhetsutövarna att göra rätt. Detta görs bland annat genom att göra kontakten med kommunen enkel och att vara tydlig i skrivelser och beslut. Miljö- och hälsoskydd hanterar även ett flertal olika prövningsärenden från både företag och enskilda. För att underlätta för de sökande att lämna rätt underlag, arbetar verksamheten med e-tjänster och information så att det ska vara lätt att göra rätt.

Enligt gällande lagstiftning ska det finnas en utredning för miljö- och hälsoskydd om tillsynsbehovet för respektive ansvarsområde. Utifrån behovsutredningen ska sedan en tillsynsplan årligen tas fram där det framgår vilka prioriteringar som görs och vilken tillsyn som kommer att utföras. I den årliga tillsynsplanen ska även konsekvenser av föreslagna prioriteringar beskrivas. För att använda befintliga resurser på bästa och mest effektiva sätt, och på så vis leverera mot gällande tillsynsplan, sätts fokus på att effektivisera administrationen samt att förenkla genom digitalisering.

8.6.1.1 Kvalitetsindikatorer

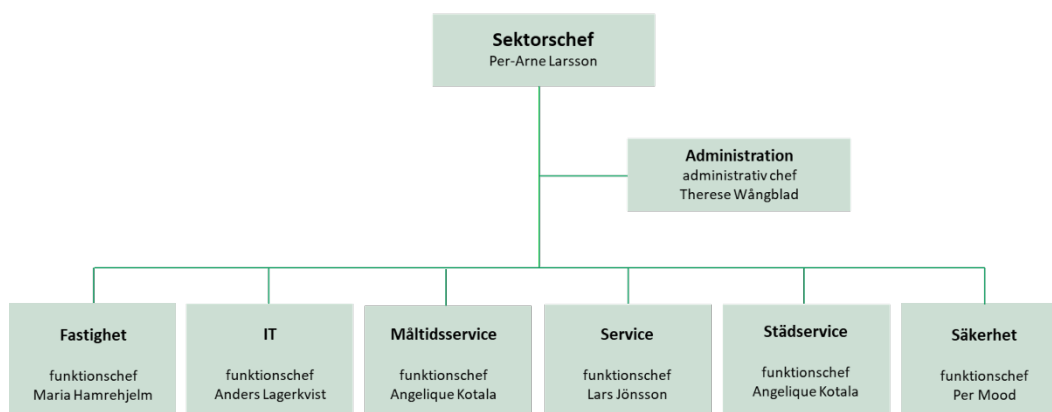
	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Företagsklimat Insikt - Livsmedelskontroll - Index	82	82	79	88
Företagsklimat Insikt - Miljö- och hälsoskydd - Index	64	71	75	73

8.6.1.2 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Antal livsmedelsanläggningar	280	300	300	300	300
Antal tillstånds- och anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter	102	100	100	100	100
Antal tillstånds- och anmälningspliktiga hälsoverksamheter	74	140	140	140	140
Antal enskilda avlopp	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Antal tillståndsansökningar och anmälningsärenden	361	500	500	500	500
Andel inspektionsprotokoll senast fyra veckor efter inspektion	89	91	100	100	100
Andel inspektioner av planerade	100	100	100	100	100
Andel hanterade ansökningar av avlopp inom 90 dagar	54	41	60	60	60
Andel hanterade ansökningar av värmepump inom 42 dagar	34	50	60	60	60
Kostnadstäckning livsmedel	90	90	90	90	90
Kostnadstäckning hälsoskydd	50	50	50	50	50
Kostnadstäckning miljöskydd	75	75	75	75	75
Kostnadstäckning avlopp	75	75	75	75	75
Antal avlopp per handläggare	1 210	1 400	1 400	1 400	1 400
Antal förskolor/skolor per handläggare	42	25	25	25	25
Antal tillstånds- och anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter per handläggare	43	40	40	40	40
Antal livsmedelsanläggningar per handläggare	140	150	150	150	150

9 Sektor för teknik och förvaltningsstöd

9.1 Sektorns organisation



Sektorn för teknik och förvaltningsstöd är förvaltningens servicesektor. Uppdraget är att tillhandahålla intern service inom fastighet, städ, måltider, IT, säkerhet. Sektorn arbetar också med kontorstjänster i kommunhusen, posthantering, kontaktcenter, fordonscentral, krisledning, samt drift, skötsel och underhåll av kommunala fritidsanläggningar, gator och grönytor

9.2 Sektorns ekonomi

9.2.1 Resultatbudget

Belopp i tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter	11	0	0	0	0
Hyror och arrenden	265 049	273 533	276 828	276 507	297 445
Bidrag	4 781	4 839	4 839	4 839	4 839
Fsg av verksamhet och entreprenad	203 854	192 372	199 311	198 782	200 982
Övriga intäkter	10 455	876	876	876	876
Summa intäkter	484 150	471 620	481 854	481 004	504 142
Lönekostnader	184 343	194 535	197 903	198 215	200 074
Köp av huvudverksamhet	6	0	0	0	0
Lokalhyror och markhyror	52 623	49 947	52 226	52 423	52 632
Avskrivningar och internränta	141 077	143 757	146 184	152 985	171 567
Övriga kostnader	174 537	178 662	196 388	189 953	195 040
Summa kostnader	552 586	566 901	592 701	593 576	619 313
Nettokostnader	68 436	95 281	110 847	112 572	115 171

9.2.2 Driftbudget

Tkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Ledning	4 020	4 555	5 107	4 620	4 620
Fastighet	13 228	12 779	21 510	26 872	29 537
IT	31 624	44 704	49 005	51 530	52 375
Måltidsservice	3 120	10 333	9 809	4 893	3 293
Service	7 276	10 646	12 517	10 692	11 072
Städservice	967	2 007	2 707	3 110	3 110
Säkerhet	8 201	10 257	10 192	10 855	11 164
Nettokostnad	68 436	95 281	110 847	112 572	115 171

Sektorns driftbudget/plan för 2026-2028 har anpassats till förväntade volymförändringar enligt befolkningsprognosen och lokalresursplanen.

Driftkonsekvenser budgeteras för Härryda arena samt för ny gruppbostad, båda med planerad driftstart år 2028.

Internhyror och berörda kostnader inom fastighetsfunktionen har räknats upp med KPI (oktoberindex) enligt budgetmodellen. Budgeten har också förstärkts med ett årligt anslag på 2,7 mnkr för fjärrvärme då priserna har höjts kraftigt de senaste åren. Fastighetsfunktionen kommer att ta över ansvaret för kamerabevakningen av fastigheter från och med 2026, ansvaret har dessförinnan legat på säkerhetsfunktionen.

IT-funktionen kompenseras med 1 mnkr per år för ökade kostnader avseende Microsoftlicenser. Dessutom ingår en inflationsuppräknings av kostnadsbudgeten med 0,5 mnkr årligen enligt plan. Budgetanslag på 2 mnkr tillkommer för två tjänster som systemutvecklare. Från och med år 2027 finns också medel för beredskap inom IT.

De interna måltidspriserna har räknats upp för att motsvara de senaste årens prishöjningar på livsmedel. Budgeten har också justerats till förväntade volymförändringar. På totalen handlar det om volymminskningar för hela planperioden och en anpassning av personalstyrkan har genomförts under 2025 med helårseffekt från och med 2026. Budget finns också för fortsatt uppbyggnad av beredskapslagret med livsmedel.

I enlighet med mål- och inriktningsdokumentet har 1,8 mnkr lagts till årligen för att det varje dag ska serveras både ett animaliskt och ett vegetariskt måltidsalternativ för barn och unga.

I budgeten ingår ökade kostnader enligt plan för elektrifiering av kommunens fordonsflotta.

9.2.3 Investeringsbudget

Belopp i tkr	Projekt kalkyl	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Årligt projektanslag		50 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Renovering		58 000	58 000	58 000	58 000	58 000
LRP: Ny skola i Landvetter (norra) 650 elever	432 000	1 000	5 000	100 000	182 000	144 000
LRP: Härryda arena	423 346	150 000	190 000	30 346	0	0
LRP: Härryda arena, inventarier städmaskin ismaskin	3 500	0	0	3 500	0	0
LRP: Gruppbostad 6 lägenheter	46 000	500	3 000	25 000	17 500	0
LRP: Gruppbostad 6 lägenheter	46 000	3 500	25 000	17 500	0	0
LRP: VÅBO, 80 platser + hemtjänstlokal + TOF lokal	452 000	0	500	2 000	6 000	150 000
Summa investeringar		263 000	326 500	281 346	308 500	397 000

Sektorns investeringsbudget/plan för den kommande femårsperioden uppgår till knappt 1,6 mdkr. De större investeringsprojekten utgörs av nybyggnationer inom ramen för lokalresursplanen vilken innehåller en ny grundskola i norra Landvetter, två gruppbostäder med sex lägenheter per gruppbostad. Det finns även ett ökat behov av vård- och omsorgsplatser i kommunen under den kommande planperioden därför planeras för ett vård- och omsorgsboende inklusive hemtjänstlokal samt lokal för driftpersonal inom teknik och förvaltningsstöd i Landvetterområdet. Den återstående budgeten för Härryda arena ingår också samt tillhörande investeringar i ny ismaskin, inventarier till personalrum samt städmaskin.

Den årliga budgeten på 58 mnkr för renoveringar/komponentutbyten inom ramen för det planerade underhållet av kommunens fastigheter fortlöper under planperioden.

Övriga investeringar inom sektorn omfattas av den nya rutinen med portföljbudgetering. Inom denna budget planeras bland annat lokalanpassningar, energieffektiviseringar, köksinvesteringar, IT-investeringar, upprustning av fritidsanläggningar samt maskiner, redskap och inventarier inom ramen för sektorns verksamhet. I enlighet med mål- och inriktningsdokumentet har investeringsmedel lagts till år 2026. Dessa omfattar ökning av takten med installation av kamerabevakning, brandsäkring av skolor för att möjliggöra övernattnings i samband med arrangemang som Gothia cup, fler utegym i kommunen samt satsning på hjärtvänlig kommun med publika hjärtstartare.

9.3 Fastighet

9.3.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Fastighetsfunktionen ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet tillgodose verksamheterna med ändamålsenliga lokaler.

Funktionen ska med ny teknik och innovation, se till att lokalerna upplevs trivsamma, trygga och energieffektiva för hyresgästerna.

Utbildningslokalerna ska tillgodose verksamhetens behov för att uppnå målet om ”Sveriges bästa skola”. Funktionens personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

Verksamheten och de byggnader som fastighet uppför och förvaltar påverkas av flera lagar och förordningar inom främst plan-, bygg- och miljöområdet.

Exempelvis arbetsmiljölagen som ställer krav på de lokaler som sektorn tillhandahåller, lagen om offentlig upphandling styr hur upphandling av nyproduktion sker samt Jordabalken som styr de flesta hyresavtalsförhållanden.

9.3.1.1 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Förbrukning eldningsolja (kubik)	58	53	50	29
Nöjd kundindex	61		57	
Personalindex	78		75	
Andel påbörjade större underhållsprojekt i utbildningslokaler (jämfört med plan)		75	83	76
Kostnad för skadegörelse på kommunens fastigheter, tkr	5 412	1 457	1 219	1 011

9.3.1.2 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kostnad för ägda lokaler (kr/kvm)	1 073	1 098	1 224	1 248	1 285
Antal fastigheter med kamerabevakning	10	15	23	32	41
Kostnad för hyrda lokaler (kr/kvm)	1 712	1 784	1 820	1 820	1 815
Total area, kvm (bruksarea)	229 359	228 702	228 631	228 951	239 250
Varav ägda lokaler, kvm (bruksarea)	206 868	206 710	207 026	207 346	217 886
Varav hyrda lokaler, kvm (bruksarea)	22 491	21 992	21 605	21 605	21 364
Antal inkomna ärenden/år	12 700	12 000	12 800	12 800	12 800
Varav beställningar	189	150	200	200	200
Varav serviceanmälningar	12 511	11 850	12 600	12 600	12 600

9.4 IT-funktionen

9.4.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

IT-funktionen ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet upprätthålla och utveckla en effektiv, tillgänglig och driftsäker IT-miljö. Servicedesk ska ge stöd och support till politiker och medarbetare i kommunen och skapa förutsättningar för verksamheterna att lyckas i sina grunduppdrag.

IT-funktionen ska skapa förutsättningar för att systemförvaltningen av verksamheternas IT-system fungerar och vara stöd i förvaltningens digitalisering.

Funktionens personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

Funktionen omfattas exempelvis av lagen om offentlig upphandling, lagen om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster med särskilda krav på leverantör av samhällsviktiga och digitala tjänster.

9.4.1.1 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
IT-kostnad per invånare	937	1 084	1 068	1 047
Tillgång till nätverk i procent av total tid	99,8	99,8	99,9	99,9
Antal driftstörningar och allvarliga incidenter	88	61	4	8
Antal incidenter som påverkat leverans till kund (ärenden nivå 1)	88	61	4	8
Antal incidenter som påverkat leverans till kund (ärenden nivå 2)				
Antal incidenter som påverkat leverans till kund (ärenden nivå 3)				
Andel ärenden som återkopplats inom 2 timmar (ärenden nivå 2)	95	91	98	98
Andel ärenden som lösts inom 8 timmar (ärenden nivå 2)	84	79	98	97
Nöjd kundindex (NKI)		77		75
Personalindex		84		81

9.4.1.2 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Antal ärenden i servicedesk	6 066	6 000	7 000	7 000	7 000
Antal användare i administrativa och pedagogiska nätverket	4 130	4 400	4 400	4 400	4 400
Antal datorer som IT-funktionen ansvarar för	1 455	2 500	2 400	2 300	2 300
Antal Iphone samt Ipad som IT-funktionen ansvarar för	1 670	1 700	1 700	1 700	1 700
Antal accesspunkter i det trådlösa nätverket	1 537	1 600	1 600	1 600	1 600
Antal switchar i nätverket	277	225	235	240	245

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Antal hanterade/genomförda RFNS-ärenden	87	100	100	100	100
Andel verksamhetsystem som omfattas av systemförvaltningsmodellen	116	120	120	120	120

Antal datorer som IT-funktionen ansvarar för inkluderar från 2025 även datorer som används av pedagoger inom grundskolan och gymnasium (förskolan är inkluderad sedan tidigare).

Antal switchar i nätverket minskar från 2025 efter en behovsanpassning som gjorts i samband med ny arkitektur.

9.5 Måltidsservice

9.5.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Måltidsservice ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet tillgodose verksamheternas efterfrågan på måltider. Funktionen ska laga maten från grunden och sträva efter att göra det med svenskproducerade livsmedel, så nära matgästen som möjligt. Måltidsservice ska arbeta aktivt för att minska miljöpåverkan och matsvinnet på förskolor, skolor och äldreboenden. Maten som serveras till barn, elever och äldre ska säkerställa goda matvanor och anpassas efter varje åldersgrupps närings- och energibehov. Funktionen personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

Funktionen omfattas av livsmedelslagen, lagen om offentlig upphandling samt regler och anvisningar från miljö- och bygglovsnämnden. Dessutom arbetar måltidsservice utifrån Livsmedelsverkets rekommendationer för näringsrik mat.

9.5.1.1 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Matsvinn (kg/person/år)	15	13	10	6
Andel livsmedel som främjar biologisk mångfald (%)	29	29	32	31
Andel tillagningskök (%)	80	82	83	86
Andel svenskproducerat kött (%)	95	95	95	95
Nöjd kundindex		88		77
Personalindex		90		89

9.5.1.2 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Råvarukostnad per matgäst och år	2 565	2 446	2 970	3 010	3 030
Antal matgäster	11 429	11 255	9 390	9 270	9 250

9.6 Servicefunktionen

9.6.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Servicefunktionen ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet ge service utifrån områdena fordon, mark och anläggning, kontaktcenter samt kontorservice.

Funktionen ska vara drivande i förvaltningens omställning till en fossilfri fordonsflotta. Servicefunktionen ska driva och utveckla förvaltningens övergång till ökad digital kundservice genom att kontaktcenter är en väg in för kommuninvånarna. Kontaktcenter har också uppdraget att stödja och utveckla förvaltningens servicenivå mot invånare och företagare. Funktionen ska tillse att det finns välfungerande och ändamålsenliga idrotts- och motionsanläggningar för kommunens invånare. Servicefunktionen ska också upprätthålla och utveckla en effektiv och väl fungerande postservice samt vaktmästartjänst till kommunhusen. Funktionen personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

9.6.1.1 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Kostnad per invånare	1 375	1 347	1 439	1 426
Tillgänglighet - andel samtal som kommer fram till kontaktcenter	97	93	93	93
Andel elbilar	7	15	14	21
Andel fordonskilometer med förnybart bränsle	45	45	47	44
Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar fungerar bra. (SCB:s medborgarundersökning)		76		79
Nöjd kundindex (NKI)		83		82
Personalindex		89		88
Svars-/åtgärdstid				

Det finns i nuläget inget system för att mäta svars-/åtgärdstid.

9.6.1.2 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Antal ärenden till kontaktcenter	60 000	65 000	65 000	65 000	65 000
Antal bilar	159	160	160	160	160
Antal idrottsanläggningar (idrottshallar, gymnastikhallar, idrottsplatser, elljusspår, ishall)	97	99	99	100	100
Antal badplatser som sköts av kommunen	9	9	10	10	10

9.7 Städservice

9.7.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Städservice ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet tillgodose kvalitetssäkrade städtjänster enligt standarden Insta 800/nordisk standard åt förvaltningens verksamheter. Städservice ska ansvara för daglig städning, golvvård, flyttstädning, byggstädning, höghöjdsstädning, och fönsterputs. Funktionen personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

Funktionen omfattas av lagen om offentlig upphandling samt regler och anvisningar från miljö- och bygglovsnämnden.

9.7.1.1 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Avverkningsgrad (kvm/person/timme)	258	255	254	284
Städkostnad/kvm	228	242	248	247
Andel godkända kvalitetsmätningar (%)	92	98	98	97
Antal inköpta plastpåsar (25 l) per kvm	2,6	2,6	1,3	1
Nöjd kundindex (NKI)		65		70
Personalindex		89		83
Städkem (liter) per kvadratmeter	0,03	0,01	0,01	0,04

9.7.1.2 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Städyta (kvm)	161 381	161 381	161 850	162 170	169 635

9.8 Säkerhet

9.8.1 Grunduppdrag och kvalitetsstyrning

Säkerhetsfunktionen ska med fokus på kostnadsmedvetenhet och hållbarhet samordna och utveckla inom områdena brottsförebyggande arbete, civilt försvar, krisberedskap, säkerhet och trygghet. Funktionen ska också stödja förvaltningen att öka sin kunskap och förmåga inom dessa områden. Säkerhetsfunktionen ska ansvara för säkerhetsskyddet och att förvaltningen har en fungerande central krisledning. Funktionen personal ska, med gott bemötande, ge kunderna god service.

Funktionen omfattas exempelvis av lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete, säkerhetsskyddslagen, lagen om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster, kamerabevakningslagen samt lagen om offentlig upphandling.

9.8.1.1 Kvalitetsindikatorer

	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal anmälda brott, skadegörelse	870	811	575	471
Nöjd kundindex (NKI)	66		76	
Personalindex	79		81	
Upplevd otrygghet utomhus när det är mörkt ute (%)		15,2		12,8

9.8.1.2 Informationstal

	Utfall 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Antal utbildningar/övningar för hela eller delar av krisorganisationen	11	10	12	12	12

Kommunstyrelsens prognos för investeringar under perioden 2026-2030

Bilaga 1

Kommunledning och stödfunktionerna

Projekt/år, tkr	Projektbudget						
	2026	2027	2028	2029	2030	totalt	Beslut i nämnd
Årliga projekt	8 400	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	
Konstnärlig utsmyckning	1 689	2 000	1 833	1 918	2 000	2 000	
KD reserv	6 711	18 000	18 167	18 082	18 000	18 000	
Övriga projekt	11 600	0	0	0	0	0	
Reservkraftverk	11 500	0	0	0	0	11 500	
Fyrhjuling Råda Säteri	100	0	0	0	0	100	
Summa	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	
Ram enl vep 2026	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	
Differens	0	0	0	0	0	0	

Kommunstyrelsens prognos för investeringar under perioden 2026-2030

Bilaga 1

Sektor för teknik- och förvaltningsstöd

Projekt/år, tkr	2026	2027	2028	2029	2030	Projektbudget totalt	Beslut i nämnd
LRP projekt	155 000	223 500	178 346	205 500	294 000		
Ny skola i Landvetter (norra)	1 000	5 000	100 000	182 000	144 000	432 000	
Härryda Arena	150 000	190 000	30 346	0	0	423 346	2025-02-06
Härryda Arena, inventarier ismaskin städmaskin	0	0	3 500	0	0	3 500	
Gruppbostad 6 lägenheter	500	3 000	25 000	17 500	0	46 000	
Gruppbostad 6 lägenheter	3 500	25 000	17 500	0	0	46 000	
Våbo 80 platser + hemtjänstlokal		500	2 000	6 000	150 000	452 000	
Årliga projekt	92 800	98 750	102 900	92 900	97 000		
Renovering	58 000	58 000	58 000	58 000	58 000		
Maskiner/redskap	250	250	250	250	250		
Traktorer	700	300	500	0	500		
Anpassningar inomhus	5 100	5 565	5 565	5 565	5 565		
Anpassningar utomhus	4 550	4 635	4 635	4 635	4 635		
Storkök	2 500	2 650	2 650	2 650	2 650		
Hållbar teknikomställning	3 000	3 450	4 000	4 000	4 000		
Råda säteri	2 500	2 500	2 500	0	2 500		
Bostadsrätter renovering	1 000	1 000	0	0	0		
Garantiarbeten	500	300	300	300	300		
Kamerabevakning, inköp, installation och server	1 200	1 250	1 200	1 200	1 200		
Infrastruktur	9 600	5 450	12 100	7 200	9 850		
Inventarier husansvarig	100	100	100	100	100		
Maskiner, inventarier o fordon (fritidsanläggningar)	200	3 700	400	400	1 100		
Maskiner, fordon, redskap och inventarier (trafikantläggningar)	200	4 100	3 600	3 200	500		
Upprustning lekplatser	400	0	500	0	500		
Upprustning av badplatser	300	0	500	0	500		
Upprustning spår och ridstigar	0	400	0	400	0		
Tvätt- och städmaskiner	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000		

Projekt/år, tkr	Projektbudget					Beslut i nämnd
	2026	2027	2028	2029	2030	
Maskiner och inventarier måltidsservice	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
Projekt ospec	700	3 100	4 100	3 000	2 850	
Övriga projekt	15 200	4 250	100	10 100	6 000	
Datahall	1 000	0	0	0	0	1 000
Skrivare kontorservice	0	0	0	0	150	150
Elektrifiering fordonsflotta	1 350	250	100	100	0	5 050
Upprustning och byte av konstgräs, Rävlanda	0	0	0	10 000	0	10 000
Upprustning och byte av konstgräs, Härryda	7 000	0	0	0	0	7 000
Nytt konstgrässystem Säteriets näridrottsplats	500	0	0	0	0	500
Lastbil med kran och redskap (utbyte)	0	0	0	0	5 850	5 850
Saxlift (till elbilar)	350	0	0	0	0	350
Nya belyningsstolpar samt LED-armaturer Hindås	0	4 000	0	0	0	4 000
Ökad takt kamerabevakning	2 500	0	0	0	0	2 500
Brandsäkerhet skolor	1 000	0	0	0	0	1 000
Utegyms	1 000	0	0	0	0	1 000
Hjärtstartare	500	0	0	0	0	500
Summa	263 000	326 500	281 346	308 500	397 000	
Ram enl vep 2026	263 000	326 500	281 346	308 500	397 000	
Differens	0	0	0	0	0	

Investeringsbudget kommunstyrelsen

Bilaga 2

Beslutade projekt med budget och utfall från 2025 eller tidigare

	Projektbudget		Utfall tom 31/8 2025, netto (tkr)	Kvar att förbruka (tkr)	Start	Slut
	totalt, netto (tkr)	Utfall tom 31/8 2025, netto (tkr)				
Samhällsbyggnad	177 300	63 066	114 234			
<i>Projekt med början och slut</i>						
IR85 Mölnycke fabriker inom plan	56 000	31 300	24 700	?	2030	
IR65 Mölnycke fabrik utanför plan	27 000	7 900	19 100	?	2030	
IR87 Hällingsjö Rävlanda Gc-väg	30 000	7 025	22 975	?	?	
IR72 Abortjärn	22 000	6 072	15 928	?	2028	
IR75 Mölnycke Dagvattenpark	37 000	7 028	29 972	?	2027	
IR60 Backa Landvetter östra	4 300	3 447	853	?	2 026	
Elektr. info-Skyltar Infart HK	1 000	294	706	?	?	
Projekt i portföljen men ej påbörjade	127 000	0	127 000			
ME, Biblioteksvägen upprustning	16 000	0	16 000	?	2030	
Cirkulation Boråsvägen/Råda Portar/Metallvägen	10 000	0	10 000	?	2028	
Landvetters-Backa Västra GC	5 500	0	5 500	?	2029	
Härkeshultsvägen, dagvattenåtgärd	6 000	0	6 000	?	2027	
Solviksbron - Hindås	8 000	0	8 000	?	2029	
Bro Stationsgatan, Landvetter	8 000	0	8 000	?	2027	
GC tunnel under Allén, Kyrkvägen	8 000	0	8 000	?	2031	
GC tunnel under Musikvägen	8 000	0	8 000	?	2030	
GC bro över Mölndalsån Björrodsmotet	5 000	0	5 000	?	2029	
Flytt Salmereds Återvinningsst	1 000	0	1 000	?	?	
Massetjärn stadspark förstudie/proj	500	0	500	?	?	
Mölnycke-Kollektivtrafik	43 000	0	43 000	?	?	
Mölnalsvägen GC&räcke	8 000	0	8 000	?	2028	
Summa	304 300	63 066	241 234			

Investeringsbudget kommunstyrelsen

Bilaga 2

Bestutade projekt med budget och utfall från 2025 eller tidigare

	Projektbudget		Utfall tom 31/8		Kvar att förbruka (tkr)	Start	Slut
	totalt, netto (tkr)	2025, netto (tkr)	2025, netto (tkr)	2025, netto (tkr)			
Teknik och förvaltningsstöd							
<i>LRP projekt</i>							
Härryda Arena	423 346	7 705	415 641	2021	2028		
Fabrikshall C & lokal 25	50 000	46 696	3 304	2023	2026		
Omk.l.byggnad Mke	13 600	1 134	12 466	2019	2027		
<i>Projekt med början och slut</i>							
Installation reservkraftverk	26 300	14 601	11 699	2021 Löpande, etappvis			
Elektrifiering	5 050	2 251	2 799	2022 Löpande, etappvis			
Summa	518 296	72 387	445 909				

Finansieringsplan/exploatering 2026-2030

Bilaga 3

Sektor för samhällsbyggnad

Exploatering på kommunägd mark

Benämning	Kalkyl 2026		Kalkyl 2027		Kalkyl 2028		Kalkyl 2029		Kalkyl 2030	
	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.
Verksamhetsmark										
Hindås industriområde (vattenverk)	-7 000	13	0	0	0	0	0	0	0	0
Ishall och verksamheter, Härryda	-6 800	5 883	-13 500	12 059	-2 000	2 152	0	0	0	0
* varav utgift investering	5 200		11 500		2 000					
Mölnlycke företagspark III	0	810	0	8 346	-11 000	27 908	-53 400	46 962	-53 500	31 699
* varav utgift investering			7 800		27 400		46 200			
Summa Verksamhetsmark	-13 800	6 706	-13 500	20 405	-13 000	30 060	-53 400	46 962	-53 500	31 699
Netto Verksamhetsmark	-7 094		6 905		17 060		-6 438		-21 801	
varav utgift investering	0	5 200	0	19 300	0	29 400	0	46 200	0	31 000
Mark för bostäder										
Landvetters Backa (östra och västra)	0	5 279	0	10 546	0	10 546	-33 500	4 584	0	0
* varav utgift investering	5 000		10 000		10 000		4 000			
Landvetter centrum kvarter 1-3	-12 800	2 203	0	13	0	0	0	0	0	0
* varav utgift investering			2 000							
Airport City etapp 4	0	76	0	114	0	114	0	114	0	64
Lunnavägen, Landvetter	0	1 811	-9 000	1 302	-1 650	0	0	0	0	0
* varav utgift investering			1 200							
Idrottsgatan, Mölnlycke	0	0	0	3 013	0	64	0	0	0	0
* varav utgift investering			3 000							
Landvetter södra	-10 000	3 239	-10 000	3 239	-10 000	3 340	-187 000	126 794	-234 000	157 975
* varav utgift investering										
Säteriet (särskilt boende)	0	25	0	1 025	0	0	0	25	0	0
* varav utgift investering			1 000							
Summa mark för bostäder	-22 800	12 633	-19 000	19 252	-11 650	14 064	-220 500	131 517	-234 000	158 039
Netto mark för bostäder	-10 167		252		2 414		-88 983		-75 961	
varav utgift investering	0	7 000	0	15 200	0	10 000	0	118 000	0	127 000
Summa kommunal mark brutto	-36 600	19 339	-32 500	39 657	-24 650	44 124	-273 900	178 479	-287 500	189 738
Betalplan/kommunal mark netto	-17 261		7 157		19 474		-95 421		-97 762	

*Investeringsprojekten som redovisas ovan kan ha påbörjats tidigare samt avslutas senare än planperioden.

Finansieringsplan/exploatering 2026-2030

Bilaga 3

Sektor för samhällsbyggnad

Exploatering på privatägd mark

Benämning	Kalkyl 2026		Kalkyl 2027		Kalkyl 2028		Kalkyl 2029		Kalkyl 2030	
	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.	Ink.	Utg.
Verksamhetsmark										
EDP Chalmers golfklubb, Landvetter	-685	685	-325	325	-25	25	-25	25	0	0
EDP Airport City etapp 5	-749	749	-2 241	2 241	-8 741	8 741	-9 008	9 008	-976	976
* varav utgift investering			2 000	2 000	8 500	8 500	8 500	8 500	500	500
EDP Logistik och bostäder (Link40)	-81 766	9 881	-3 618	3 618	-10 533	10 533	-20 533	20 533	-78 140	78 140
* varav utgift investering			1 800	1 800	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
EDP Verksamheter och logistik, Fäxhult	0	0	0	0	-876	876	-667	667	0	0
Summa Verksamhetsmark	-83 200	11 315	-6 184	6 184	-20 175	20 175	-30 233	30 233	-79 116	79 116
Netto Verksamhetsmark	-71 885		0		0		0		0	
varav investering	0	1 500	0	3 800	0	18 500	0	18 500	0	10 500
Mark för bostäder										
EDP Bostäder vid Folkets hus	-697	697	-352	352	-8 425	2 502	0	254	0	0
* varav utgift investering					2 350					
Älmhultsvägen, Hindås*	-1 428	1 478	0	3 781	0	2 254	0	30 508	-68 000	20 572
* varav utgift investering					2 000					
EDP Slambö, norr om Landvettersjön	-635	635	-635	635	0	0	0	0	0	0
EDP Bostäder i Säteret	-64	64	0	0	0	0	0	0	0	0
EDP Wendelstrand, Mölnlycke	-127	127	-64	64	-64	64	-64	64	-64	64
EDP Växthusen, Landvetter	-330	330	-5 292	5 292	-15 292	15 292	-15 546	15 546	-5 533	5 533
* varav utgift investering					5 000					
EDP Wendelstrand, etapp 2	-730	730	-705	705	-470	470	-127	127	-95	95
Summa mark för bostäder	-4 011	4 061	-7 048	10 829	-24 251	20 582	-15 737	46 499	-73 692	26 264
Netto mark för bostäder	50		3 781		-3 669		30 762		-47 428	
Summa privat mark brutto	-87 211	15 376	-13 232	17 013	-44 426	40 757	-45 970	76 732	-152 808	105 380
Summa privat mark netto	-71 835		3 781		-3 669		30 762		-47 428	
varav investering	0	0	0	7 000	0	19 350	0	45 000	0	25 000
Exploatornsdrivna detaljplaner (EDP) slutredovisas årligen vilket innebär att det inte finns något belopp att balansera mellan åren.										
Total exploatering brutto	-123 811	34 715	-45 732	56 670	-69 076	84 881	-319 870	255 211	-440 308	295 118
Betalplan/Total exploatering netto	-89 096		10 938		15 805		-64 659		-145 190	

*Investeringsprojektet som redovisas ovan kan ha påbörjats tidigare samt avslutas senare än planperioden.

Lokalresursplan 2026-2030

Innehåll

Lokalresursplanering i Härryda kommun.....	3
Inledning	3
Politiska inriktningar för lokaler.....	3
Förändrade behov	4
Befolkningsprognos	4
Politiska prioriteringar och andra anledningar.....	8
Projektportfölj 2026-2030.....	11
Plan för renovering samt anpassning av kommunens lokaler 2026-2028	12
2026	12
2027	13
2028	13
Informationstabeller	15
Beläggning och kapacitet per enhet 2025	15
Behovstabeller	20
Begreppslista.....	24

Lokalresursplanering i Härryda kommun

Inledning

En del i långtidsplaneringen är upprättandet av en samlad lokalresursplan (LRP) för den kommunala verksamheten. Planen revideras årligen i samband med att förvaltningen upprättar förvaltningens underlag till budget/plan vilket innebär att projekt kan komma att flyttas mellan åren om förutsättningarna ändras.

Lokalresursplanen beskriver de förändrade behov av lokaler utifrån befolkningsprognos, politiska inriktningar och andra anledningar som förvaltningen bedömer kommer att påverka budgetarbetet. Tidsperspektivet är den närmaste femårsperioden men det finns även med en utblick mot ytterligare fem år.

Lokalresursplanen grundar sig på underlag från befolkningsprognosen som i sin tur grundar sig på statistik från Statistiska Centralbyrån (SCB) samt Produktionsplan för detaljplaner. Lokalresursplanen bygger även på kända lokalbehov för specifika målgrupper, förändringar i lagstiftning och andra faktorer som exempelvis politiska uppdrag och mål.

Årets Lokalresursplan har inte beaktat arbetet med utvecklingen i Landvetter Södra eller den pågående utredningen av skolstrukturen i Mölnlycke, då formella beslut ännu inte fattats i dessa ärenden.

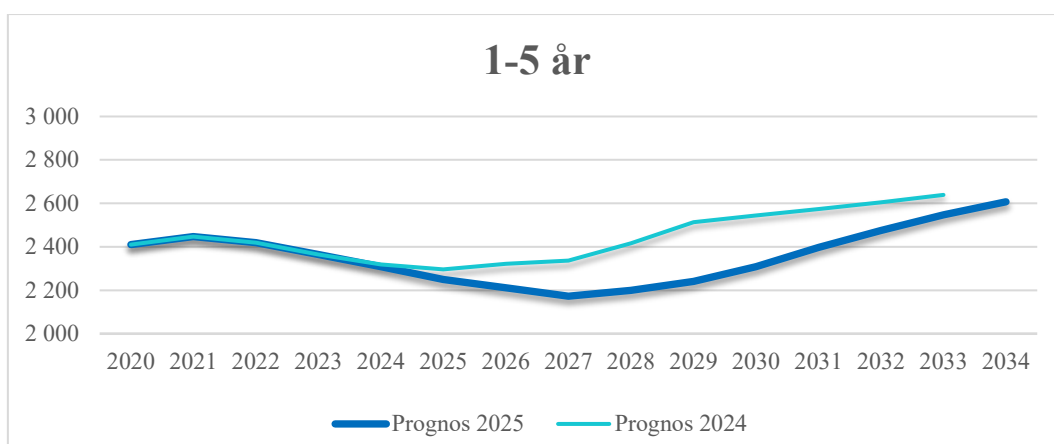
Politiska inriktningar för lokaler

I det strategiska program som antagits av kommunfullmäktige framgår att kommunen ska äga de lokaler där kärnverksamhet bedrivs. Det anges även att planeringen av lokalresurser ska baseras på noggranna analyser av efterfrågan, behov, tillgång på kompetens och kostnader. Detta för att långsiktigt säkerställa full behovstäckning samt erbjuda olika verksamhetsformer inom förskola och annan pedagogisk omsorg. Anpassningar av verksamheten ska ske kontinuerligt, så att resurser kan fokuseras på verksamhetens kärna och på sikt minska antalet barn per grupp, snarare än att ha tomma lokaler.

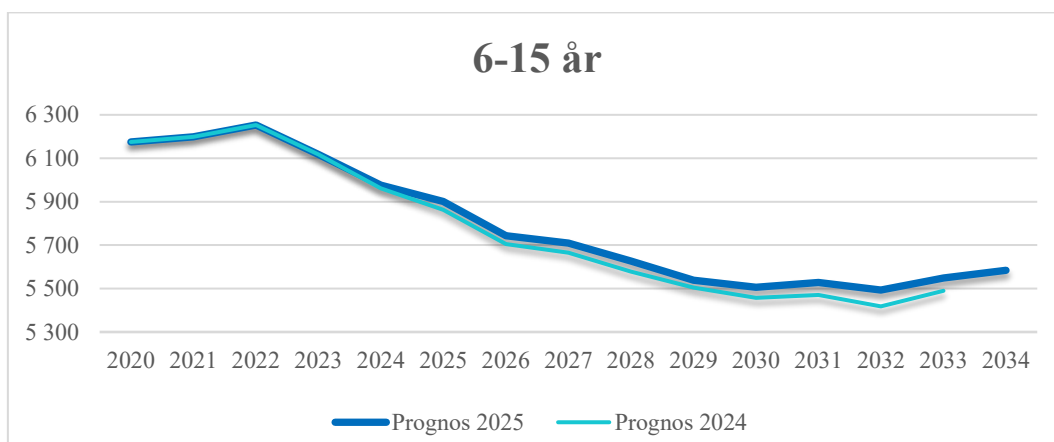
Förändrade behov

Befolkningsprognos

Befolkningsprognosen för 2025, avseende befolkningsgrupper som påverkar behovet av verksamhetslokaler, liknar den befolkningsutveckling som beskrivs i förra årets prognos med undantag för barn i förskoleålder. Där minskar befolkningen mer än vad som tidigare prognostiserats. Diagrammen nedan beskriver befolkningsutvecklingen enligt nuvarande prognos med förra årets prognos som referens.

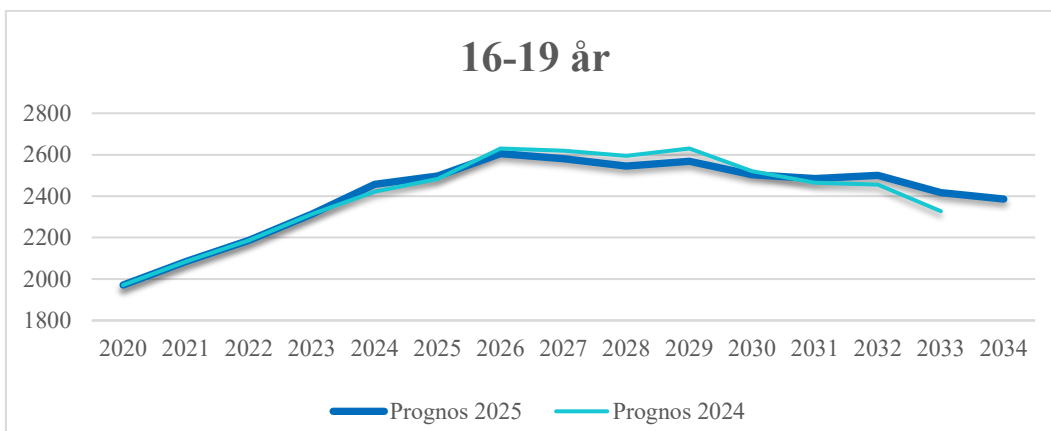


Årets prognos visar en minskning av antal barn i förskoleålder och minskningen är större än vad som antogs förra året. Från och med 2021 började kurvan vända nedåt och kommer vända upp först 2027. Mellan 2024 och 2027 sjunker antalet barn i förskoleålder med 135 och 2024 års nivå väntas inte nås igen förrän 2030.

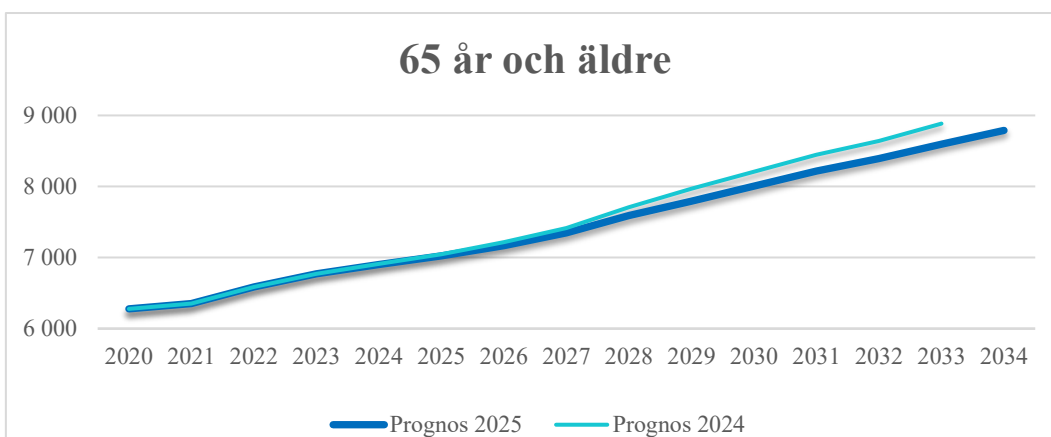


Antalet barn inom grundskolan förväntas minska under åren 2025-2030.

Minskningen uppgår till nästan 400 elever. Jämfört med förra årets prognos är antalet elever i grundskoleålder något fler, ca 40/år.



Åldersgruppen 16-19 kommer öka med knappt 150 mellan 2024 och 2026. Därefter planar kurvan ut och beräknas börja minska från 2030.



Den grupp som ändras procentuellt mest är gruppen 65 år och äldre. I Härryda kommun förväntas åldersgruppen öka med drygt 1 000 personer fram till år 2030, varav ca 90 personer beräknas ha behov av vård- och omsorgsboende. Av dessa förväntas 70 personer vara 85 år eller äldre. Utvecklingen för åldersgruppen följer tidigare prognoser.

Beskrivning av konsekvenser för utbildning, kultur och fritid

Åldersgruppen 1-5 år

För åldersgruppen 1–5 år förväntas initialt en minskning av antalet barn för att mot slutet av perioden vända mot ökning 2030. Årets prognos ligger dock lägre än förra årets, särskilt från 2026 och framåt. Minskningen är varierande beroende på

ort men minskningen i Mölnlycke södra är som störst då prognosen visar på en minskning med ungefär 70 barn.

Åldersgruppen 6-15 år

Årets prognos för åldersgruppen 6–15 år visar en minskning fram till 2030. Minskningen är jämförbar med förra årets prognos. I åldersgruppen 6-15 år beräknar förvaltningen att det kommer vara cirka 400 elever färre under de kommande fem åren. I Mölnlycke beräknas platsöverskottet vara cirka 500 platser ht 2026 för att mot slutet av planperioden vara 840 platser i Mölnlycke.

Slutsatser

Den nya befolkningsprognosen visar att tidigare års trend håller i sig med lägre barnafödande samt låg nettoinflyttning. Detta medför ett lägre behov av platser inom förskola och grundskola. Förvaltningen avser föreslå en anpassning av befintlig struktur inom förskola där förskolenheter tomställs för att kunna använda resurserna på ett så bra sätt som möjligt. Förvaltningen föreslår att motsvarande 6 avdelningar avvecklas i Mölnlycke från ht 2026 samt 5 avdelningar i Landvetter från ht 2026. Förvaltningen avser föreslå att hela enheter avvecklas i stället för att enstaka avdelningar stängs på olika förskolor.

Förvaltningen ser behov av att se över grundskolestrukturen för att skapa hållbara enheter ur ett ekonomiskt såväl som pedagogiskt perspektiv. Förvaltningens förslag är att skyndsamt påbörja utredning i Mölnlycke där de demografiska förändringarna sker snabbast och konsekvenserna blir störst.

Beskrivning av konsekvenser för socialtjänst

Äldre

Befolkningsprognosen förväntas innebära ett ökat antal äldre i Härryda kommun. Detta leder till ett succesivt ökat behov av platser inom vård- och omsorgsboende (våbo), på upp till 90 platser under planperioden. För att möta behovet kommer kommunen att öppna upp idag stängda platser i kommunal regi. Förvaltningen utreder också möjligheten att bygga om och/eller bygga ut befintliga boenden som ett komplement. Socialtjänsten arbetar även aktivt med olika förebyggande insatser för att främja kvarboende i det egna hemmet. Med en stabil ökning i de äldre åldersgrupperna behöver kommunen därutöver planera för ett nytt våbo i slutet av planperioden och troligtvis långtidsplanera för ytterligare ett under nästkommande femårsperiod.

Om behovet av platser inte kan mötas riskerar kommunen att ställas inför ökade kostnader som exempelvis köpta korttidsplatser och betalningsansvar till sjukhusen för medicinskt färdigbehandlade personer som inte kan erbjudas plats i hemkommunen. Kommunen riskerar även böter till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om ett boendebeslut inte kan verkställas inom tre månader.

Funktionsstöd

Behovet av lägenheter för personer med funktionsnedsättning prognostiseras utifrån kända och förväntade behov samt förändringar i målgruppen eller i rättspraxis. En koppling till en växande befolkning kan göras om än inte på samma statistiska grunder som till exempel för grupperna yngre eller äldre. Men med en växande kommun tillkommer behov av boendeplatser för målgruppen funktionsstöd. Det är framför allt ett ökat behov av gruppboendeplatser som behöver planeras för. Det finns i dagsläget näst intill ingen outnyttjad kapacitet inom denna boendekategori, trots ett omställningsarbete under 2024 då fem serviceboendeplatser konverterades till gruppboendeplatser. Det är inte heller möjligt att genomföra några fler justeringar inom befintligt bestånd. Förvaltningen ser ett behov av ytterligare två gruppboendestäder under planperioden.

Om behovet av boendestäder för målgruppen inte kan tillgodoses riskerar kommunen att behöva köpa enskilda boendeplatser till en uppskattad kostnad om ca 1-2 mnkr per plats och år. Kommunen riskerar även böter till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om ett boendebeslut inte kan verkställas inom tre månader.

Underlag för beslut

Utbildning, kultur och fritid

- Avveckling 6 avdelningar ht 2026 Mölnlycke
- Avveckling 5 avdelningar ht 2026 Landvetter

Socialtjänst

- Återöppning stängda vård- och omsorgsboendeplatser, 17 st, 2027
- Ny gruppboendestad, 6 platser, 2028
- Ny gruppboendestad, 6 platser, 2029
- Nytt vård- och omsorgsboende, 60 platser, 2030 (ej finansierad med kommunala investeringsmedel)

Projekt efter planperioden (2031-2035)

- Nytt vård- och omsorgsboende, 80 platser

Politiska prioriteringar och andra anledningar

Förändring struktur för grundskola i Mölnlycke

Förvaltningen har utifrån den externa genomlysningen av kommunens utbildningslokaler som genomfördes HT 24 kommit fram till att en förändring i grundskolestrukturen i Mölnlycke hade varit önskvärd. Den föreslagna förändringen skulle medföra en större flexibilitet i lokalanvändningen och mer ändamålsenliga lokaler. Under 2025 avser förvaltningen förbereda nödvändiga beslutsunderlag för att kunna få mer effektivt lokalutnyttjande. Detta kommer, på sikt innefatta tomställning av grundskolor som i dagsläget används för att på samma plats kunna bygga nya skolenheter som bättre möter behovet av utbildningslokaler.

Ersättningslokal för Lunnaskolan

Lunnaskolan har ett stort eftersatt underhåll, trots att flertalet åtgärder över tid vidtagits och objektet varit prioriterat från TOF har vidtagna åtgärder inte haft önskvärd effekt från verksamhetens synvinkel. I syfte att elever inte ska behöva ha sin skolgång på en byggarbetsplats föreslår förvaltningen att först bygga en ny skolenhet som ska kunna ta emot Lunnaskolans elever, därefter bör Lunnaskolan avvecklas. En utredning om Landvetters grundskolestruktur behöver vidtas för att kunna göra rätt planering och dimensionering av den framtida skolan. Mark är inköpt och detaljplanarbetet är påbörjat. Tänkt verksamhetsstart är 2030. Den nya skolenheten som är tänkt att ersätta Lunnaskolan kommer ligga i närheten av Pinntorpshallen och initialt möta behovet från Lunnaskolans elever samt anpassad grundskola.

Familjecentral i Rävlanda

Under flera år har det funnits ett politiskt intresse för att skapa en familjecentral i Rävlanda. 2023 informerades socialnämnden i en tjänsteskrivelse att de berörda verksamheterna försökte arbeta för en familjecentral i Rävlanda, men att det saknades lämpliga lokaler vid den tidpunkten. Förvaltningen åtog sig att fortsätta bevaka frågan och utvärdera om och när en etablering skulle kunna vara möjlig.

För att kunna skapa en familjecentral behöver förvaltningen hitta nya lokaler för den kommunala hemtjänsten, som för närvarande använder lokaler nära Rävlanda vårdcentral. Om hemtjänsten flyttar skulle dessa lokaler, tillsammans med de som redan finns i vårdcentralen, ge tillräckligt med utrymme för en familjecentral.

Förvaltningen undersöker nu om det finns andra kommunala lokaler, alternativt lediga lokaler hos andra fastighetsägare, i de östra delarna av kommunen som skulle passa för hemtjänsten.

Anpassning av Hulebäcksgymnasiet

Utifrån beslut 2024UKFN223 ska gymnasiet långsiktigt ha 1700 elever. Den långsiktiga anpassningen medför att de lokaler gymnasiet i dagsläget använder ska anpassas till 1700 elever. Detta kommer medföra behov av anpassningar samt att fastighetsfunktionen kommer behöva ansöka om investeringsmedel för att utföra arbetet i att uppnå ändamålsenliga lokaler för det faktiska elevantalet.

Ishall och idrottshall

En ny ishall med träningsrink och idrottshall planeras och projekteras i Härryda ort. Nuvarande ishall i Landvetter centrum har en beläggningsgrad på 98 procent. Hallen har stora renoveringsbehov samt att det idag har uppförts tillfälliga omklädningsbyggnader i anslutning till hallen, då nuvarande hall inte har möjlighet att tillgodose behovet som finns. Beslut om en ny arena för isidrotten innebär tillkommer kostnader för rivning av den nuvarande ishallen och avetableringskostnader för de tillfälliga omklädningspaviljongerna.

Den nya Härryda arena kommer att utgöra ett aktivitetsnav på orten. Den planerade idrottshall samt övriga utrymmen i huset kommer att möjliggöra olika typer av idrott och kulturaktiviteter.

Klubblokal vid Djupedalsängs idrottsplats

En klubblokal för föreningar i Djupedalsområdet är viktigt för områdets attraktivitet och tillgänglighet. Idag finns en tillfällig paviljong uppställd för föreningsändamål på Långenäsparkering i Mölnlycke. En ny byggnad i Djupedal i anslutning till de aktivitetsytor som finns i området ersätter den tillfälliga lösningen. Tillgång till el, vatten och inomhusmiljö för möten och omklädningsrum kompletterar det fastighetsbestånd som finns i området.

Lokaler för kommunens personal

I dag utgår TOFs driftpersonal i östra kommunen från två områden; Rävlanda och Landvetter. Lokalen i Rävlanda har ett tillfälligt bygglov som går ut 2033 och kan därför anses som en tillfällig placering för personalen. I Landvetter utgår personalen från Skällaredsförrådet som består av en ombyggd brandstation och en mindre paviljong. Alla tre byggnader i Skällared har stora renoveringsbehov

samtidigt som området är högst begränsat till den maskin- och fordonspark som krävs för att förvalta kommunens fastigheter och anläggningar i östra delarna av kommunen. I samband med Landvetter Södras utveckling ser förvaltningen en möjlighet att ersätta ovanstående två lokaler med en ny lokal där även framtida behov för hemtjänsten kan inrymmas. I kombinerad lokal av detta slag skapas samordningseffekter mellan olika verksamheter i förvaltningen samt effektivitet i skötsel och underhåll av byggnaderna.

Underlag för beslut

Utbildning, kultur och fritid

- Avveckling av tillfällig klubblokal, 2026
- Ny klubblokal, 2027
- Ny ishall, inklusive träningsrink och idrottshall, 2028
- Avveckling av befintlig ishall samt tillfällig omklädningsbyggnad, 2028
- Tillkommande skola F-3 norra Landvetter (ersättningslokal Lunnaskolan), 2030

Projekt efter planperioden (2031-2035)

- Avveckling Lunnaskolan
- Lokal för hemtjänst och driftpersonal inom TOF
- Avveckling Skällaredsförrådet
- Avveckling paviljong Rävlandaskolan

Projektportfölj 2026-2030

Verksamhet	Ort	Mark	Volym	2025		2026		2027		2028		2029		2030		2031-2035	Kommentar
				vt	ht	vt	ht	vt	ht	vt	ht	vt	ht	vt	ht		
Förskola			Avd														
<u>Utbyggnad</u>																	
Bråta Ängar	Mölnlycke	P	6														exploatörer. Föreslagen fristående driftsform, om etablering inte skett inom fem år avses byggrätten förvärfvas av kommunen.
Björrod	Landvetter	P	6														Detaljplan antagen med möjlighet att bygga förskola. Obos och BoKlok är exploatörer.
Slamby	Landvetter	P	6														Hökerums bygg är exploatörer
<u>Avveckling</u>																	
Förskoleavdelningar	Mölnlycke	K	6				A										
Förskoleavdelningar	Landvetter	K	5				A										
Grundskola			Elever														
<u>Utbyggnad</u>																	
Ny skola (Pinntorp)	Landvetter	K	650														Initialt evakueringskola för Lunnaskolan (inkl anpassad grundskola).
<u>Avveckling</u>																	
Lunnaskolan	Landvetter	K	-400														A
Gymnasieskola			Elever														
<u>Utbyggnad</u>																	
<u>Avveckling</u>																	
Idrottsanläggningar																	
<u>Utbyggnad</u>																	
Omklädningsbyggn, klubblokal	Mölnlycke	K															
Härryda Arena	Härryda	K															
<u>Avveckling</u>																	
Tillf omklädningsb, klubblokal	Mölnlycke						A										
Ishall	Landvetter	K								A							
Provisorisk omklädningsbyggnad, ishall	Landvetter	K								A							
Vård- och omsorgsboende för äldre			lägenh														
<u>Utbyggnad</u>																	
Ökat behov av platser	Mölnlycke/Landvetter	P	60														
Ökat behov av platser	Mölnlycke/Landvetter	K/P	80														
Bostad med särskild service funktionsnedsättning			lägenh														
<u>Utbyggnad</u>																	
Gruppbostad	Mölnlycke	K	6														
Gruppbostad		K	6														
Övrigt																	
Lokal för driftpersonal TOF	Landvetter	K															
Paviljong Rävlanda, Skällared	Landvetter																
Hemtjänstlokal	Landvetter	K															
Familjecentral	Rävlanda																

- Förstudie
- Detaljplan
- Projektering/upphandling av byggtreppör
- Byggnation/etablering
- Verksamhetsstart
- Tidigareläggning/senarel. möjlig
- P Privat mark
- K Kommunal mark
- A Avveckling

Plan för renovering samt anpassning av kommunens lokaler 2026-2028

Nedan visas en sammanfattning av de underhållsplaner som fastighetsfunktionen tagit fram för kommunens lokaler de kommande tre åren. Planen revideras om förutsättningarna förändras. För lokaler som är föremål för diskussion huruvida verksamhet ska bedrivas i lokalen eller ej kommer fastighetsfunktionen att avvakta med renoveringar tills det är klarlagt om verksamhet ska bedrivas i lokalen. Fastighetsfunktionen arbetar utifrån de politiska inriktningar som beslutas och reviderar kontinuerligt underhållsplanerna utifrån de beslut som fattas kring lokalutnyttjandet framåt.

Tillsammans med representanter från sektorerna kommer lokalernas ändamålshet ses över i samband med att renovering planeras för respektive byggnad.

2026

På Björkängens förskola ska invändiga ytskikt kök, ventilation, fasad och gård renoveras under året. Verksamheten kommer kunna vara kvar på förskolan under renoveringen. På Ljungna förskola genomförs renovering av invändiga ytskikt, belysning, kök, fasad och gård. Verksamheten kommer evakueras till en annan förskola i Mölnlycke under pågående renovering. Även Pixbo förskola kommer få en större renovering av invändiga ytskikt, belysning, kök, ventilation och förskolegård. Verksamheten kommer evakueras till en annan förskola i Mölnlycke under renoveringsperioden. På Hindås förskola sker invändig målning. Verksamheten kommer vara kvar i lokalerna under renoveringen. På Gärdets förskola fortsätter renoveringen där tak, och fasad kommer renoveras. Förskolan kommer också få ett nytt värmesystem. Hela renoveringen kommer hanteras under pågående verksamhet. På Furubacken och Smedjebackens förskolor kommer förskolegårdarna renoveras samtidigt som verksamheten pågår.

På Ekdalaskolan kommer många klassrum renoveras under året. Verksamheten kommer flytta runt i lokalerna för att verksamheten ska kunna pågå under renoveringstiden. På Rävlandaskolan ska ett nytt värmesystem installeras och på Vällsjöskolan ska skolgården renoveras. På Hällingsjöskolan ska tak och ventilation bytas. Fastigheten dräneras om i samma projekt. Verksamheten kommer pågå i befintliga lokaler under pågående renoveringsprojekt. På Hulebäcksgymnasiet ska fasaden renoveras.

Ekdalagården och Rådahemmet ska få renoverade fasader och på Östra Bygården ska kyla installeras i ventilationen.

2027

På Fagerhults förskola renoveras invändiga ytskikt och kök och belysning byts till LED. Förskolans fasad och gård renoveras också. Verksamheten kommer behöva evakueras till annan förskola under projektet. På Rullstenens förskola ska gården renoveras. På Djupedals förskola kommer ytskikt, belysning, kök, ventilation, fasad, tak och gård renoveras. Detta projekt är omfattande och kommer kräva hel eller delvis evakuering till annan förskola under renoveringstiden.

Ekdalaskolan fortsätter renoveras under året. Nu renoveras de återstående klassrum som inte hanterades 2026. Verksamheten kommer kunna vara i andra delar av lokalerna under pågående renovering.

På Eskilsbyskolan, Härryda skolan och Önnerödsskolan renoveras invändiga ytskikt. Samtidigt byts delar av belysningen ut mot LED- på alla 3 skolor. På Hulebäcksgymnasiet fortsätter renoveringen av fastighetens fasader. Även på Hindåsskolan kommer delar av fasaden renoveras. Samtidigt ses invändiga ytskikt över på skolan. Alla projekt kommer genomföras under pågående verksamhetstid.

På Mölnlycke kulturhus, Ekdalagården och Östra bygården renoveras inre ytskikt. På Rådahemmet och kommunhuset ska fasaderna renoveras. Det samma gäller för Gärdeshuset men där kommer även taket renoveras i samma projekt.

2028

På Älmhults förskola och Salmereds förskola kommer stora renoveringsprojekt att genomföras. Inre ytskikt, belysning, kök och fasadrenovering kommer genomföras på båda förskolorna. På Älmhults förskola kommer gården också renoveras och på Salmereds förskola sker ett utbyte av ventilationen. I båda projekten kommer verksamheterna helt eller delvis behöva evakueras till annan förskola. Det samma gäller Nysäters förskola där renovering ska genomföras på tak och fasad.

På Hulebäcksgymnasiet fortsätter vi renovera fasader även i år. På Säteriskolan, Båtsmansskolan, Härrydaskolan, Skinnefjällsskolan och Landvetterskolan kommer invändiga ytskikt och belysning renoveras under året. Verksamheterna kommer pågå under samtliga renoveringsprojekt på kommunens skolor.

På Hedgårdens gruppbostad, Hindås idrottshall och Hjortens gruppbostad kommer invändiga ytskikt och belysning renoveras. På Hjortens gruppbostad renoveras även fasaderna. På Älmhults gruppbostad renoveras fastighetens yttre ytskikt under året.

Informationstabeller

Beläggning och kapacitet per enhet 2025

Tabellerna uppdateras årligen i april och oktober.

Förskolor

Kommunala förskolor Mölnlycke	Kapacitet antal avdelningar	Kapacitet antal barn*	Inskrivna barn per 250415
Barrskogens förskola	5	90	96
Djupedals förskola	6	108	112
Finnsjöns förskola	4	72	60
Furubäckens förskola	4	72	68
Hulelyckans förskola	2	36	38
Krokens förskola	6	108	74
Ljungna förskola	3	54	57
Mossens förskola	2	36	39
Nysäters förskola	4	72	59
Pixbo förskola	3	54	55
Rullstenens förskola	6	108	92
Tallgårdens förskola	6	108	112

* Kapacitet antal barn = antal avdelningar x 18 barn vilket motsvarar en genomsnittlig kapacitet på en kommunal förskoleavdelning i Härryda kommun.

Fristående förskolor Mölnlycke	Kapacitet antal avdelningar	Kapacitet antal barn*	Inskrivna barn per 250415
Frida förskola	4	-	75
Råda Montessoriförskola	2	-	29
Skogsbärets kooperativa förskola	2	-	26

Kommunala förskolor Landvetter	Kapacitet antal avdelningar	Kapacitet antal barn*	Inskrivna barn per 250415
Agneäckens förskola	5	90	76
Eskilsby förskola	2	36	28
Högåsens förskola	3	54	53
Mystens förskola	6	108	114
Salmereds förskola	6	108	73
Sjöholmens förskola	2	36	38
Skårtorps förskola	6	108	106
Smedjebackens förskola	6	108	87
Västergårdets förskola	6	108	108

Fristående förskolor Landvetter	Kapacitet antal avdelningar	Kapacitet antal barn*	Inskrivna barn per 250415
Solbackens förskola	3	-	31
Jensens förskola	6	-	104

Kommunala förskolor Östra delarna	Kapacitet antal avdelningar	Kapacitet antal barn*	Inskrivna barn per 250415
Björkängens förskola	6	108	77
Fagerhults förskola	6	108	80
Gärdets förskola	4	72	36
Hedens förskola	3	54	57
Hindås förskola	3	54	54
Älmhults förskola	3	54	56

Fristående förskolor Östra delarna	Kapacitet antal avdelningar	Kapacitet antal barn*	Inskrivna barn per 250415
Förskolan Fisken	1	-	18
Hindås Montessoriförskola	2	-	25

Grundskolor

Kommunala grundskolor Mölnlycke	Årskurser	Kapacitet antal elever	Inskrivna elever per 250815
Skinnefjällsskolan	F-3	300	225
Furuhällsskolan	F-6	375	333
Högdalsskolan	F-6	375	305
Säteriskolan	F-6	400	281
Vällsjöskolan	F-6	200	180
Djupedalsskolan	4-9	490	423
Ekdalaskolan	7-9	385	303
Båtsmansskolan	7-9	180	188

Fristående grundskolor Mölnlycke	Årskurser	Kapacitet antal elever	Inskrivna elever per 250815
Fridaskolan	F-9	X	564

Kommunala grundskolor Landvetter	Årskurser	Kapacitet antal elever	Inskrivna elever per 250815
Eskilsbyskolan	F-2	25	19
Backaskolan	F-3	320	227
Lunnaskolan	F-3	400	400
Härrydaskolan	F-6	200	114
Önnerödsskolan	4-9	450	453
Landvetterskolan	Åk 3-9	900	712

Kommunala grundskolor Östra delarna	Årskurser	Kapacitet antal elever	Inskrivna elever per 250815
Hindåsskolan	F-3	320	223
Fagerhultsskolan	4-9	450	359
Hällingsjöskolan	F-6	175	143
Rävlandaskolan	F-9	575	326

Funktionsstöd

Gruppbostad	Antal platser	Boende per 250415
Mölnlycke		
Båtsmanstorpet	6	5
Hjorten	5	5
Kindbogården	5	5
Orrekullen	6	6
Solsten	5	5
Landvetter		
Önneröd Sand	6	6
Östra Backa	6	6
Hindås		
Älmhult	6	5
Rävlanda		
Hedgården	6	4

Servicebostad	Antal platser	Boende per 250415
Mölnlycke		
Enebacken	12	12
Lindbacken	12	12
Lindska	13	13
Stenbrottet	8	7
Landvetter		
Landevi	12	10
Landvetter	7	5

Vård och omsorg

Vård- och omsorgsboende permanent	Antal platser	Boende per 250415
Mölnlycke		
Attendo Säteriet	60	52
Ekdalagården	66	65
Hönekulla gård	20	20
Rådahemmet	46	46
Säterigården	24	24
Landvetter		
Bygården	31	31
Östra Bygården	12	12
Rävlanda		
Björkelid	45	43

Korttidsboende	Antal platser	Boende per 250415
Mölnlycke		
Ekdalagården	7	4
Hönekulla gård	20	16

Behovstabeller

Förskola

Siffrorna som redovisas nedan är överskott eller underskott av platser för resp område i befolkningsprognosen. Ett positivt resultat innebär att förvaltningen redovisar ett överskott av platser jämfört med behovet.

Mölnlycke

År	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vår		138	175	178	148	111
Höst	182	215	218	191	157	141

Landvetter

År	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vår		109	114	142	146	143
Höst	144	148	174	178	176	141

Hindås

År	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vår		75	75	79	82	79
Höst	83	83	87	89	87	82

Rävlanda

År	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vår		9	8	17	15	16
Höst	33	22	30	28	29	26

Hällingsjö

År	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vår		36	39	39	40	41
Höst	43	46	46	46	47	47

Grundskola

Siffrorna som redovisas nedan är överskott eller underskott av platser för resp område i befolkningsprognosen. Ett positivt resultat innebär att förvaltningen redovisar ett överskott av platser jämfört med behovet.

Mölnlycke

Ålder	2025	2026	2027	2028	2029	2030
6	81	89	99	102	107	106
7	83	79	86	92	98	104
8	95	83	77	81	89	98
9	25	94	81	72	78	87
10	52	26	91	76	69	77
11	59	52	26	86	73	67
12	28	60	52	23	83	72
13	35	54	85	75	48	107
14	36	37	53	82	72	48
15	32	39	38	51	80	72
Summa	526	615	687	740	796	839

Landvetter

Ålder	2025	2026	2027	2028	2029	2030
6	46	27	8	37	29	25
7	28	41	24	7	31	21
8	46	24	38	22	4	24
9	35	43	21	35	19	-2
10	49	40	50	30	42	23
11	4	45	35	48	26	35
12	9	1	41	31	44	20
13	43	7	-1	39	28	39
14	38	40	6	-2	37	23
15	-13	34	37	5	-3	32
Summa	285	300	258	252	257	240

Hindås

Ålder	2025	2026	2027	2028	2029	2030
6	17	31	29	30	35	29
7	28	18	30	29	30	33
8	28	28	19	29	28	28
9	4	27	28	19	29	27
10	29	5	27	28	20	27
11	23	28	6	26	28	19
12	7	22	27	7	26	26
13	6	7	21	27	7	25
14	20	6	7	21	26	7
15	6	20	6	7	21	25
Summa	168	193	201	223	249	246

Vård och omsorg

Vård- och omsorgsboende	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Personer som beräknas vara i behov av plats	315	327	345	361	378	394
Tillgängliga platser i januari	304	304	304	321	321	321
Planerad utbyggnad/förändring:	0	0	17	0	0	60
<i>Återöppning Östra Bygården</i>			9			
<i>Återöppning Säterigården</i>			8			
<i>Nytt våbo, 60 platser</i>						60
Förväntat behov av helårsplatser	290	302	320	336	353	369
Kvarstående över-/underskott	14	2	1	-15	-32	12

Funktionsstöd

GB/SB/ASAB	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Personer som beräknas vara i behov av plats	315	327	345	361	378	394
Tillgängliga platser i januari	304	304	304	321	321	321
Planerad utbyggnad/förändring:	1	0	0	6	6	1
<i>Gruppbostad NY, 2 st</i>				6	6	
<i>ASAB</i>	1					1
Komplettering köpta platser	3	3	3	3	3	3
Kvarstående över-/underskott	4	-1	-7	-5	-1	-2
<i>Varav gruppbostad</i>	-1	-6	-10	-6	-1	-3
<i>Varav servicebostad</i>	5	5	3	2	0	0
<i>Varav ASAB</i>	0	0	0	0	0	0

Begreppslista

VÅBO

Vård- och omsorgsboende, för äldre erbjuds personer med stora vård- och omsorgsbehov. Både permanentboende och korttidsboende med inriktningarna somatik eller demens.

GB

Gruppboende, boendialternativ för personer med funktionsnedsättning som har så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Egen lägenhet men med gemensamma utrymmen för alla boende i gruppboendet.

SB

Serviceboende, boendialternativ för personer med funktionsnedsättning som har omfattande behov av närhet till personal men som klarar sig i viss mån utan stöd. Egen lägenhet som ofta ligger i ett vanligt hyreshus.

ASAB

Annorlunda särskilt anpassad bostad är en bostadsform för personer med funktionsnedsättning med viss anpassning men utan fast bemanning. Vanligtvis en egen lägenhet där stöd fås via till exempel personlig assistans.

Produktionsplan för detaljplaner 2026–2030

Bostäder och verksamheter

Innehåll

Inledning	3
Bostäder	4
Pågående detaljplaner	4
Förhandsbesked.....	5
Kvarvarande byggrätter i antagna detaljplaner.....	6
Sammanfattning bostäder	7
Planberedskap antal nya bostäder 2026–2030	7
Summering planerade byggstarter 2026–2030	8
Kartmaterial bostäder.....	9
Verksamheter	10
Pågående detaljplaner och program	10
Kvarvarande byggrätter i antagna detaljplaner.....	11
Sammanfattning verksamheter	11
Kartmaterial verksamheter	12

Inledning

Produktionsplan för bostäder och verksamheter 2026–2030 omfattar alla pågående detaljplaner samt kvarvarande byggrätter i redan antagna detaljplaner. Produktionsplanen utgör ett planeringsunderlag för kommunens budgetarbete och befolkningsprognoser.

Produktionsplanen uppdateras årligen med pågående detaljplaner för bostads- och verksamhetsutbyggnad. Med pågående detaljplaner menas de detaljplaner som kommunen handlägger, för tidsredovisning på och bidrar till minst 5 bostäder eller 1000 kvadratmeter verksamhetsmark.

Kommunfullmäktige har antagit mål för god ekonomisk hushållning, där bostadsbyggandet ska möjliggöra en befolkningstillväxt på 1,5 % per år. För att motsvara denna ökning – motsvarande cirka 600 nya invånare årligen – krävs en faktisk byggnation av minst 250 bostäder per år, eller totalt 1 250 bostäder under perioden 2026–2030. För att säkerställa detta under en normal högkonjunktur krävs en planberedskap för minst 500 bostäder per år, eller totalt 2 500 bostäder under perioden.

Totalt innefattar förslaget till produktionsplan för åren 2026–2030 cirka 5400 nya bostäder samt cirka 736 000 kvadratmeter (217 hektar) byggnadsarea för verksamheter i pågående detaljplaner och kvarvarande byggrätter i antagna detaljplaner.

Förklaring till tabellerna

Tabellerna redovisar uppgifter om ort, projektnamn, fastighetsbeteckning och exploatör. När kommunen anges som exploatör är den helt eller delvis markägare. Därefter anges antalet bostäder eller mängden verksamhetsmark som projektet förväntas generera. Följande kolumner visar bedömt år för antagande av detaljplan, förväntad byggstart samt eventuell utbyggnadstakt om byggnationen fördelas över flera år. Uppgifterna om antagandear, byggstart och färdigställande är preliminära.

Förväntad byggstart och utbyggnadstakt justeras årligen utifrån en avstämning med respektive exploatör om deras planer för byggstart och omfattning. Tabellerna visar en bedömd bostads- och verksamhetsutbyggnad, inte den faktiska byggnationen. Bedömningen bygger dels på exploatörernas egna prognoser, dels på en modell där utbyggnadstakten successivt justeras över tid. I modellen antas att utbyggnadstakten är 100 % de två första åren, minskar till 75 % år tre och sjunker till 50 % under år fyra och fem. Denna nedskrivning görs för att spegla den ökade osäkerheten i prognoser längre fram i tiden – faktorer som konjunktursvängningar, förändrade marknadsförutsättningar och planeringsprocessens komplexitet kan påverka tidpunkten och omfattningen av faktisk byggnation. Ju längre fram i tiden prognosen sträcker sig, desto större blir risken för att projekt skjuts upp eller förändras, vilket motiverar en mer försiktig bedömning av byggtakten.

Bostäder

Pågående detaljplaner

Ort	Namn	Exploatör	Antal bostäder	Preliminär antagande	Preliminär byggstart					Preliminär färdigställt
					2026	2027	2028	2029	2030	
Mölnlycke	Bråta Ängar, Bråta 2:151 m.fl.	Tornstaden, Haga Storby i Mölnlycke AB, Bråta Ängar Fastighets AB	500	2025	-	100	150	150	100	2031–2033
Mölnlycke	Folketshus, Hönekulla 1 :24 m.fl.	Funkisfabriken AB	85	2028	-	-	-	-	45	2032–2034
Mölnlycke	Wendelstrand 2, Bråta 2:135 och 2:155	Next Step Group	300	2028	-	-	-	-	-	2035–2037
Landvetter	Bostäder vid Lunnavägen, Landvetter 6:638 m.fl.	Kommunen, Hagbergs	15	2025	-	15	-	-	-	2028–2030
Landvetter	Bostäder norr om Landvettersjön, Slamby 1:27	Hökerum Bygg AB	350	2027	-	-	-	100	150	2032–2034
Landvetter	Bostäder vid Växthuset, Landvetter 6:15 m.fl.	Tornstaden	280	2026	-	-	50	100	50	2032–2034
Landvetter	Logistik och bostäder (Link40), Bråta 2:153 m.fl.	Next Step Group	80	2025	-	-	40	40	-	2030–2032
Landvetter	Landvetter Södra 1A	Landvetter Södra Utveckling AB	1 000	2027	-	-	-	100	200	2034–2036
Landvetter	Skola och bostäder, del av Tahult 4:2	Kommunen, privata fastighetsägare	15	2028	-	-	-	5	5	2032–2034
Landvetter	Chalmers golfklubb, Snåkered 3:50 m.fl	Kålltorps Projektutveckling	155	2028	-	-	-	5	75	2033–2035
Hindås	Bostäder vid Älmhultsvägen, Älmhult 1:4 m.fl.	Sverigehuset, kommunen	300	2026	-	-	-	50	50	2035–2037
Rävlanda	Rävlanda Sanatorium, Rävlanda 1:8 m.fl.	Kålltorps Projektutveckling	100	2027	-	-	-	20	40	2032–2034
TOTALT			3 180		-	115	240	570	715	

Förhandsbesked

Ort	2026	2027	2028	2029	2030
Mölnlycke	15	15	15	15	15
Landvetter	20	20	20	20	20
Härryda	5	5	5	5	5
Hindås	10	10	10	10	10
Rävlanda	5	5	5	5	5
Hällingsjö	5	5	5	5	5
TOTALT	60	60	60	60	60

Kvarvarande byggrätter i antagna detaljplaner

Ort	Detaljplan	Kvarvarande antal bostäder (cirka)	Kvarstående % av totalen (cirka)
Mölnlycke	P 2021/7 Bostäder i Säteriet	400	100
Mölnlycke	P 2020/1 Säteriet (Särskilt boende)	55	100
Mölnlycke	P 2021/2 Wendelstrand	1 000	100
Mölnlycke	P 2018/5 Mölnlycke fabriker	160	25
Mölnlycke	P2019/4 Idrottsgatan	40	20
Mölnlycke	P 2024/4 Abborrtjärnsvägen	20	100
Landvetter	P 2022/1 Bostäder vid Alberts väg	200	90
Landvetter	P 276 Landvetters-Backa Västra	34	85
TOTALT		1 909	

Sammanfattning bostäder

Planberedskap antal nya bostäder 2026–2030

Ort	Kvarvarande byggrätter i antagna detaljplaner	I pågående detaljplaner	Förhandsbesked	Totalt	Fördelning av byggrätter per ort % av totalen (cirka)
Mölnlycke	1 675	885	75	2660	48
Landvetter	234	1740	100	2074	39
Härryda	-	155	25	180	3
Hindås	-	300	50	350	7
Rävlanda	-	100	25	125	2
Hällingsjö	-	-	25	25	1
TOTALT	1909	3 180	300	5 389	100

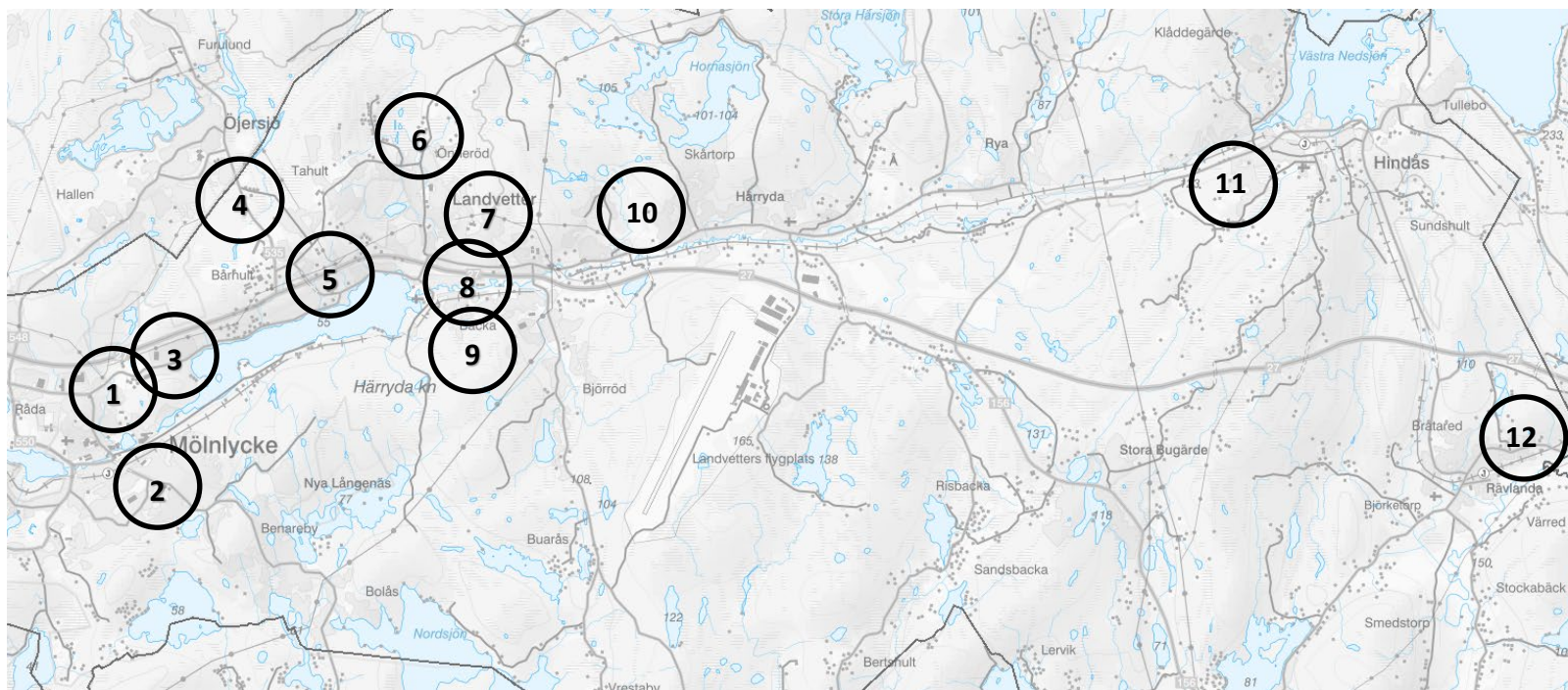
Summering planerade byggstarter 2026–2030

Byggstarter	2026	2027	2028	2029	2030
Mölnlycke	195	370	280	270	160
Landvetter	70	45	85	195	335
Härryda	5	5	5	5	5
Hindås	10	10	10	35	50
Rävlanda	5	5	5	15	35
Hällingsjö	5	5	5	5	5
TOTALT	290	440	390	525	590

Tabellen visar planerade byggstarter för kvarvarande byggrätter i antagna och pågående detaljplaner samt förhandsbesked. Tidpunkt för planerad byggstart har inhämtats från exploatör. Med det som utgångspunkt har förvaltningen gjort en generell nedskrivning av samtliga projekt med 75 procent år tre (2028) och 50 procent år fyra (2029) och fem (2030).

Kartmaterial bostäder

Pågående detaljplaner i Mölnlycke, Landvetter och Härryda



1. Bråta Ängar, Bråta 2:151 m.fl.
2. Folketshus, Hönekulla 1 :24 m.fl.
3. Wendelstrand 2, Bråta 2:135 och 2:155
4. Logistik och bostäder (Link40), Bråta 2:153 m.fl.
5. Bostäder norr om Landvettersjön, Slamby 1:27
6. Skola och bostäder, del av Tahult 4:2
7. Bostäder vid Lunnavägen, Landvetter 6:638 m.fl.
8. Bostäder vid Växthuset, Landvetter 6:15 m.fl
9. Landvetter Södra 1A
10. Chalmers golfklubb, Snåkered 3:50 m.fl
11. Bostäder vid Älmhultsvägen, Älmhult 1:4 m.fl.
12. Rävlanda Sanatorium, Rävlanda 1:8 m.fl.

Verksamheter

Pågående detaljplaner och program

Ort	Namn	Exploator	Omfattning Mark/BYA	Preliminär antagande	Preliminär byggstart	Preliminär färdigställt
Mölnlycke	Mölnlycke Företagspark 3, Solsten 1:19 m.fl.	Kommunen	21 ha 55 000 BYA	2026	2028	2031–2034
Landvetter	Logistik och bostäder (Link40), Bråta 2:153 m.fl.	Next Step Group	80 ha 240 000 BYA	2025	2029	2032–2035
Landvetter	Fläskebo avfallsanläggning, Håltås 1:8	Renova Miljö AB	81 ha 60 000 BYA	2025	2027	2029–2032
Härryda	Logistik och verksamheter (Airport City 5), Björrod 1:212	Swedavia AB	35 ha 290 000 BYA	2026	2028	2031–2034
Härryda	Program för verksamheter och logistik vid Ryamotoet, Bugärde 11:1 m.fl.	Bugärde utveckling AB, Bellman Group Utveckling AB	150 ha 600 000 BYA	2025	-	-
TOTALT			367 ha 1 245 000 BYA			

Kvarvarande byggrätter i antagna detaljplaner

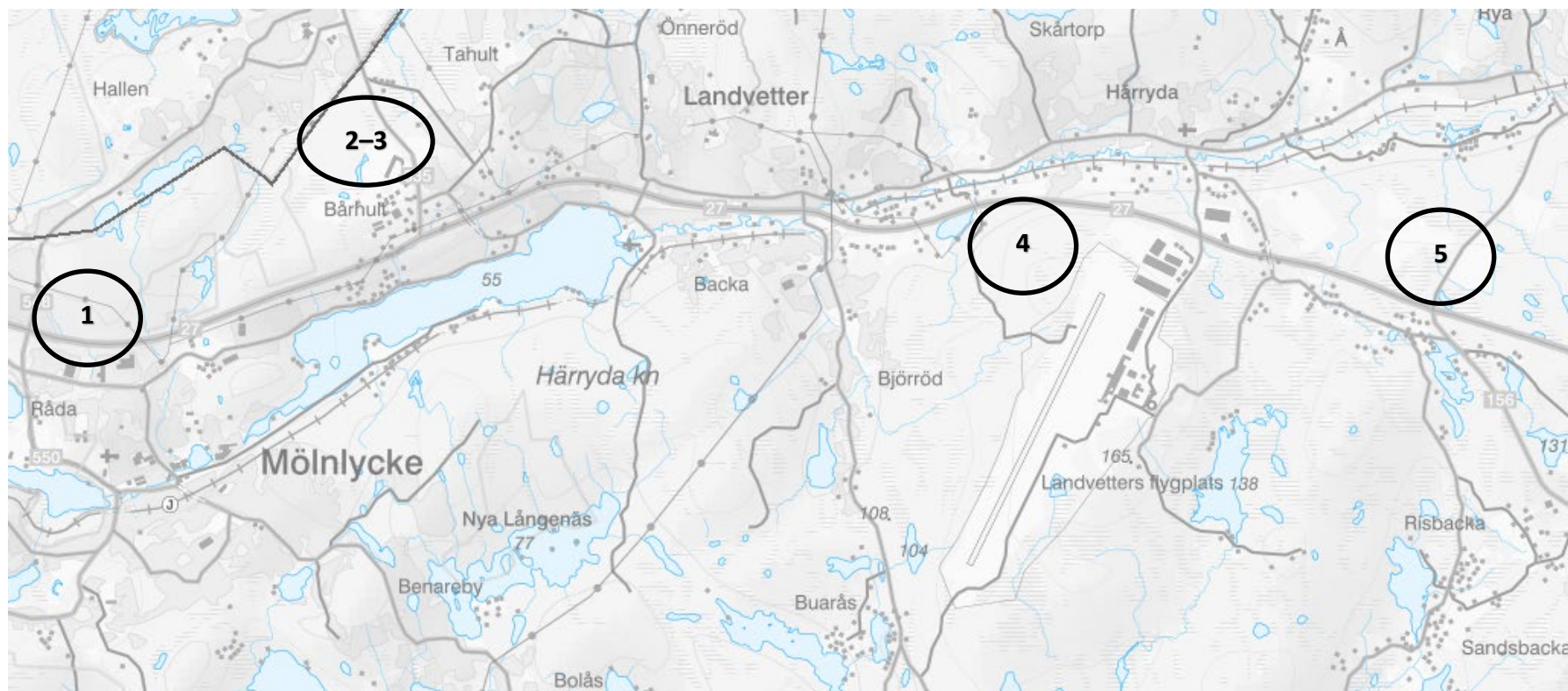
Ort	Detaljplan	Kvarvarande byggrätter i byggnadsarea	Kvarstående % av totalen (cirka)
Mölnlycke	P 245 Djupedalsäng/Stenbrottet	2 200	100
Landvetter	P 264 Bårhults Företagspark	2 200	5
Landvetter	P 98 Björreds Industriområde	30 000	50
Härryda	Is- och idrottshall samt verksamheter, Assmundtorp 2:9 m.fl.	38 400	100
Hindås	P 2019/3 Hindås vattenverk	18 500	80
TOTALT		91 300	

Sammanfattning verksamheter

Ort	Kvarvarande byggrätter i byggnadsarea	Pågående detaljplaner i byggnadsarea	Totalt i byggnadsarea	Mark i pågående detaljplaner	Andel byggnadsarea i % av totalen
Mölnlycke	2 200	55 000	57 200	21 ha	8
Landvetter	32 200	300 000	332 200	161 ha	45
Härryda	38 400	290 000	328 400	35 ha	45
Hindås	18 500	-	18 500	-	2
TOTALT	91 300	645 000	736 300	217 ha	100

Kartmaterial verksamheter

Pågående detaljplaner och program i Mölnlycke, Landvetter och Härryda.



1. Mölnlycke Företagspark 3, Solsten 1:19 m.fl.
2. Logistik och bostäder (Link40), Bråta 2:153 m.fl.
3. Fläskebo avfallsanläggning, Håltås 1:8
4. Logistik och verksamheter (Airport City 5), Björröd 1:212
5. Program för verksamheter och logistik vid Ryamotet, Bugärde 11:1 m.fl.

Befolkningsprognos 2025–2034

Innehåll

Prognosen i korthet	3
Härrydas framtida befolkning	5
Inflyttning och utflyttning	6
Födda och döda	8
Folkökningen i Härryda kommun.....	10
Utvecklingen i olika åldrar	11
Utvecklingen för Härrydas distrikt.....	15
Antaganden	21
Antaganden om flyttningar.....	21
Inflyttning möjliggörs av planerat bostadsbyggande.....	21
Olika antaganden för olika bostadstyper.....	22
De kommande årens bostadsplaner baseras på bygglov	23
I vilka åldrar är inflyttarna?	23
Utflyttningen beror på folkmängden	24
Antaganden om barnafödande.....	25
Varför föds det färre barn?	25
Hur mäts barnafödandet?.....	26
Barnafödandet i Härryda följer rikets svängningar.....	26
Fortsatt minskat barnafödande	26
Antaganden om dödlighet	27
Osäkerhet i prognoser	29
Slumpfel	29
Fel på grund av planavvikelser.....	30
Modellfel.....	30
Bilaga Tabeller	31

Upprättad av Sweco Sverige AB på uppdrag av sektorn för samhällsbyggnad
Tomas Johansson, Sweco Sverige AB
Mats Rosendahl, sektorn för samhällsbyggnad

Prognosen i korthet

Folkmängden i Härryda kommun förväntas öka med 4 800 personer till år 2034. Prognosen visar en fortsatt folkökning som huvudsakligen drivs av nettoinflyttning. Dessutom har kommunen en naturlig folkökning, födda minus döda, som ytterligare driver på kommunens folkökning.

Folkökningens omfattning och tidsförlopp



Befolkningen beräknas öka med nästan 1 700 personer till år 2029 (41 700 invånare) och med ytterligare 3 100 personer till år 2034 (44 800 invånare). Detta innebär en total ökning med nästan 4 800 personer jämfört med år 2024 och det är i linje med en stadig folkökning sedan 1970-talet.

Drivkrafter bakom folkökningen



Nettoinflyttning: Fler personer förväntas flytta till kommunen än från den. År 2030 och 2031 är de år då flest antal nyproducerade bostäder väntar bli inflyttningsklara under prognosperioden.



Naturligt födelsenetto: Tack vare en relativt ung befolkning väntas det födas fler barn än antalet personer som dör varje år fram till 2034. Under de första prognosåren fram till 2027 minskar födelsenettet då antalet döda väntas öka samtidigt som antalet födda förväntas vara relativt oförändrad mellan åren. Efter 2027 förväntas antalet födda öka snabbare än antalet döda vilket ger en ökad naturlig folkökning i Härryda.

Demografiska förändringar



Antalet barn i förskoleåldrar (1–5 år) väntas minska med 70 barn till 2029 för att därefter öka snabbt. År 2034 förväntas förskolebarnen bli 300 barn fler än 2024. Barn i åldern 6–15 år beräknas minska med 440 barn fram till 2029 för att därefter öka något. Vid utgången av 2034 förväntas 6–15-åringar var 390 barn färre än 2024. De äldre i kommunen förväntas öka fram till 2034 och den relativt största ökningen är bland de äldsta. Fram till 2034 förväntas antalet personer i åldersgruppen 85–89 år öka med 440 personer och antalet personer 90

år eller äldre öka med 260 personer. Det motsvarar relativa ökningar med 75 respektive 80 procent mellan 2024 och 2034.

Geografisk fördelning av folkökningen



Av Härrydas fyra distrikt väntas folkmängden mellan 2024 och 2034 öka i alla distrikt förutom i Härryda distrikt där folkmängden förväntas minska med cirka 80 personer eller 3 procent. Störst folkökning förväntas i Landvetter distrikt där folkmängden väntas öka med närmare 2 600 personer eller 24 procent fram till 2034.

Om rapporten



Rapportens disposition ser ut enligt följande. Efter att Härryda kommuns framtida folkmängd presenterats redovisas utvecklingen av de delar som ligger bakom befolkningsutvecklingen, det vill säga födslar, dödsfall samt in- och utflyttning. Detta sammanfattas sedan i avsnittet Folkökningen i Härryda kommun. Därefter följer ett avsnitt där utvecklingen av folkmängden i olika åldrar presenteras och sedan hur folkmängden förväntas fördelas på Härryda kommuns fyra distrikt. Prognosen redovisas även efter ålder.

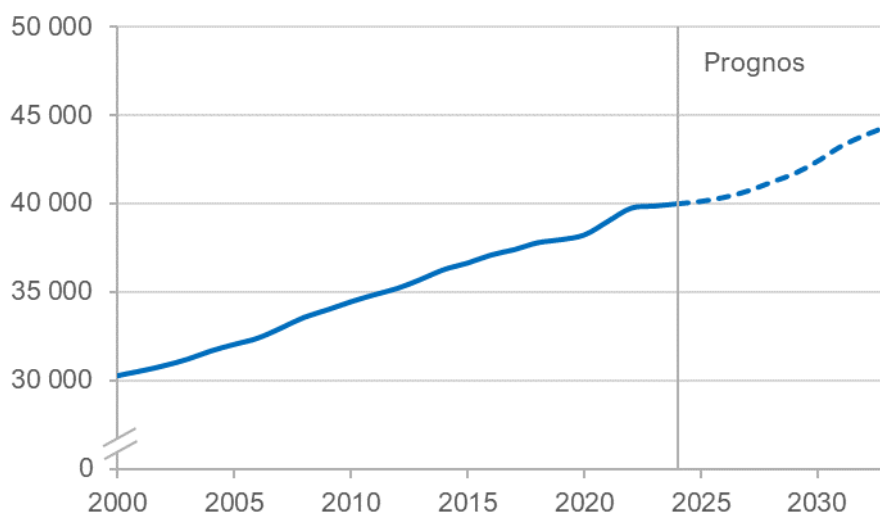
I kapitlet Antaganden ges en beskrivning av antagandena vad gäller flyttningar, barnafödande och dödlighet som ligger bakom resultatet i prognosen. Rapporten avslutas med en beskrivning av de osäkerheter som kan förekomma i befolkningsprognoser.

Härrydas framtida befolkning

I slutet av år 1970 hade Härryda kommun, enligt dagens indelning, 16 000 invånare. Sedan dess har folkmängden ökat i stadig takt och passerade 20 000 år 1974, 30 000 år 2000 och 40 000 invånare i slutet av 2024. Under de två senaste åren har folkökningen varit relativt låg, 113 respektive 128 personer. Man får gå tillbaka till 1995 för att hitta ett år med en relativ folkökning som är i nivå med folkökningen under de två senaste åren. Dessförinnan var folkökningen desto högre. Under åren 2000–2022 ökade folkmängden i genomsnitt med 430 personer per år och lägst folkökning hade Härryda under 2019 då folkmängden ökade med 175 personer. Mest ökade befolkningen under åren 2021 och 2022 då folkmängden båda åren ökade med cirka 760 personer.

I framtiden beräknas folkmängden öka i en något snabbare takt än under de två senaste åren. Enligt föreliggande prognos beräknas antalet invånare i Härryda kommun nå 41 000 år 2028, 42 000 år 2030, 43 000 år 2031 och 44 000 år 2033. Vid prognosperiodens slut år 2034 förväntas Härrydas folkmängd uppgå till närmare 44 800 personer.

Figur 1 Folkmängd i Härryda kommun 2000–2024, prognos 2025–2034



Källa: SCB och Sweco.

Inflyttning och utflyttning

Följande avsnitt innehåller hur flyttningsmönstret till och från kommunen har sett ut historiskt och hur in- och utflyttningen förväntas se ut de kommande tio åren.

Fler flyttar in än vad som flyttar ut:

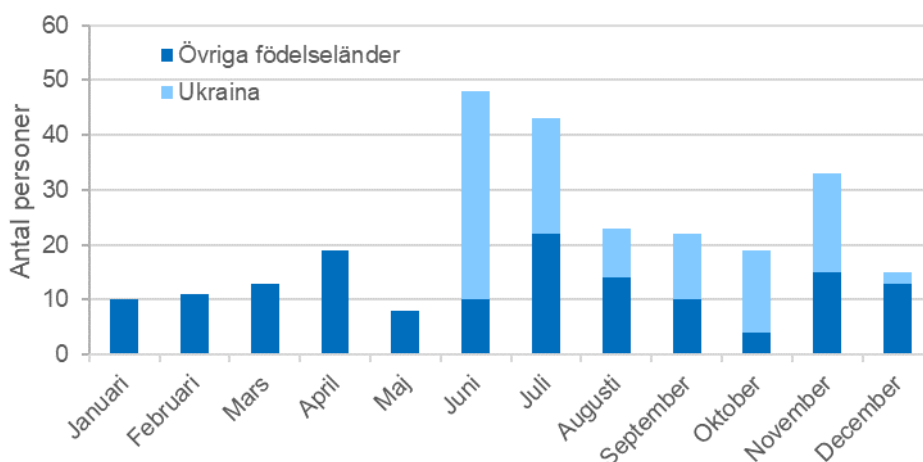
Under prognosens samtliga år väntas en högre inflyttning än utflyttning. Planerat bostadsbyggande i Härryda kommun väntas ge en ökad inflyttning och den antas vara som högst åren 2030–2032. Antalet personer som flyttar från kommunen väntas öka i takt med att folkmängden ökar.

Ökad inflyttning över tid men den minskade under 2023 och 2024

Inflyttningen till Härryda kommun från andra delar av Sverige har varierat mellan åren, men trenden över tid har varit ökande. En ökning som främst kommer sig av en ökad inflyttning från kommuner i Västra Götalands län. Som högst var den inrikes inflyttningen under år 2022 då drygt 2 800 personer flyttade till Härryda kommun. Under främst 2023 men även under 2024 minskade antalet inrikes inflyttade.

Sedan 2017 och 2018 har invandringens andel av inflyttningen till Härryda kommun minskat. Under 2024 ökade invandringens andel av inflyttning. Den ökningen förklaras främst av att massflyktingar från kriget i Ukraina under 2024 fick möjlighet att ansöka om personnummer och därigenom redovisas i folkmängden som invandrade. Av totalt 264 invandringar under 2024 var 44 procent eller 115 personer födda i Ukraina. Samtliga invandrade från Ukraina registrerades från juni och framåt.

Figur 2 Invandring till Härryda efter födelseregion och månad 2024



Källa: SCB och Sweco.

Flest inflyttare år 2030

Den förväntade inflyttningen under prognosperioden är till stor del kopplad till det planerade bostadsbyggandet. År med ett förväntat högt antal inflyttningsklara lägenheter innebär en förväntad hög inflyttning. I kommunens bostadsplaner antas bostadsbyggandet vara som mest omfattande åren 2030 till 2032 då drygt 500 bostäder per år förväntas bli färdigställda. Inflyttningen till nyproducerade bostäder sker vanligtvis av personer som redan bor i kommunen, men tack vare flyttkedjor friställs bostäder som inflyttare till Härryda kommun kan bosätta sig i. Som mest väntas drygt 3 400 inflyttare under 2031 för att sedan minska i takt med att antalet färdigställda bostäder antas bli färre.

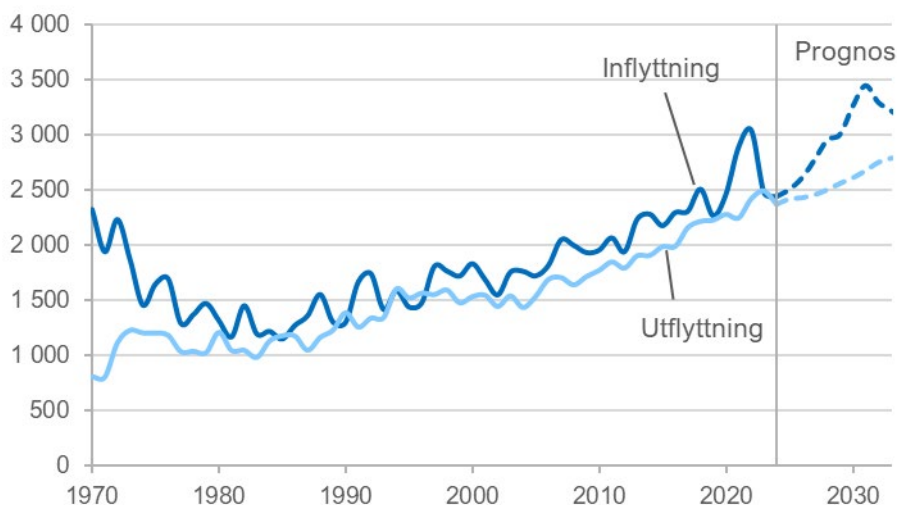
Ökad folkmängd innebär fler utflyttare

I takt med att Härryda kommuns folkmängd har ökat har även utflyttningen ökat. Enstaka år har utflyttningen minskat jämfört med året före. Senast det hände var under 2024 då utflyttningen var cirka 120 personer färre än under 2023. De flesta som flyttar från Härryda kommun stannar i Sverige, även om utvandringen har ökat under de senaste tre åren. Den ökande utvandringen kan för 2023 och 2024 delvis förklaras av en riktad insats hos Skatteverket att rensa bort personer med upphörda uppehållstillstånd som fortfarande var registrerade som folkbokförda. Det rörde sig dock endast om cirka 15 avregistrerade personer per år för Härryda kommun. Även utan avregistreringarna hade utvandringen ökat under de båda åren.

Den högsta utflyttningen från Härryda kommun var under 2023 då närmare 2 500 personer flyttade från kommunen vilket kan jämföras med 2 370 utflyttningar under 2024.

Under prognosperioden antas antalet personer som flyttar från Härryda kommun öka. Det beror på en ökad folkmängd som leder till att det finns fler i befolkningen som kan flytta. Beräkningarna baseras på risken för kvinnor och män i olika åldrar att lämna Härryda kommun respektive prognosår. Under 2025 väntas drygt 2 400 personer flytta från kommunen. Därefter förväntas utflyttningen öka varje år fram till 2034.

Figur 3 Antal inflyttare och utflyttare 1970–2024 samt prognos 2025–2034



Källa: SCB och Sweco.

Födda och döda

Hur många som föds och hur många som dör är en central del i befolkningsutvecklingen. Följande avsnitt redovisar utvecklingen historiskt och vad som förväntas under prognosperioden.

Fler föds än vad som dör:

Tack vare en relativt ung befolkning och en förväntad folkökning förväntas antalet födda vara fler än antalet dödsfall under prognosens samtliga år.

Lågt antal födda under 2024

Sedan 1970 har det inom Härryda kommuns nuvarande kommungräns varje år fötts fler barn än antalet personer som dött. Antalet födda har däremot inte ökat i samma takt som folkmängden i stort har ökat. Perioder med minskat antal födda trots ökande folkmängd skedde under senare halvan av 1990-talet samt sedan 2010. Perioder med ökande antal födda har följts av perioder med minskande antal födda. I Sverige har kvinnors benägenhet att föda barn, antalet födda per kvinna i barnafödande åldrar, varierat över tid. Motsvarande variation har kvinnor i Härryda kommun haft fast på en något högre nivå än rikets. För Härryda kommun har perioder av sjunkande benägenhet att få barn delvis kompenseras av en ökning av antalet kvinnor i barnafödande åldrar. Under perioder med ökad benägenhet att föda barn har ökningen av antalet födda förstärkts av den stadiga folkökningen.

Under 2024 föddes 338 barn vilket var det lägsta antalet födda sedan 2001. Även på riksnivå har antalet födda barn varit relativt få. Inte sedan 2002 har det fötts färre barn i Sverige än under 2024¹.

Ytterligare några år med minskning, sedan ökar antalet födda

Antalet födda barn väntas minska marginellt under de kommande två åren och vara som lägst 2026 vilket är i nivå med barnafödandet under slutet av 1990-talet. Åren därefter antas antalet födda barn öka i takt med att kvinnors benägenhet att föda barn förväntas öka. Från 2027 förväntas antalet födda årligen öka med omkring 10–20 barn per år. Under det sista prognosåret förväntas omkring 430 barn födas. Läs mer om antagandena som ligger bakom beräkningarna i *Antaganden om barnafödande*.

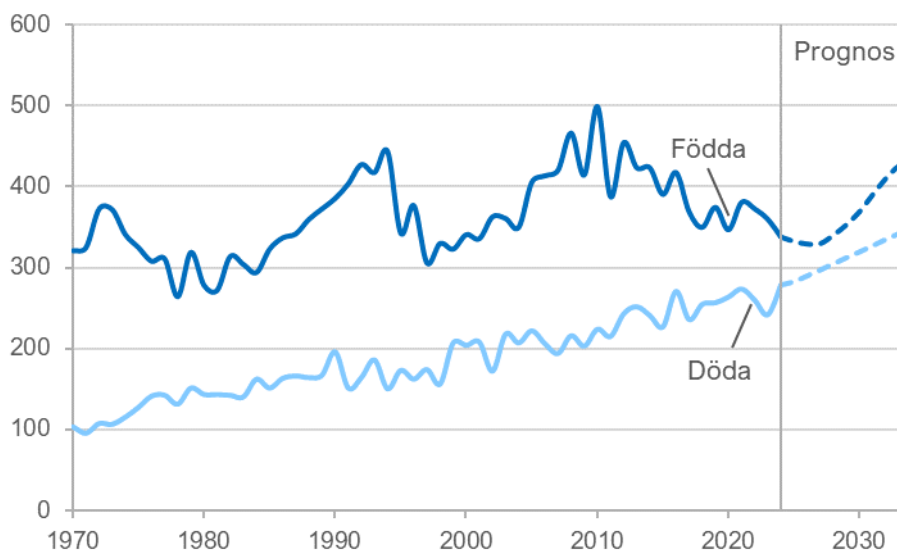
Högsta antalet dödsfall någonsin att vänta

Utvecklingen av antalet dödsfall har varit mer stabil än barnafödandet under de senaste 50 åren där antalet döda ökat i takt med att antalet äldre blir fler. Antalet döda under 2024 var det högsta som har uppmätts i Härryda kommun sedan SCB:s befolkningsregister skapades 1968, 279 personer. Under pandemiåren 2020 och 2021 dog 264 respektive 274 personer.

I takt med att de stora födelsekullarna från 1940-talet åldras in i de åldrar då många dör förväntas antalet avlidna öka framöver. I genomsnitt förväntas nästan 320 personer dö per år fram till 2034. Antalet döda förväntas öka stadigt med 7–8 döda fler varje år från 280 år 2025 till 350 år 2034. Antalet dödsfall förväntas således bli fler under varje prognosår än under 2024. I kapitlet *Antaganden om dödlighet* ges en beskrivning av hur antagandet om antalet avlidna tas fram.

¹ SCB (2025): Fortsatt lågt barnafödande under 2024 (Statistiknyhet).

Figur 4 Antal födda och döda 1970–2024 samt prognos 2025–2034



Källa: SCB och Sweco.

Folkökningen i Härryda kommun

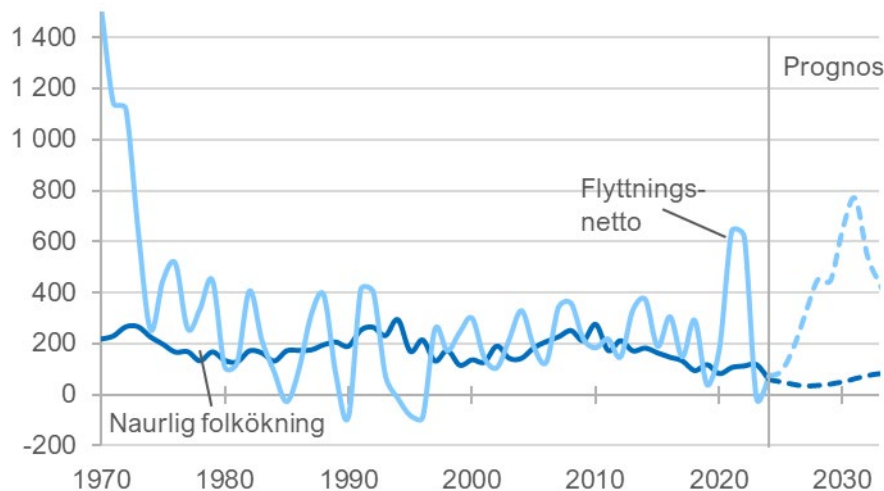
Kommunens folkökning beror på in- och utflyttningen respektive antalet som föds eller dör. Nedan ges en sammanfattning av folkökningen i Härryda kommun, både historiskt och resultatet från prognosen.

Flyttningsnettot driver folkökningen:

Härryda kommuns befolkning ökar främst på grund av ett positivt flyttningsnetto. Folkökningen förstärks av att det föds fler barn än det dör.

Under perioden 1970–2024 har flyttningsnettot (inflyttare minus utflyttare) bidragit till folkökningen under de flesta åren. Ett sentida undantag är 2023 då 13 personer fler flyttade från kommunen än i den andra riktningen. Innan dess får vi gå tillbaka till 1994–1996 för att hitta år med negativt flyttningsnetto. Den naturliga folkökningen (födda minus döda) har under samtliga år sedan 1970 inneburit en folkökning. Även om det är inflyttningen som främst har gett Härrydask folkökning så har födelsenettot (födda minus döda) vissa år varit den viktigaste faktorn bakom folkökningen. Senast det hände var under 2023 då Härryda hade en liten nettoutflyttning. Enligt befolkningsprognosen kommer folkmängden öka varje år och det är främst flyttningsnettot som kommer att ge folkökningen. Under hela prognosperioden väntas en naturlig folkökning, men det tillskottet förväntas vara betydligt lägre än flyttningsnettot.

Figur 5 Naturlig folkökning och flyttningsnetto 1970–2024 samt prognos 2025–2034



Källa: SCB och Sweco.

Utvecklingen i olika åldrar

Folkmängden redovisas här efter kommunens planeringsåldrar, barn och äldre i olika åldersklasser. Utvecklingen av respektive åldersklass beskrivs i separata avsnitt.

Förändringar i ålderssammansättning att vänta:

Lägre födelsetal och en åldrande befolkning påverkar kommunens åldersstruktur. På kort sikt förväntas antalet barn i förskoleåldern att minska, medan antalet äldre ökar både på kort och lång sikt.

Färre barn i förskoleåldrarna att vänta de kommande åren

Majoriteten av alla barn 1-5 år i kommunen går i förskolan. Hösten 2023 var drygt 9 av 10 barn i Härryda kommun inskrivna på förskolan². Antalet barn i förskoleålder var som högst 2011 för att därefter sakta minska. Vid utgången av 2024 var antalet 1–5-åringar i Härryda lite drygt 2 300 barn vilket var cirka 560 barn färre än 2011. Då barnafödandet förväntas vara relativt lågt de närmaste åren antas barn i förskoleåldern minska fram till 2027. Då beräknas det finnas drygt 130 färre barn i förskoleåldern än vad det fanns år 2024. Åldersgruppens andel av

² Källa: Kolada Nyckeltal ID: N11801.

folkmängden förväntas vara relativt oförändrad, cirka 5,8 procent av folkmängden både 2024 och 2034.

Redan på kort sikt kan osäkerheten vara stor när det gäller det skattade antalet barn i förskoleåldern. Antalet är helt beroende av hur väl det framtida barnafödandet skattas och hur låga födelsetal påverkar barnfamiljers flyttningsbeteende. Exempelvis kommer alla förskolebarn år 2030 vara födda efter 2024.

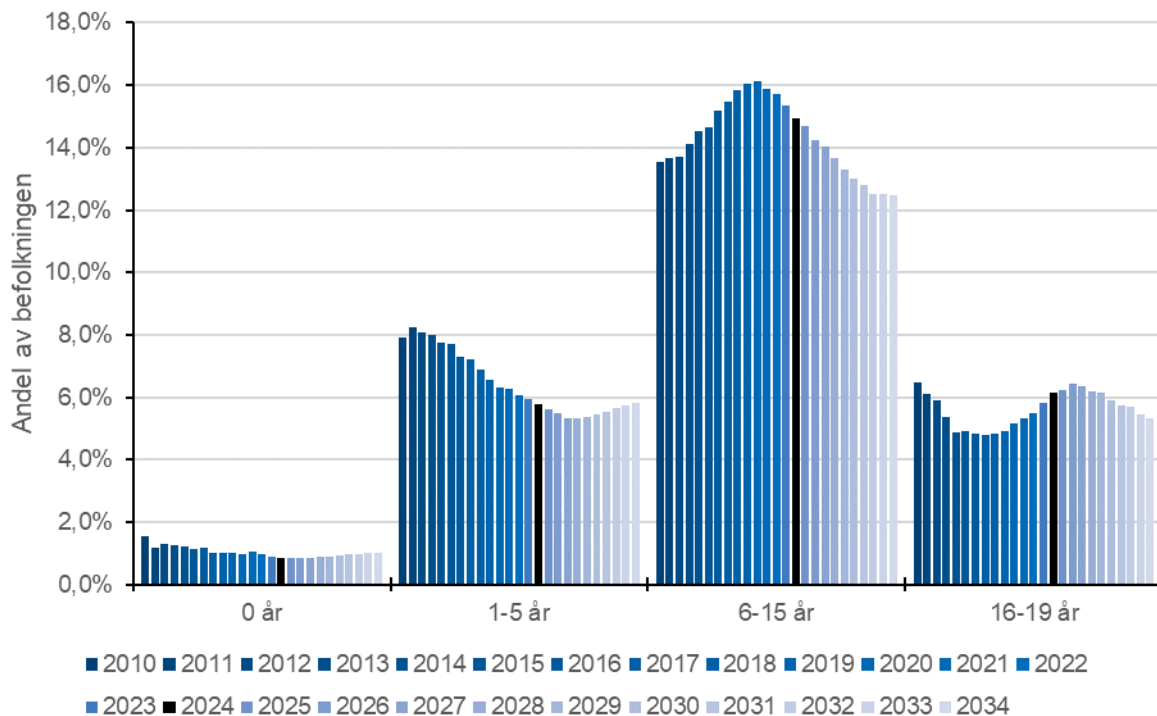
Antalet skolbarn antas minska fram till 2032

För barn i grundskoleålder, 6–15 år, beror eventuella förändringar i antal till viss del på barnens åldrande och skillnader i barnkullar men även flyttningar spelar roll. Över tid har antalet 6–15-åringar varierat mellan åren. Som flest var de 2022 då gruppen bestod av cirka 6 250 personer. Sedan 2022 har skolbarnen i Härryda kommun minskat snabbt då relativt stora födelsekohorter födda i slutet av 00-talet har ersatts av mindre födelsekohorter födda i slutet av 2010-talet. Antalet grundskolebarn väntas minska varje år fram till 2032. Undantaget är år 2031 då en liten ökning förväntas. Jämfört med 2024 förväntas grundskolebarnen vara cirka 390 personer färre år 2034. Grundskolebarnens andel av folkmängden förväntas minska från 14,9 procent av folkmängden till 12,5 procent.

Antalet ungdomar i åldersgruppen 16–19 år har haft en årlig ökning sedan 2018 och vid utgången av 2024 bestod gruppen av cirka 2 460 personer. Denna ökning förväntas fortsätta de närmaste två prognosåren för att därefter ha en minskande trend. År 2034 förväntas antalet 16–19-åringar vara cirka 70 personer färre än år 2024. Även åldersgruppens andel av hela folkmängden minskar, från 6,1 procent 2024 till 5,3 procent 2034.

Under stora delar av prognosperioden förväntas 16–19-åringarna vara fler än förskolebarnen. Det är först under de två sista prognosåren som förskolebarnen blir fler än 16–19-åringarna.

Figur 6 Andel i åldrarna 1–5, 6–15 och 16–19 år 2010–2024, prognos 2025–2034



Källa: SCB och Sweco. Svart stapel avser gruppernas andel 2024.

De äldres andel av folkmängden ökar

Antalet i åldersgruppen 65–84 år har förutom 1989 ökat varje år sedan 1970 och efter år 2000 ökade takten när personer födda på 1940-talet kom in i åldersgruppen. Även under prognosperioden förväntas en relativt snabb ökning varefter allt fler av de födda på 1960-talet kommer in i åldersgruppen. År 2034 förväntas åldersgruppen ha ökat med närmare 1 200 personer eller 20 procent jämfört med år 2024. I förhållande till hela folkmängden ökar åldersgruppens andel från 15,0 procent 2024 till 16,1 procent 2034.

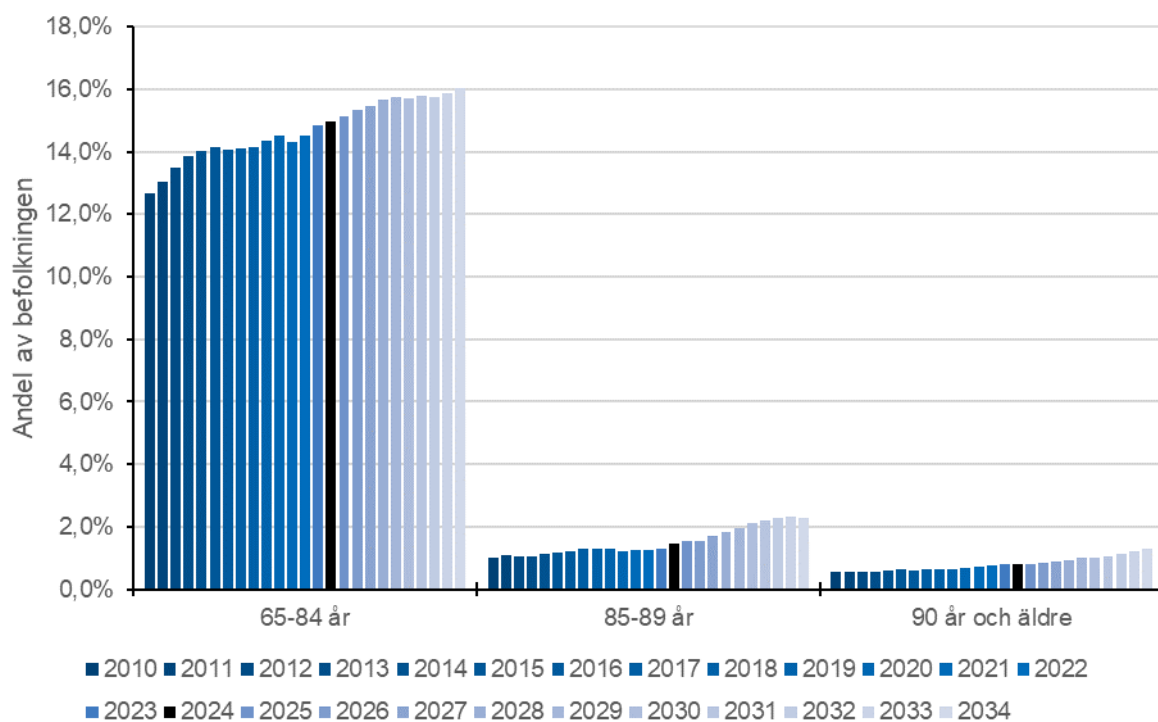
Även antalet 85–89-åringar har blivit fler under de flesta åren sedan 1970. Under prognosperioden förväntas en ökning. Ökningen sker främst åren 2027–2032 när de stora 40-talskullarna åldras in i gruppen. Prognosperiodens sista år är ett undantag då en liten minskning väntas. År 2034 antas gruppen uppgå till 1 020 personer vilket är nästan 440 personer eller 75 procent fler jämfört med år 2024. Andelen 85–89-åringar av Härrydas befolkning ökar med 0,8 procentenheter under prognosperioden, från 1,5 procent 2024 till 2,3 procent 2034.

År 1970 hade Härryda kommun cirka 30 invånare som var 90 år eller äldre. Fram till år 2024 har antalet ökat till över 320 och förväntas uppgå till 580 år 2034. Det motsvarar en ökning med 80 procent jämfört med år 2024. Särskilt snabb ökning

väntas från 2032 och framåt när de stora 40-talskullarna åldras in i gruppen. Vid utgången av 2024 var de äldsta endast 0,8 procent av hela folkmängden. Under prognosperioden ökar andelen med 0,5 procentenheter till 1,3 procent av folkmängden i kommunen.

Det är inte bara skillnaderna i födelsekullarnas storlek som ger upphov till det ökande antalet över 80 år, även den minskande dödligheten bidrar till ökningen.

Figur 7 Antal i åldrarna 65–84, 85–89 och 90 år eller äldre år 2010–2024, prognos 2025–2034



Källa: SCB och Sweco. Svart stapel avser gruppernas andel 2024.

Utvecklingen för Härrydas distrikt

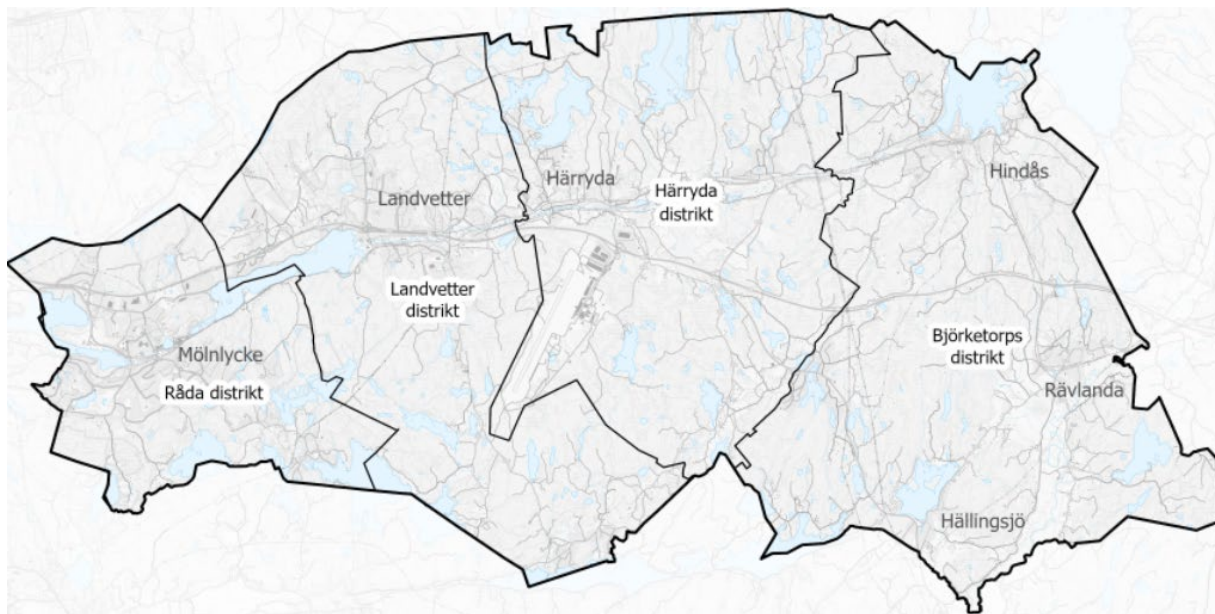
I Landvetter distrikt väntas den största folkökningen:

Folkmängden i Landvetter förväntas att öka med cirka 2 550 personer eller 24 procent fram till 2034. Folkmängden förväntas öka i alla distrikt förutom i Härryda distrikt där folkmängden väntas minska med cirka 80 personer.

Delområdesprognoserna baseras på befolkningen efter ålder och kön per den 31 december 2024 för befintligt bostadsbestånd och planerat byggande under prognosperioden. Under prognosperiodens första år är bostadsplanerna relativt säkra, men redan efter ett par år ökar osäkerheten både vad gäller projektstart och omfattning. Till det kommer den stora osäkerhet som råder på byggmarknaden till följd av lågkonjunktur och högt ränteläge.

Prognosen görs på kommunens nyckelkodsområden, men i denna rapport redovisas prognosen på de fyra kommundelarna Råda distrikt, Landvetter distrikt, Härryda distrikt och Björketorp distrikt.

Karta 1 Härryda kommuns fyra distrikt

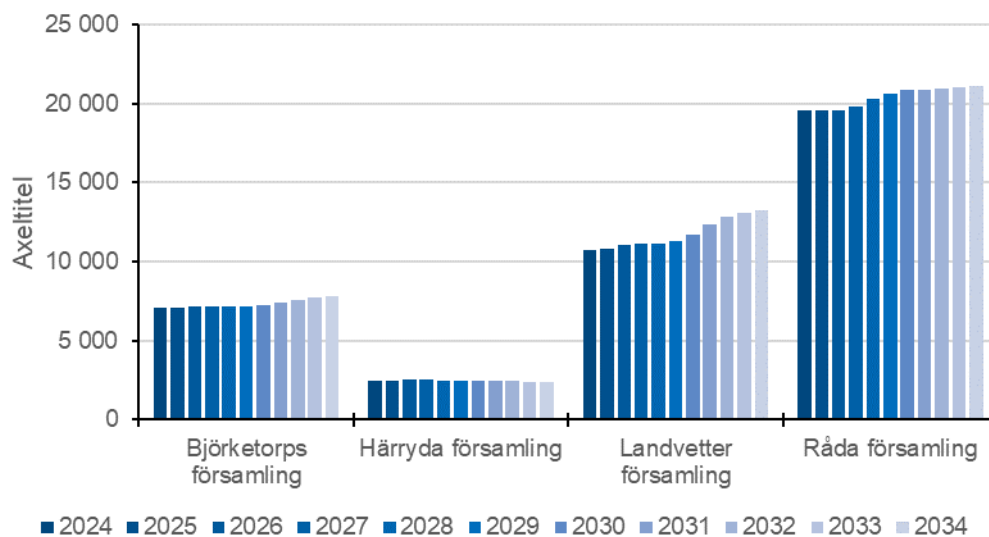


Källa: Härryda kommun.

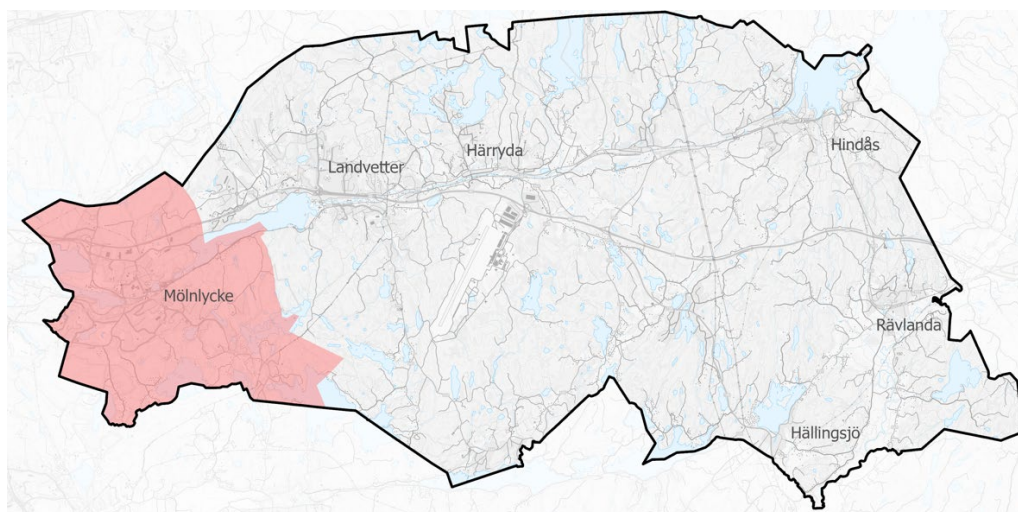
Närmare hälften av folkmängden i kommunen bodde vid utgången av 2024 i Råda distrikt och Härryda distrikt hade minst folkmängd. Folkmängden i Råda förväntas att öka med cirka 1 500 personer, men då Landvetter distrikt ökar ännu mer förväntas Råda distrikts andel av kommunens befolkning minska till 47

procent. Härryda distrikts folkmängd väntas minska med cirka 80 personer och det är det enda distriktet i Härryda kommun som förväntas få en minskad folkmängd. Omkring 100 personer i kommunen har inte varit möjlig att fördela på de olika distrikten.

Figur 8 Folkmängd per distrikt 2024 samt prognos 2025–2034

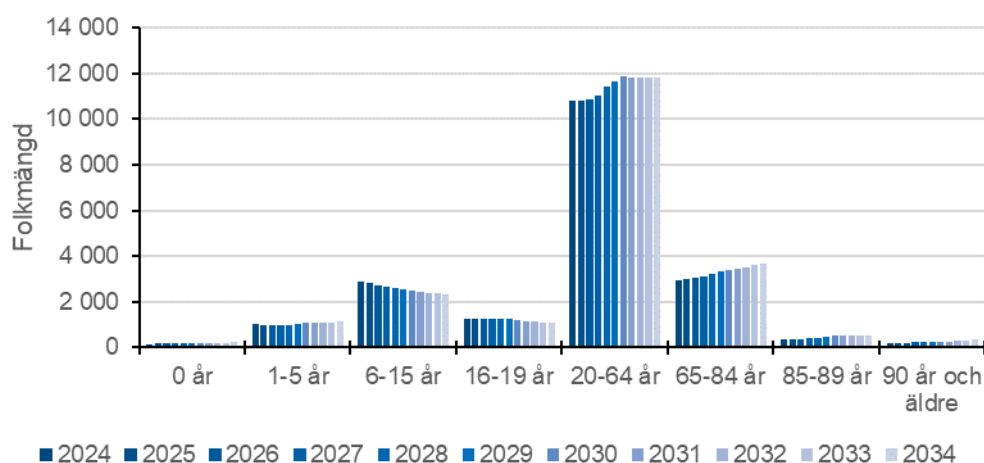


Råda distrikt

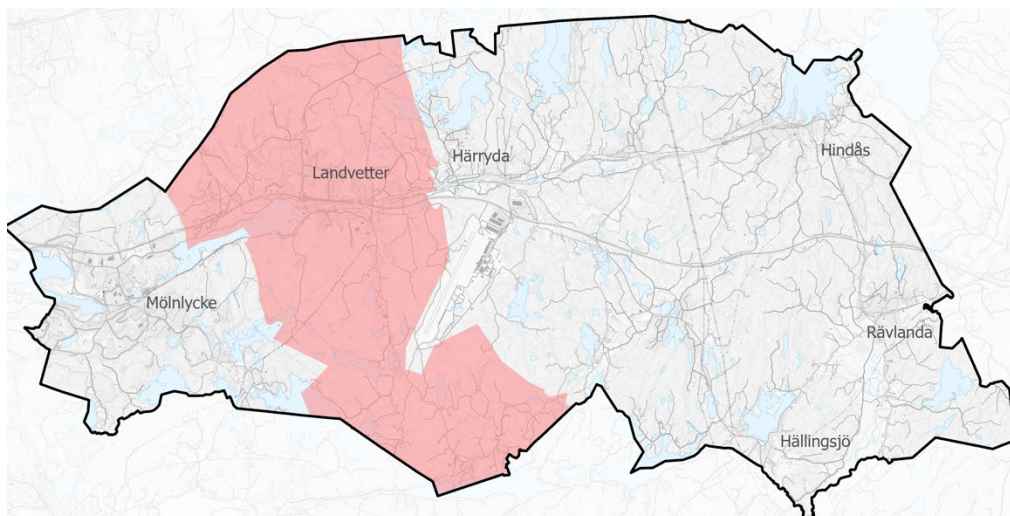


Vid utgången av 2024 hade Råda distrikt cirka 19 600 invånare varav 27 procent var barn och ungdomar 0–19 år och 18 procent var 65 år eller äldre. Vid prognosens slut väntas folkmängden ha ökat till drygt 21 100 personer vilket är en ökning med drygt 1 500 invånare eller 8 procent. Under perioden förväntas barnen och ungdomarnas andel av befolkningen minska samtidigt som de äldres andel ökar. Vid prognosperiodens slut 2034 förväntas de båda grupperna stå för 23 respektive 21 procent av befolkningen. Högst folkökning väntas år 2028 då befolkningen förväntas öka med 500 personer. Av planeringsåldrarna antas den största åldersgruppen 20–64 år växa mest, från 10 800 år 2024 till 11 800 år 2034. Den relativt största ökningen har personer 90 år eller äldre som väntas öka med 81 procent eller 150 personer till 2034. Grundskolebarn 6–15 år och gymnasieungdomar 16–19 år förväntas minska med mellan 14 och 19 procent.

Figur 9 Folkmängd i Råda distrikt efter ålder 2024 samt prognos 2025–2034

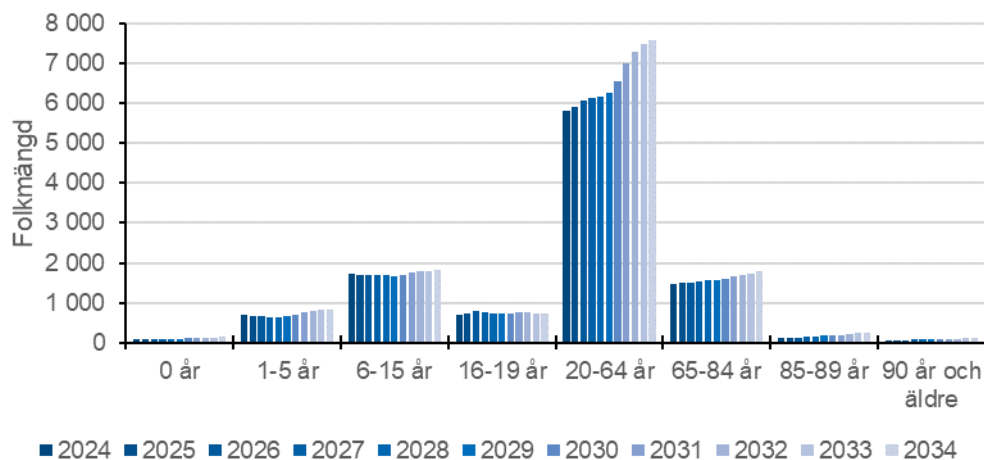


Landvetter distrikt

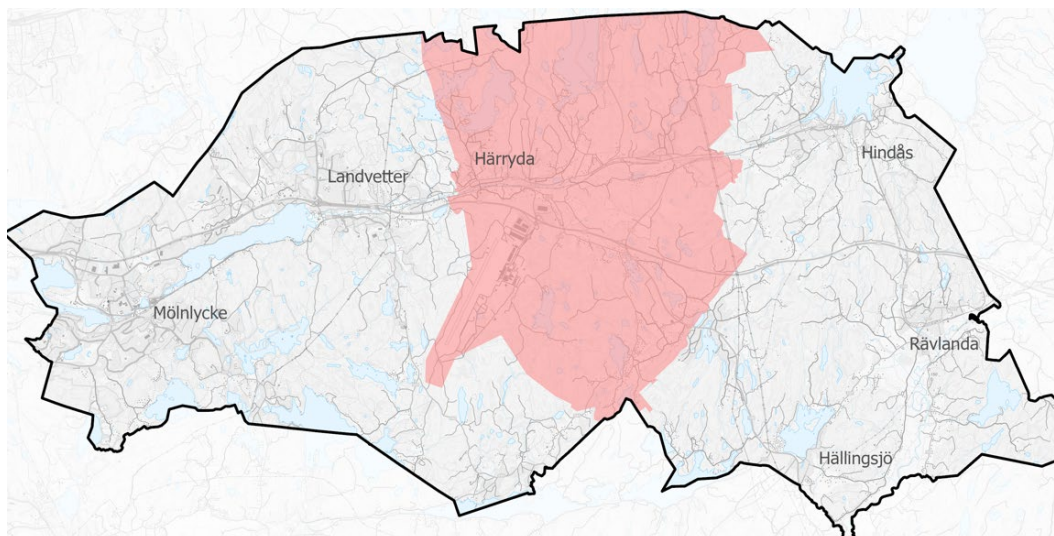


Vid utgången av 2024 hade Landvetter distrikt cirka 10 700 invånare varav 30 procent var mellan 0–19 år och 16 procent var 65 år eller äldre. Vid prognosens slut väntas folkmängden ha ökat till närmare 13 300 personer vilket är en ökning med knappt 2 600 invånare eller 24 procent. Under perioden väntas 0–19-åringarnas andel av befolkningen minska samtidigt som de äldres andel ökar något. Vid prognosperiodens slut 2034 förväntas 0–19-åringarna och 65 år eller äldre stå för 27 respektive 16 procent av befolkningen. Högst folkökning väntas år 2031 då befolkningen antas växa med 700 personer. Av planeringsåldrarna antas den största åldersgruppen 20–64 år växa med närmare 1 800 personer eller 30 procent till 2034. Den relativt största ökningen har personer 85–89 år som väntas öka med 117 procent eller cirka 140 personer till 2034. Ingen åldersgrupp väntas minska, men 16–19-åringarna ökar minst, 30 personer eller 4 procent till 2034.

Figur 10 Folkmängd i Landvetter distrikt efter ålder 2024 samt prognos 2025–2034

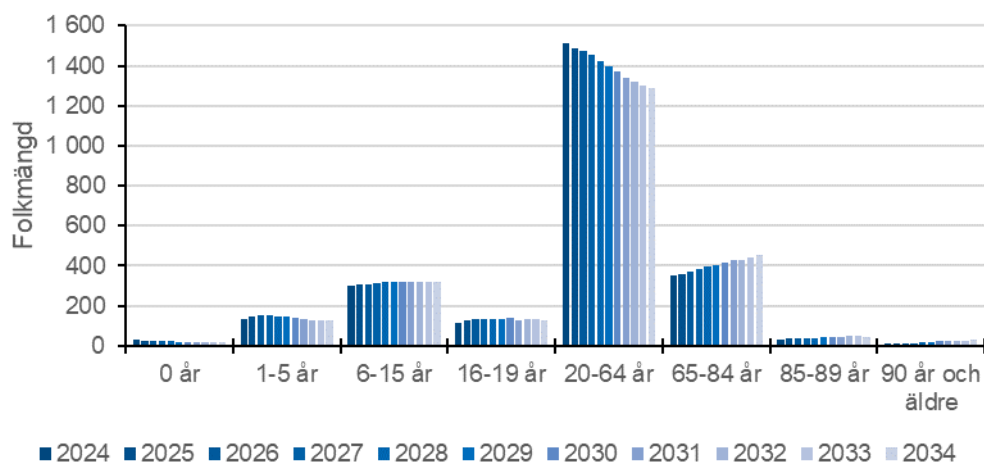


Härryda distrikt

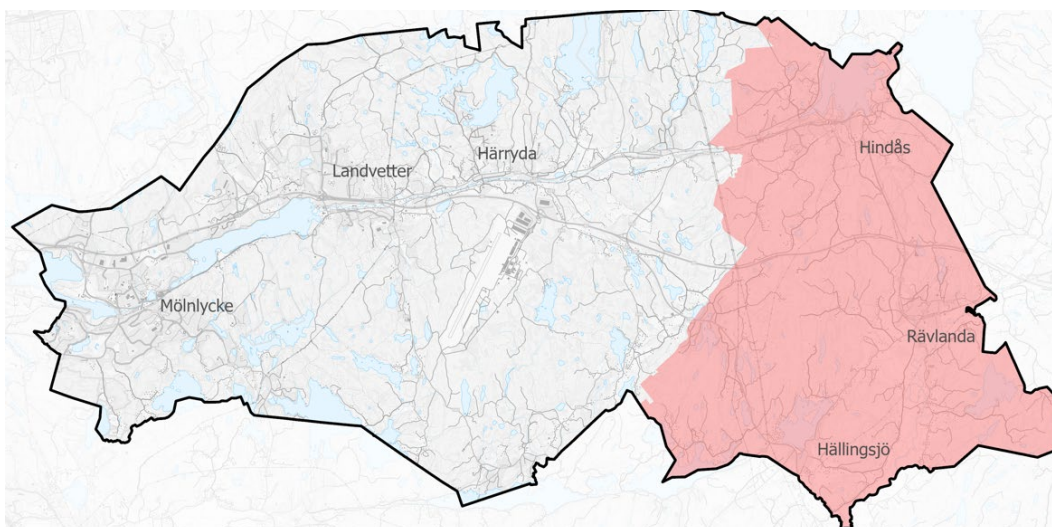


Vid utgången av 2024 hade Härryda distrikt knappt 2 500 invånare varav 23 procent var mellan 0–19 år och 16 procent var 65 år eller äldre. Vid prognosens slut väntas folkmängden vara cirka 2 400 personer vilket är en minskning med cirka 80 invånare eller 3 procent. Under perioden väntas 0–19-åringarnas andel av befolkningen öka vilket även de äldres andel gör. Vid prognosperiodens slut 2034 förväntas 0–19-åringarna och 65 år eller äldre stå för 25 respektive 22 procent av befolkningen. Högst folkökning väntas år 2025 då befolkningen antas växa drygt 10 personer. Även 2026 väntas en liten ökning, men övriga år antas folkmängden minska. Av planeringsåldrarna antas 65–84-åringarna öka mest, 100 personer eller 28 procent till 2034. Den relativt största ökningen har personer 90 år eller äldre som väntas bli 3 gånger fler eller cirka 20 personer till 2034. Mest väntas 20–64-åringarna minska, cirka 230 personer eller 15 procent.

Figur 11 Folkmängd i Härryda distrikt efter ålder 2024 samt prognos 2025–2034

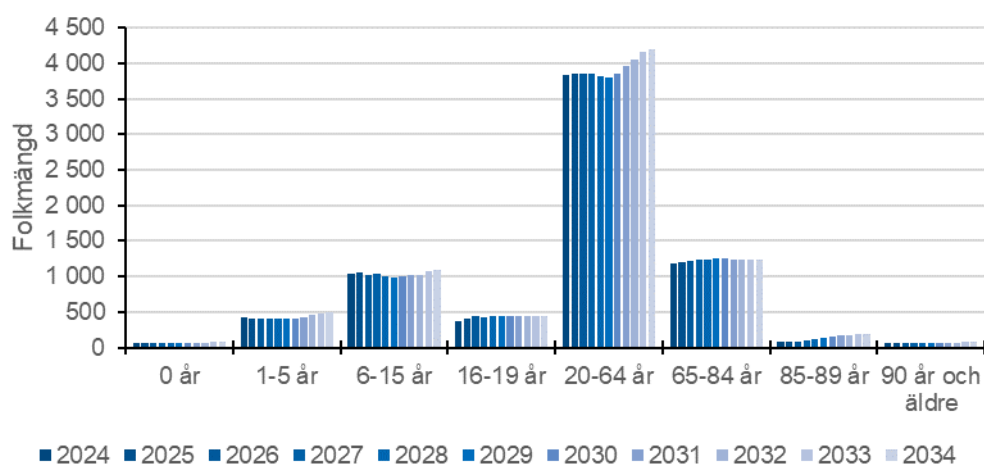


Björketorp distrikt



Vid utgången av 2024 hade Björketorp distrikt knappt 7 100 invånare varav 27 procent var mellan 0–19 år och 19 procent var 65 år eller äldre. Vid prognosens slut väntas folkmängden vara drygt 7 800 personer vilket är en ökning med nästan 800 invånare eller 11 procent. År 2034 väntas 0–19-åringarna och 65 år eller äldre ha relativt oförändrad andel av befolkningen jämfört med 2024. Högst folkökning väntas år 2033 då befolkningen antas växa med nästan 200 personer. Åren 2028 och 2029 väntas folkmängden minska något. Av planeringsåldrarna antas 20–64-åringarna öka mest till 2034, 360 personer eller 9 procent. Den relativt största ökningen har 85–89-åringarna som väntas öka med närmare 150 procent eller 120 personer till 2034. Ingen åldersgrupp väntas minska, men den relativt minsta ökningen förväntas för grundskolebarnen 6–15 år som antas öka med cirka 50 personer eller 5 procent fram till 2034.

Figur 12 Folkmängd i Björketorp distrikt efter ålder 2024 samt prognos 2025–2034



Antaganden



Befolkningsprognosen bygger på en rad antaganden om befolkningens utveckling vad gäller flyttningar, barnafödande och dödlighet. För flyttningar och barnafödande har antaganden gjorts både om nivåernas utveckling och i vilka åldrar som flyttningarna respektive barnafödandet kommer att ske.

Antaganden om flyttningar

I följande avsnitt presenteras de antaganden som gjorts för den framtida in- och utflyttningen till och från Härryda kommun. Antagandet om flyttningar består av två delar. Dels behöver nivåer för in-respektive utflyttning bestämmas, dels behövs antaganden om i vilka åldrar flyttarna förväntas vara.

Bostadsplaner styr inflyttningen till Härryda kommun:

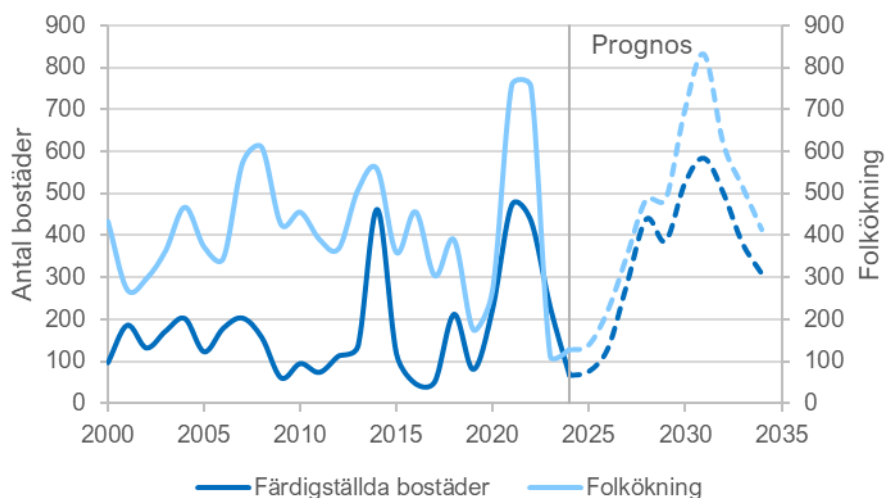
Ett förväntat högt bostadsbyggande i Härryda kommun möjliggör en ökad inflyttning. Flest färdigställda bostäder väntas under 2030–2032. Då utflyttningsriskerna från Härryda kommun är relativt stabila över tid kommer den ökande folkmängden medföra fler utflyttningar.

Inflyttning möjliggörs av planerat bostadsbyggande

Prognosen baseras på antagandet att ett öka bostadsbyggande leder till ökad inflyttning. Figur 13 visar utvecklingen historiskt samt det antagande som ligger till grund för prognosen och framskrivningen. I figuren visas även folkökningen per år historiskt och det är möjligt att urskilja ett visst samband mellan folkökning och bostadsbyggande, år med ett högt antal färdigställda bostäder har följts av en ökad folkmängd.

Många av de nybyggda bostäderna kommer att befolkas av personer som redan bor i Härryda, men tack vare flyttkedjor friställs bostäder som inflyttare till kommunen kan bosätta sig i.

Figur 13 Antal färdigställda bostäder och folkökning i Härryda kommun 2000–2024* och bostadsplaner 2025–2034



Källa: Uppgifter om historiskt färdigställande och folkökning kommer från SCB och prognos/framskrivning över bostadsbyggandet 2025–2034 är Härryda kommuns egen bedömning. Observera att 2024 består av preliminär statistik över färdigställda bostäder.

Olika antaganden för olika bostadstyper

Åldersstruktur, barnafödande och flyttningar varierar beroende på typ av nybyggda bostäder. Till exempel har hyresrätter, bostadsrätter och småhus olika ålderssammansättning bland inflyttarna. Därför används olika inflyttning-fördelningar beroende på bostadstyp och upplåtelseform. Osäkerheter i bostadsbyggnadsplaner ökar prognosens osäkerhet. Exempel på sådana osäkerheter är typ av nybyggd bostad och tidpunkt för färdigställande, vilket påverkar den förväntade utvecklingen för hela kommunen. Dessutom finns osäkerhet kring var i kommunen byggandet sker, vilket påverkar utvecklingen i olika delområden.

Antagandet om färdigställda bostäder har därför justerats ned genom så kallad ”hyvling”. Det görs eftersom bedömningen av projekt blir mer osäkra desto längre bort i tid de planeras. Om justeringen inte görs kommer den uppskattade befolkningsutvecklingen att överskattas vilket kan medföra en felaktigt hög uppskattning av framtida behov av till exempel platser inom förskola, skola och omsorg, eller infrastruktur på både kommun- och delområdesnivå. Omvänt finns en risk att ett bostadsbyggnadsprojekt som har justerats ned kan bli av i den utsträckning som från början planerades och då har befolkningsutvecklingen och det framtida behovet underskattats. Det är därför viktigt att återkommande göra prognoser och justera bostadsantagandet i takt med att planeringen av bostads-

byggnadsprojekt blir mer tillförlitlig, Justeringen av antagandet om färdigställda bostäder har gjorts enligt följande:

- År 3: 75 % av de planerade bostäderna förväntas bli färdigställda
- År 4–10: 50 % av de planerade bostäderna förväntas bli färdigställda

I Tabell 1 framgår antaganden av det förväntade antalet personer som flyttar in i nyproducerade bostäder, boendetäthet, som antas byggas framöver i kommunen. Antalet personer per bostad baseras på data över hur inflyttningen har sett ut under en tioårsperiod till kommuner som ingår i Härrydas kommungrupp enligt SKR:s kommungruppsindelning (Pendlingskommun nära Göteborg).

Tabell 1 Boendetäthet per hustyp/upplåtelseform, genomsnitt för kommungrupp pendlingskommun nära Göteborg, 2012–2021

Hustyp/upplåtelseform	Boendetäthet
Bostadsrätt	1,82
Hysesrätt	1,87
Småhus	3,29

Källa: SCB och bearbetning av Sweco

De kommande årens bostadsplaner baseras på bygglov

För åren 2025–2026 anses bostadsbyggnadsplanerna vara relativt säkra då dessa främst baseras på påbörjade projekt och bygglov. Åren därefter fram mot 2034 baseras prognosen kring antalet färdigställda bostäder främst på detaljplaner, både antagna och pågående. Genom detaljplanerna möjliggör kommunen att byggnation ska kunna ske. När det sker är upp till varje enskild fastighetsägare. Här spelar marknadsefterfrågan en stor roll och bostadsmarknaden i Härryda påverkas även av omvärlden, exempelvis hur ekonomin i Sverige utvecklas.

I vilka åldrar är inflyttarna?

I Figur 14 nedan redovisas en fördelning av kvinnor och män i olika åldrar som har flyttat till kommunen under de senaste fem åren. Inflyttningen till Härryda kommun har till stor del bestått av familjer med barn i de yngre åldrarna men även till viss del av unga vuxna, främst kvinnor i 20-årsåldern. Det går även att se en viss inflyttning av kvinnor i åldrarna 50–65 år, främst från kommuner utanför Västra Götalands län.

Fördelningen används som underlag i prognosen för att bestämma hur många av det totala antalet som förväntas flytta in varje år under prognosperioden fördelat på kvinnor respektive män i olika åldrar.

Figur 14 Inflyttningsfördelning för kvinnor och män redovisat efter ålder, baserat på observerad inflyttning 2020–2024.



Källa: SCB och bearbetning av Sweco.

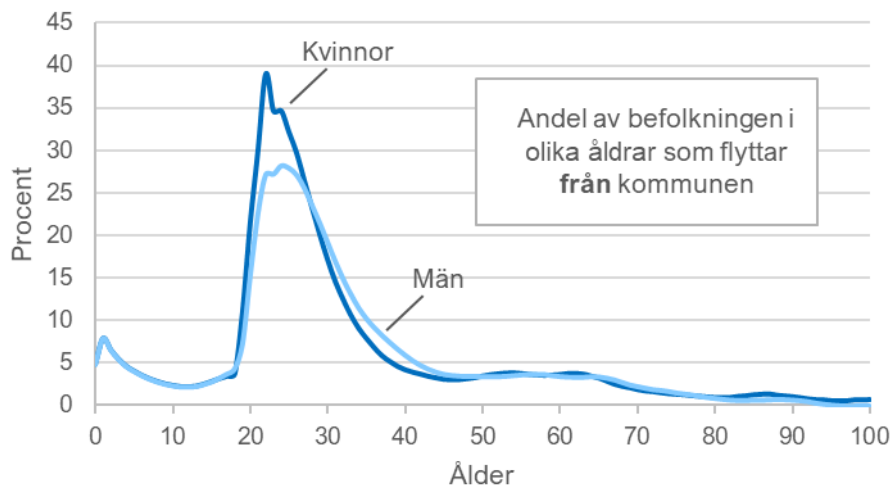
Utflyttningen beror på folkmängden

Den prognostiserade utflyttningen från Härryda kommun bestäms av så kallade utflyttningsrisker. Det är den beräknade sannolikheten för kvinnor och män i olika åldrar att flytta från kommunen. De risker som används är baserade på den faktiska utflyttningen under de senaste fem åren³ och redovisas i Figur 15 nedan.

Utflyttningsriskerna appliceras på befolkningen vid början av varje prognosår för att beräkna hur många i olika åldrar som förväntas lämna kommunen under det kommande året. Summan av dessa personer är det totala antalet utflyttare. De framräknade riskerna hålls oförändrade genom perioden 2024–2034 och utflyttningen varierar med storleken på födelsekullar som når åldrar med höga utflyttningsrisker. Vanligast är att unga vuxna lämnar kommunen medan det är betydligt mindre vanligt bland personer i övre medelåldern och äldre.

³ Riskerna har utjämnats för de åldrar där utflyttningen är liten för att inte ge stora slumpmässiga variationer.

Figur 15 Utflyttningsrisker för kvinnor och män redovisat efter ålder, baserad på observerad utflyttning 2020–2024.



Källa: SCB och bearbetning av Sweco.

Antaganden om barnafödande

Föreliggande avsnitt beskriver de senaste årens utveckling av barnafödandet i såväl Sverige som i Härryda kommun och andra kommuner i Västra Götalands län. Avsnittet avslutas med hur barnafödandet förväntas se ut under prognosperioden.

Svagt minskat barnafödande de närmaste åren:

Benägenheten att få barn har under senare tid minskat och ligger idag på rekordlåga nivåer. I Härryda kommun väntas ett fortsatt lågt barnafödande de kommande åren. Efter några år förväntas nivåerna öka.

Benägenheten att få barn har varierat över tid i Sverige. Den har påverkats av bland annat ekonomiska konjunkturer, deltagande i arbetsliv och utbildning samt aktiviteter från olika samhällsaktörer, som till exempel vilken familjepolitik som bedrivs. Efter år 2010 har det genomsnittliga barnafödandet i Sverige minskat i stort sett varje år för att 2024 nå den lägsta nivån som någonsin uppmätts i Sverige.

Varför föds det färre barn?

De vanliga förklaringarna till att barnafödandet minskat, förändringar i föräldraförsäkringen eller konjunktur, kan inte förklara nedgången som skett

under det senaste decenniet. Viss forskning pekar på att oroliga tider gällande pandemi, krig och miljödebatt kan vara faktorer som påverkar benägenheten att få barn. Även förändrade attityder och normer till barnafödande som lett till valet att inte få barn kan spela in.

Hur mäts barnafödandet?

Ett sätt att mäta barnafödande är genom antalet födda barn. Om antalet kvinnor i de barnafödande åldrarna inte är lika många i varje ålder är det dock svårt att avgöra om en uppgång eller nedgång beror på att barnafödandet ökar eller minskar eller om det är antalet kvinnor i de mest barnafödande åldrarna som blir fler eller färre. För att ta hänsyn till att antalet kvinnor i barnafödande åldrar varierar är det genomsnittliga antalet barn per kvinna⁴ ett vanligt mått för att beskriva kvinnors benägenhet att få barn.

Barnafödandet i Härryda följer rikets svängningar

Barnafödandet i många av Sveriges kommuner följer i regel rikets upp- och nedgångar, även om nivån kan variera. Härryda kommun har under en lång tid haft ett barnafödande som legat över rikets nivåer, med något enstaka år som undantag. Under år 2024 födde kvinnor i Härryda kommun i genomsnitt 1,62 barn. Motsvarande för riket och Västra Götaland län var 1,43 respektive 1,44.

Fortsatt minskat barnafödande

I den senaste framskrivningen⁵ för riket antar Statistiska centralbyrån (SCB) att barnafödandet i Sverige de närmaste åren får en fortsatt nedgång. Det beror dels på att kvinnor förväntas bli äldre när de får sitt första barn, dels på att andelen barnlösa antas öka något. Resultatet av detta blir både att färre får ett barn och färre får flera barn.

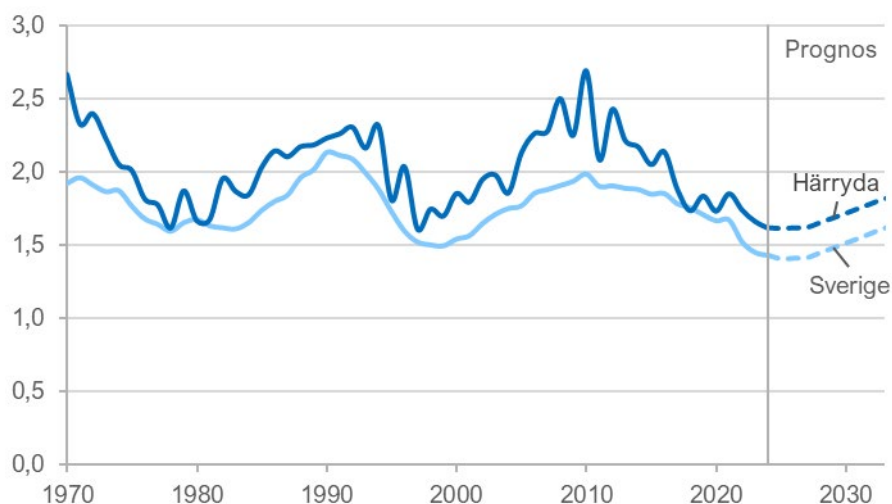
Det framtida barnafödandet i Härryda kommun antas följa utvecklingen i SCB:s framskrivning för riket men på en högre nivå. Skillnaden mellan barnafödandet i Härryda kommun och riket baseras på hur det har sett ut under de senaste tre åren.

⁴ Måttet brukar även benämnas det summerade fruktsamhetstalet (TFR). TFR ställer antalet födda barn i relation till antalet kvinnor i barnafödande åldrar. Måttet avser benägenheten att föda barn ett visst år eller en viss period.

⁵ Publicerad i april 2024.

Vilka åldrar kvinnor i Härryda kommun väntas få barn bestäms av hur det har sett ut under de senaste fem åren.

Figur 16 Genomsnittligt antal barn per kvinna i Härryda kommun och Sverige 1970–2024 och prognos 2025–2034



Källa: SCB och Sweco.

Antaganden om dödlighet

I detta avsnitt beskrivs utvecklingen av dödligheten i Sverige och i Härryda kommun. Avsnittet redovisar även vilket underlag som används till beräkningarna

Medellivslängden i Härryda antas fortsätta öka:

Medellivslängden har under en lång period ökat så gott som varje år. I Härryda kommun är livslängden i genomsnitt högre än i riket och antas vara så även under prognosperioden.

Under de senaste dryga 100 åren har medellivslängden i Sverige ökat med omkring 25 år för kvinnor och 24 år för män. Det är en fortsättning på den utveckling av ökad medellivslängd som pågått i Sverige under de senaste 200 åren. Sedan mitten av 1900-talet har däremot ökningstakten blivit allt långsammare. Det finns även år då medellivslängden i Sverige har minskat. Det skedde senast år 2020 som en följd av covid-19-pandemin då många extra dödsfall inträffade, främst i befolkningen över 64 år.

Medellivslängden i riket återhämtade sig snabbt och är nu åter i nivå med trenden för hur den var före pandemin. Men för att säkerställa att prognosen inte tar utgångspunkt i ett avvikande dödlighetsmönster har de år, under de senaste sju åren, med högst (år 2024) respektive lägst (år 2019) observerad dödlighet

uteslutits från beräkningarna. För åldrarna 67–89 år används kommunens observerade dödlighet och för övriga åldrar används länets uppgifter per ettårsklass och kön. Detta då de slumpmässiga variationerna bedöms riskera att bli för stora i övriga åldrar.

I stort ligger medellivslängden för män och kvinnor bosatta i Härryda kommun över medellivslängden i Västra Götalands län. En nivå som även behålls i prognosen då kommunens observerade dödlighet används för de åldrar där dödligheten är hög.

Osäkerhet i prognoser



I prognoser finns alltid en viss osäkerhet och man kan aldrig vänta sig att prognosen ska slå in exakt. Prognosfelet blir större ju längre fram i tiden prognosen sträcker sig, eftersom fel som uppstår tidigt påverkar även de senare åren. Det är också i allmänhet olika svårt att göra bra prognoser för olika åldersgrupper. I åldrar där det i större utsträckning sker förändringar i livet än i andra åldrar är prognosfelen större. Faktorer som leder till sådana förändringar är fruktsamhet, flyttbensbenägenhet och dödlighet.

Det kan finnas flera orsaker till de fel som uppkommer. Antagandena kan vara oriktiga, modellen kan vara felaktig, det kan bli avvikelser i planeringen, exempelvis kan ett bostadsbyggande bli försenat eller tidigarelagt. Även om modellen vore fullkomlig, all utveckling gick enligt planerna och vi kände till alla sanna värden för folks flyttbensbenägenhet, fruktsamhet och död så skulle det ändå kunna bli fel i prognosen på grund av slumpen.

Osäkerhet i prognoser kan klassificeras som:

- Slumpfel
- Fel i antaganden
- Fel på grund av planavvikelser
- Modellfel

Slumpfel

Slumpfelet är det prognosfel som endast beror på slumpen och ingenting annat. Även om den genomsnittliga nivån för fruktsamhet, dödlighet och flyttningar är korrekt de kommande åren kan prognosen innehålla fel på grund av slumpmässiga variationer mellan åren. På grund av slumpen är det mycket svårt att exempelvis träffa exakt rätt i antal flyttare i olika åldrar, vilka personer som dör eller hur många barn som föds och av vilka mödrar. Slumpfelen går att räkna ut ungefärligt och är den minsta möjliga felmarginalen i en prognos. Fel i antaganden

Om de antaganden som gjorts för födda, döda och flyttare inte inträffar i verkligheten ökar prognosens osäkerhet. Här finns två typer av fel som kan inträffa. Den första typen är fel i nivåer, det vill säga fel antal som flyttar ut eller in. Denna typ av fel påverkar främst befolkningens storlek, men kan även påverka åldersstrukturen då det inte är samma åldrar som flyttar in som ut ur kommunen. Den andra typen av fel är åldersspecifika antaganden som utflyttningsrisker, inflyttningsandelar, dödsrisker och fruktsamhet. Fel i dessa påverkar främst åldersfördelningen i befolkningen. Betydelsen av avvikelser från antagandena kan

uppskattas med känslighetsanalysertill exempel konsekvensanalyser av olika fruktsamhetsantaganden.

Fel på grund av planavvikelser

I befolkningsprognosen görs en prognos för befolkningen i framtida nyproduktion. Den bygger på en uppskattning av när bostäder enligt planerna beräknas bli färdiga för inflyttning. Om det i praktiken sker en tidsförskjutning i genomförandet uppstår en skillnad mellan utfall och prognos. Detta fel ska inte lastas prognosmodellen men kan vara en viktig förklaring till varför prognosen inte slår in.

Modellfel

Prognosfel kan uppstå om prognosmodellen är felaktig i något avseende. I denna befolkningsprognos har Swecos prognosmodell tillämpats.

Bilaga Tabeller

Folkmängd för planeringsåldersklasser

Ålder	Utfall	Prognosår									
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0 år	348	349	347	350	362	375	393	416	433	446	450
1-5 år	2 308	2 249	2 211	2 173	2 199	2 240	2 309	2 396	2 475	2 547	2 607
6-15 år	5 976	5 900	5 744	5 710	5 627	5 539	5 505	5 529	5 493	5 549	5 584
16-19 år	2 457	2 498	2 605	2 580	2 544	2 568	2 503	2 484	2 500	2 418	2 386
20-64 år	22 014	22 121	22 289	22 556	22 881	23 175	23 674	24 176	24 548	24 799	24 953
65-84 år	5 993	6 081	6 193	6 290	6 455	6 566	6 669	6 821	6 906	7 039	7 187
85 år eller äldre	907	945	975	1 059	1 136	1 229	1 335	1 398	1 486	1 558	1 602
Hela kommunen	40 003	40 142	40 364	40 718	41 205	41 690	42 388	43 220	43 840	44 356	44 770

Folkökning i planeringåldersklasser

Ålder	Utfall	Prognosår									
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0 år	-14	1	-2	3	12	13	19	22	17	14	4
1-5 år	-57	-59	-38	-38	27	41	69	87	78	72	60
6-15 år	-141	-76	-157	-34	-83	-88	-33	23	-36	56	35
16-19 år	143	41	107	-25	-36	23	-65	-19	15	-82	-32
20-64 år	68	107	168	267	325	294	499	502	372	251	154
65-84 år	65	88	113	97	165	111	103	152	86	133	148
85 år eller äldre	64	38	30	84	78	92	106	63	87	72	44
Hela kommunen	128	139	222	353	487	486	698	832	620	516	414

Procentuell folkökning i planeringåldersklasser

Ålder	Utfall	Prognosår									
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0 år	-3,9	0,2	-0,5	0,7	3,5	3,5	5,0	5,7	4,1	3,1	0,9
1-5 år	-2,4	-2,5	-1,7	-1,7	1,2	1,9	3,1	3,8	3,3	2,9	2,4
6-15 år	-2,3	-1,3	-2,7	-0,6	-1,5	-1,6	-0,6	0,4	-0,6	1,0	0,6
16-19 år	6,2	1,7	4,3	-1,0	-1,4	0,9	-2,5	-0,7	0,6	-3,3	-1,3
20-64 år	0,3	0,5	0,8	1,2	1,4	1,3	2,2	2,1	1,5	1,0	0,6
65-84 år	1,1	1,5	1,9	1,6	2,6	1,7	1,6	2,3	1,3	1,9	2,1
85 år eller äldre	7,6	4,2	3,2	8,6	7,4	8,1	8,7	4,7	6,2	4,9	2,8
Hela kommunen	0,32	0,35	0,55	0,88	1,20	1,18	1,67	1,96	1,43	1,18	0,93

Folkmängd i ettårsklasser för personer 0–20 år

Ålder	Utfall	Prognosår									
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0	348	349	347	350	362	375	393	416	433	446	450
1	388	384	388	391	397	410	428	450	467	481	491
2	418	411	410	416	422	430	446	467	485	499	510
3	494	438	434	435	444	451	462	481	498	514	525
4	494	509	457	455	460	469	479	493	509	524	537
5	514	507	522	475	475	480	493	505	516	530	543
6	518	523	517	534	490	491	498	512	522	532	545
7	496	524	530	525	543	501	505	513	526	535	544
8	611	501	529	536	533	551	512	516	524	535	543
9	550	613	506	535	543	540	559	523	526	533	543
10	594	554	616	513	542	550	550	570	533	536	542
11	634	598	559	621	522	550	560	561	579	543	545
12	627	636	601	565	627	530	560	570	570	587	551
13	612	629	639	606	571	632	539	569	579	578	595
14	711	614	631	642	611	578	638	549	577	586	585
15	623	709	615	633	645	615	585	645	557	584	592
16	686	622	706	616	635	647	620	592	649	564	589
17	638	680	619	701	616	635	648	624	595	650	567
18	584	630	671	614	694	613	633	647	622	595	646
19	549	566	609	649	599	673	602	622	633	609	583
20	503	501	517	556	592	552	619	563	576	583	562

Demografiska komponenter. Utfall år 2020–2024 och prognos 2025–2034

år	Folkmängd	Folkökning	Födda	Döda	Födelse- överskott	Inflyttade	Utflyttade	Flyttnings- netto
2020	38 246	269	347	264	83	2 463	2 280	183
2021	39 006	760	381	274	107	2 891	2 247	644
2022	39 762	756	373	260	113	3 043	2 421	622
2023	39 875	113	360	242	118	2 479	2 492	-13
2024	40 003	128	338	279	59	2 442	2 369	73
2025	40 142	139	333	283	49	2 505	2 415	90
2026	40 364	222	329	290	39	2 611	2 428	183
2027	40 718	353	330	297	32	2 777	2 456	321
2028	41 205	487	340	305	35	2 954	2 502	452
2029	41 690	486	353	312	41	3 005	2 560	445
2030	42 388	698	369	319	50	3 259	2 611	648
2031	43 220	832	390	327	63	3 447	2 678	769
2032	43 840	620	410	335	75	3 296	2 751	544
2033	44 356	516	425	342	84	3 221	2 788	433
2034	44 770	414	431	348	82	3 138	2 806	332

Folkmängd per distrikt efter planeringåldersklasser

Björketorp distrikt

Ålder	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0 år	68	68	66	64	63	62	64	68	73	78	78
1-5 år	428	416	414	402	401	400	410	430	457	488	506
6-15 år	1 044	1 054	1 027	1 034	1 009	992	995	1 016	1 027	1 066	1 098
16-19 år	377	401	438	432	441	447	435	441	449	444	438
20-64 år	3 837	3 846	3 849	3 848	3 821	3 798	3 855	3 957	4 059	4 162	4 201
65-84 år	1 180	1 196	1 219	1 234	1 246	1 261	1 251	1 243	1 232	1 242	1 241
85 år eller äldre	136	139	146	156	177	189	214	235	253	267	285
Totalt	7 070	7 121	7 160	7 171	7 158	7 150	7 224	7 390	7 550	7 747	7 847

Härryda distrikt

Ålder	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0 år	29	26	25	23	22	21	20	19	19	19	18
1-5 år	136	149	156	152	148	145	138	131	128	126	126
6-15 år	299	305	308	312	322	322	318	323	318	320	319
16-19 år	116	125	131	131	131	134	140	130	136	131	128
20-64 år	1 511	1 488	1 472	1 456	1 422	1 398	1 373	1 343	1 320	1 302	1 285
65-84 år	355	361	370	383	399	405	413	426	430	441	455
85 år eller äldre	43	48	50	52	55	63	66	69	72	74	75
Totalt	2 489	2 502	2 511	2 509	2 499	2 489	2 468	2 440	2 423	2 413	2 408

Landvetter distrikt

Ålder	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0 år	98	92	95	96	96	99	110	128	135	139	140
1-5 år	703	685	673	650	649	656	702	774	805	826	840
6-15 år	1 730	1 713	1 686	1 712	1 696	1 681	1 700	1 762	1 781	1 802	1 815
16-19 år	708	742	787	773	731	741	737	758	765	745	736
20-64 år	5 823	5 898	6 055	6 143	6 171	6 267	6 547	6 990	7 284	7 471	7 575
65-84 år	1 481	1 495	1 519	1 540	1 560	1 575	1 613	1 679	1 703	1 743	1 798
85 år eller äldre	185	193	207	224	242	264	285	299	340	370	378
Totalt	10 728	10 818	11 023	11 138	11 145	11 283	11 693	12 391	12 814	13 095	13 282

Råda distrikt

Ålder	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0 år	151	161	160	165	180	192	199	200	206	210	214
1-5 år	1 036	994	961	960	995	1 032	1 054	1 056	1 081	1 103	1 131
6-15 år	2 890	2 813	2 707	2 636	2 584	2 529	2 479	2 415	2 354	2 350	2 341
16-19 år	1 250	1 224	1 245	1 241	1 237	1 237	1 183	1 146	1 141	1 089	1 076
20-64 år	10 789	10 836	10 863	11 058	11 417	11 662	11 852	11 839	11 839	11 818	11 845
65-84 år	2 962	3 013	3 068	3 116	3 232	3 307	3 373	3 454	3 521	3 593	3 672
85 år eller äldre	543	565	572	626	662	712	771	796	821	848	865
Totalt	19 621	19 606	19 576	19 803	20 308	20 673	20 910	20 907	20 962	21 010	21 144

Befolkning som inte går att fördela på distrikt

Ålder	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0 år	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
1-5 år	5	5	7	8	6	6	5	5	4	4	4
6-15 år	13	15	15	15	16	13	13	13	12	11	11
16-19 år	6	5	4	4	5	7	9	9	9	9	7
20-64 år	54	52	51	51	50	50	48	46	46	46	47
65-84 år	15	16	17	17	17	17	18	18	20	20	20
85 år eller äldre	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	95	95	96	96	95	94	93	92	91	90	90

Folkmängd per distrikt fördelad på befintlig bebyggelse och nyproduktion

Distrikt Variabel	Folkmängd per den 31 december									
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Björketorps distrikt										
folkmängd totalt	7 121	7 160	7 171	7 158	7 150	7 224	7 390	7 550	7 747	7 847
därav i befintliga bostäder	7 055	7 027	6 970	6 888	6 811	6 700	6 573	6 477	6 400	6 339
i nybyggda bostäder	66	133	201	270	339	524	817	1 073	1 347	1 508
Härryda distrikt										
folkmängd totalt	2 502	2 511	2 509	2 499	2 489	2 468	2 440	2 423	2 413	2 408
därav i befintliga bostäder	2 486	2 478	2 459	2 431	2 405	2 366	2 321	2 287	2 259	2 237
i nybyggda bostäder	16	33	50	67	85	102	119	137	154	171
Landvetter distrikt										
folkmängd totalt	10 818	11 023	11 138	11 145	11 283	11 693	12 391	12 814	13 095	13 282
därav i befintliga bostäder	10 696	10 645	10 553	10 424	10 304	10 134	9 940	9 793	9 677	9 584
i nybyggda bostäder	122	378	585	721	979	1 560	2 450	3 020	3 419	3 698
Råda distrikt										
folkmängd totalt	19 606	19 576	19 803	20 308	20 673	20 910	20 907	20 962	21 010	21 144
därav i befintliga bostäder	19 556	19 460	19 291	19 057	18 840	18 533	18 183	17 918	17 709	17 543
i nybyggda bostäder	49	116	512	1 251	1 833	2 377	2 724	3 044	3 301	3 601
Befolkning utan information om distrikt										
folkmängd totalt	95	96	96	95	94	93	92	91	90	90
därav i befintliga bostäder	95	96	96	95	94	93	92	91	90	90
i nybyggda bostäder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hela kommunen										
folkmängd totalt	40 142	40 364	40 718	41 205	41 690	42 388	43 220	43 840	44 356	44 770
därav i befintliga bostäder	39 889	39 705	39 369	38 896	38 454	37 826	37 110	36 566	36 136	35 793
i nybyggda bostäder	253	659	1 349	2 309	3 236	4 563	6 110	7 273	8 220	8 977

Bostadsbyggnadsprognos 2025–2034 efter bostadstyp

Bostadstyp	Prognosår										Totalt	
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
Flerbostadshus												
Bostadsrätt		0	22	165	187	190	255	113	25	25	25	1 006
Hyresrätt		0	0	16	125	75	0	0	38	0	0	253
Upplåtelseform ej fastställd		0	0	0	40	0	50	184	323	238	200	1 034
Småhus		77	110	106	89	123	220	289	118	120	85	1 336
Totalt		77	132	287	440	388	525	585	503	383	310	3 628



Synpunkter på förvaltningens förslag till VEP 2026-

Sacorådet i Härryda är en sammanslutning mellan 12 fackförbund för akademiker, som verkar i Härryda Kommun: Akademikerförbundet SSR, Akavia, DIK, Sveriges Arbetsterapeuter, Fysioterapeuterna, Naturvetarna, SRAT, Sveriges Arkitekter, Sveriges Ingenjörer, Sveriges Lärare, Sveriges Psykologförbund samt Sveriges Skolledarförbund.

Generellt

Sacorådet noterar att lönerrevisionen är beräknad till 3% för åren 2026-2028 (KS VEP s. 14) vilket för 2026 är i nivå med märket på arbetsmarknaden. Sacorådet vill dock påpeka fortsatt behov av löneutrymme för **strategisk kompetensförsörjning** samt för **åtgärder för jämställda löner** enligt lag, vilket med något års undantag funnits med årligen det senaste decenniet. I årets verksamhetsplan är sådant löneutrymme dock inte specificerat, varför vi undrar i vilken omfattning dessa åtgärder fortsätter.

Ang sektor samhällsbyggnad, tidsredovisning

I den nya verksamhetsplanen läggs stor vikt vid en ökad kostnads- och tidseffektivitet i hela förvaltningen. Sacorådet är positivt till ambitionen att leverera högsta möjliga service för varje skattekrona under förutsättning att det sker inom ramen för en god och hållbar arbetsmiljö.

Vi vill dock lyfta att det finns en upplevd diskrepans mellan de förväntningar som ställs och de verktyg många av våra medarbetare upplever sig ha för att uppnå de beskrivna målen. Detta gäller i synnerhet inom sektorn för samhällsbyggnad, där medarbetare möter höga krav på tidsredovisning av varje arbetad timme.

Vi ser på sektornivå vissa fördelar med att ha en uppfattning om hur medarbetarnas tid används på en aggregerad nivå, men det är ändå viktigt att påtala att den omfattande tidsredovisningen kräver resurser som ur en enskild medarbetares perspektiv ofta upplevs som ganska ineffektivt.

Utöver de högre kraven på tidsredovisning menar Sacorådet att det saknas en tydlig styrning och beskrivning av *på vilket sätt eller i vilka avseenden* medarbetare förväntas arbeta mer tids- och kostnadseffektivt. Diskrepansen mellan de upplevda förväntningarna och de verktyg medarbetarna får riskerar skapa stress, konflikter eller en känsla av otillräcklighet.

Inom sektorn för samhällsbyggnad ser vi dessutom tydliga negativa signaler rörande medarbetarnas upplevda kunskap om arbetsplatsens mål, hur dessa följs upp och vad som förväntas av medarbetare, jämfört med både 2023 och 2021 enligt förvaltningens HME-enkät.

Sacorådet anser därför att större vikt måste läggas vid att **konkretisera målen om kostnads- och tidseffektivitet**, så att det på verksamhets- och enhetsnivå blir tydligare hur vi kan arbeta med dessa mål. Dessutom anser Sacorådet på att det bör **utvärderas om den detaljerade tidsredovisning som sker inom sektorn för samhällsbyggnad verkligen är ändamålsenlig**. Sacorådet avser att ta initiativ till ett trepartssamtal med politik, förvaltning och fack om denna fråga.

Ang sektor samhällsbyggnad, nya regler i Plan- och Bygglagen

I december månad träder nya regler i Plan- och Bygglagen (PBL) i kraft, vilket innebär större friheter men också ett betydligt större ansvar för privatpersoner och företag i lovprövningar. SKR bedömer, visserligen med en hög grad av osäkerhet, att antalet bygglov kan komma att minska med cirka 30–40 procent. Detta kommer högst troligt få konsekvenser för sektorns intäkter.

Trots det förväntas inte arbetsbelastningen minska. Arbetet kommer i stället att **förskjutas mot mer service** (för att kunna besvara frågor om byggregler och föra dialoger och ge råd om hur man ska gå tillväga) **samt mot ökad tillsyn** när fel uppstår.

Sacorådet anser att denna förändring borde beaktas i verksamhetsplanen, så att sektorn för samhällsbyggnad står redo för dessa förändringar under det kommande året.

Ang sektor socialtjänst, kvalitetsindikatorer

Ang punkt 4.2.7 ”Invånarnas fysiska och psykiska hälsa ska förbättras...” sid 19 i Socialnämndens VEP vill Sacorådet skicka med följande. Indikatoren mäter endast **upplevd** tillgång till sjuksköterska på särskilt boende, ej **verklig** tillgång. Den upplevda tillgången mäts via en enkät som besvaras av patient eller närstående. Indikatoren innefattar inte heller tillgång till arbetsterapeut eller fysioterapeut som är en del av hälso- och sjukvården. Sacorådet anser att verklig tillgång, inte bara upplevd, till dessa kvalitativa insatser skulle behövas som en komponent i kvalitetsmåten.

Angående kvalitetsindikatorer för Hälsa och bistånd punkt 7.1.2, sid 30 i Socialnämndens VEP, undrar Sacorådet huruvida detta är bra indikatorer på kvaliteten på kommunal primärvård. Vi önskar förtydligande när det gäller kvalitetsindikator "Andel oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar vid utvalda diagnoser för patienter 65 år eller äldre". Frågan är hur andel oplanerad återinskrivning på sjukhus inom 30 dagar vid hjärtsvikt och lunginflammation ger ett **kvalitetsmått för kommunal primärvård**? Detta kan ju snarare vara ett resultat av korta vårdtider på sjukhus och att patienterna inte är medicinskt färdigbehandlade vid utskrivning.

Ang sektor socialtjänst, kvalitetsindikatorer

Under ”5 Nämndens ekonomi” sid 20 i ser Sacorådet positivt på en absolut nödvändig förstärkning med en årsarbetare på rehabenheten. Enheten är underfinansierad i förhållande till de ambitioner som nämns: för att fler individer ska kunna bo kvar hemma, utökningen av platser på våbo, fler boenden med särskild service och fler inskrivna i kommunal primärvård. Dock arbetar två yrkesgrupper på rehabenheten (fysioterapeuter och arbetsterapeuter) varav endast den ena professionen utökas. **Rehabenhetens budget täcker inte för personalkostnader för nuvarande grunduppdrag.** Sacorådet efterfrågar anpassad personalbudget för arbetsterapeuter och fysioterapeuter på rehabenheten, utifrån verksamhetens behov, vårdförskjutningen och kommunens ambitioner och uppdrag.

Ang sektor utbildning, kultur och fritid, lugnt och tryggt i alla skolmiljöer

Sacorådet inkl Sveriges Lärare noterar att klassrummet är den näst vanligaste platsen för incidenter, och instämmer i att förvaltningens analys behöver fördjupas, UKFn VEP sid 14. De planerade åtgärderna uppfattas fokusera på andra delar av utbildningsmiljön, och Sacorådet inkl Sveriges Lärare efterfrågar åtgärder som mer tar sikte på skolornas möjligheter att dela upp elever i mindre undervisningsgrupper vid behov, alt ha högre personaltäthet i klassrummen. Lärares förutsättningar att förbereda och anpassa undervisningen till varje individuell elev behöver fortsatt förbättras. Riksdagen väntas i vår fatta beslut om lagstiftning kring planeringstid mm, och skulle Härryda Kommun skulle kunna ligga i framkant när det gäller de förutsättningar för undervisningens kvalitet som nämns i utredningen Tid för undervisningsuppdraget – åtgärder för god undervisning och läraryrkenas attraktivitet. Rent konkret skulle rektorer kunna ges bättre förutsättningar att organisera för högre lärartäthet, t.ex. i form av tvälärarsystem i de klasser och vid de tillfällen som bedöms nödvändiga. Sacorådet inkl Sveriges Lärare efterfrågar **åtgärder som siktar på ökad trygghet och studiero även i klassrummen.**

Ang sektor utbildning, kultur och fritid, elever med problematisk skolfrånvaro

Sacorådet inkl Sveriges Lärare noterar i UKFn VEP sid 13 att ”närvaroteamet arbetar geografiskt riktat och erbjuder stöd till elever mer än tio procent frånvaro, för att förhindra att elever utvecklar en problematisk skolfrånvaro”, och vill belysa att detta inte innebär att *alla* elever med mer än tio procent frånvaro får stöd från närvaroteamet. Sveriges Lärare har efterfrågat information/analys om hur stor andel av våra elever som närvaroteamets resurser räcker till, och synliggörande av vad som ytterligare behöver göras för att effektivt förhindra att elever utvecklar en problematisk skolfrånvaro.

Ang sektor utbildning, kultur och fritid, kunskapsresultaten ska öka för varje enskild elev

UKFn VEP sid 17: ”För att stärka stödet till elever som riskerar att lämna grundskolan utan gymnasiebehörighet förstärks årskurs åtta och nio med två speciallärare.”

Sacorådet inkl Sveriges Lärare ser det som positivt att grundskolan förstärks med två speciallärare, även om det ännu är oklart vilka enheter som får del av denna förstärkning.

Ang sektor utbildning, kultur och fritid, personaltäthet i förskolan

Sveriges Lärare ser positivt på ambitionen att öka personaltätheten i förskolan och att det skjuts till pengar för att minska barngruppernas storlekar. Det är dock viktigt att inte enbart se till barnantal per enhet (dvs ett hus med flera avdelningar) utan också på barngruppernas storlekar per avdelning, dvs den närmaste miljö som barnen faktiskt vistas i. Viktigt är också att vara rädda om den kompetens som finns. De minskade barnkullarna är ett utmärkt tillfälle att närma sig Skolverkets riktlinjer och samtidigt bedriva en god personalpolitik.

Ang sektor utbildning, kultur och fritid, grundskoleverksamhetens budget

Sacorådet inkl Sveriges Lärare ser positivt på att ”Grundskoleverksamhetens budget förstärks under kommande planperiod där den enskilt största utökningen är ett reformpaket om 30 mnkr årligen. För att ge alla elever bättre möjligheter till studiero och särskild undervisning ska alla grundskolor förstärkas med särskilda undervisningsgrupper.” (UKFn VEP sid 21)

Ang sektor utbildning, kultur och fritid, Hulebäcksgymnasiet

Hulebäcksgymnasiet är i nuläget i en situation där klasserna är överfulla. Sveriges Lärare efterfrågar en konkret plan för när målet om 1700 elever skall vara uppnått.

Ang sektor utbildning, kultur och fritid, kulturskolan

Sacorådet inkl Sveriges Lärare noterar att ”kulturskolan ska ge alla barn och unga möjlighet till en kreativ fritid genom kulturella upplevelser och konstnärligt utövande. Verksamheten ska omfattas av kursverksamhet av hög kvalitet, öppen verksamhet och samverkan med grund- och gymnasieskolan” (UKFn VEP sid 29). I formuleringen nämns ”alla barn”, vilket är en god ambition, och för att nå målet anser Sveriges Lärare att samverkan med fr.a. grundskolan är en viktig arena. Sveriges Lärare vill framhålla att en sådan samverkan är gynnsam såväl för eleverna på många sätt, som för de båda respektive verksamheterna i sin helhet.

För Sacorådet i Härryda 251111
Anna Carlsson, ordf.

Vårdförbundets synpunkter på VEP 2026 - 2028

Punkt 3.2 Hållbar utveckling - Agenda 2030

Klimat neutral kommun, står det:

Härryda kommun har målsättningen att bli klimatneutral till 2030. Utöver att vara en resurssmart kommun prioriteras även åtgärder för öka andelen hållbara transporter, klimatsmarta inköp och upphandlingar. Inom ramen för kommunens projekt Klimatneutrala Härryda kommun 2030 ska även metoder för innovation och processororienterat arbete initieras.

Vi på sjuksköterskeenheten har påpekat att våra läkemedels leverans inte är miljövänlig. Efter senaste upphandlingen har vi fått hantera extra många kartong lådor samt hundratals plastbubblor varje dag. Detta gör att källsortering på HKG vill full på endast ett par leverans och vi får leveranser varje dag. Så detta går emot kommunens målsättning att bli klimatneutral till 2030.

Vårdförbundet vill också uppmärksamma att för att kunna uppnå kommunens mål, punkt 6 Vård och Omsorg samt punkt 7 Hälsa och Bistånd behövs flera specialistsjuksköterskor. Antalet äldre med komplexa vårdbehov ökar, vilket ställer högre krav på medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård. Specialistsjuksköterskor bidrar till säkrare bedömningar, minskade sjukhusinläggningar och bättre uppföljning av patienter.

I kommunal vård är det ofta sjuksköterskor som gör de medicinska bedömningarna – därför är det avgörande att de har rätt kompetens.

Mvh/

Luisa Lundqvist

Leg. Sjuksköterska

Förtroendevald/Skyddsombud VF

Sektorn för Socialtjänst

Härryda kommun

031-7248762

marialuisa.lundqvist@harryda.se

Sammanträdesdatum
2025-10-14

Sida 7 (10)

§ 28

Synpunkter på mål och inriktningar till verksamhetsplaner 2026

Nämnderna har gett förvaltningen i uppdrag att utarbeta förslag till verksamhetsplaner för 2026 utifrån:

- Kommunstyrelsens mål och inriktningar till verksamhetsplan 2026
- Nämnden för utbildning, kultur och fritids mål och inriktningar till verksamhetsplan 2026
- Socialnämndens mål och inriktningar till verksamhetsplan 2026

Nämnderna fattar beslut om verksamhetsplaner för 2026 i december 2025.

Rådet fick den 7 oktober 2025 information om beslutade mål och inriktningar för kommunstyrelsens, socialnämnden och nämnden för utbildning, kultur och fritid.

Organisationerna i rådet kan framföra synpunkter, utifrån de beslutade mål och inriktningsdokumenten, om vad som särskilt bör beaktas i förvaltningens arbete med förslag till verksamhetsplaner. Synpunkter framförs i Bilaga 1 till protokollet.

Rådet för idéburna organisationers behandling

Rådet för idéburna organisationer noterar informationen.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2025-10-14

Sida 8 (10)

Bilaga 1 till protokollet, Rådet för idéburna organisationer 2025-10-14 § 28

Synpunkter på mål och inriktningar till verksamhetsplaner 2026

Kommunstyrelsen behöver en strategi för utvecklad samverkan med det civila samhällets olika organisationer. Därför bör förvaltningen genomföra en kartläggning av organisationerna. Här finns kraft för arbetet både i det dagliga livet och vid kris. Enligt Västra Götalandsregionen (VGR) finns det 598 föreningar och i föreningsregistret finns det ca 140.

Socialnämnden har fått en rapport från sin förvaltning som heter *Hälsosamt åldrande*. Den behöver fördjupas till en strategi som involverar i första hand de organisationer som arbetar med (och för) äldre. Fokuset kan vidgas och omfatta till exempel boende och ekonomi.

Nämnden för utbildning, kultur och fritid bör ta tag i två saker.

Kommunen subventionerar hyror i kommunala lokaler för de organisationer som nyttjar dessa med stora belopp. Det är bra! Om jag minns rätt är förhållandet det att kommunen svarar för 90% och föreningarna för 10%. Detta leder till stora orättvisor eftersom det inte finns något system för att stödja föreningar som har egna lokaler och de som förhyr lokaler. Det finns arrenden och oklarheter när det gäller idrottsanläggningar. Här finns potential för ett arbete i verksamhetsplanen.

På samma sätt måste verksamheten Kulturskolan utredas i två perspektiv;

- Vad skulle det betyda för verksamheten om den vore avgiftsfri. Omfattningen/efterfrågan skulle öka vilket är ett bevis på att avgiften hämmar.
- En god teori är att de barn och ungdomar som deltar i kulturskolan också har bättre skolresultat (på samma sätt som effekten av att delta i idrottsföreningarnas verksamhet). Troligen är då ökat deltagande i kulturskolan ett bra sätt att nå en bättre grundskola.

Jan Linde
Vice ordförande i Rådet för idéburna organisationer
Representant för IOGT-NTO

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Ungdomsrådets synpunkter på mål och inriktningar till verksamhetsplaner för 2026

Ungdomsrådet har under 2025 tagit del kommunens budgetprocess på liknande sätt som de övriga råden i Härryda kommun. Ungdomar i rådet blev inbjudna till samråd den 7 oktober, där de tillsammans med representanter från de andra råden i kommunen fick information om målen och inriktningarna för verksamhetsplanerna för 2026. Utöver informationen på samrådet presenterade Päivi Malmsten, sektorchef för sektorn för utbildning, kultur och fritid, nämndens mål och inriktningarna till verksamhetsplanen för ungdomsrådet den 6 oktober, där ungdomar, politiker och tjänstepersoner diskuterade områdena tillsammans. I detta dokument presenteras ungdomarnas reflektioner efter detta samtal.

Ungdomsrådets synpunkter på KS mål och inriktningar till verksamhetsplan för 2025

- **Västtrafik:** Ungdomsrådet vill gärna inkluderas i kommande dialoger om kollektivtrafiken med Västtrafik, exempelvis gällande den anropsstyrda trafiken.

Ungdomsrepresentanternas synpunkter på UKFNs mål och inriktningar till verksamhetsplan för 2026

Uppskattade inriktningar och mål

- **Trygghet och elevhälsa:** Fler kuratorer och satsningar på trygghet upplevs som mycket positivt då det bidrar till att elever lättare kan få stöd i tid.
- **Resursskolor och akutskola:** Ungdomarna tycker att detta är viktiga satsningar.
- **Fritidskortet:** Fritidskortet uppskattas och ses som ett bra sätt att ge fler ungdomar möjlighet att delta i fritidsaktiviteter. Det är dock viktigt att information till unga sprids på ett bra sätt.
- **Badhus och kultur/fritid:** Ungdomarna välkomnar planerna på nytt badhus och på att stärka kultur- och fritidsaktiviteter.

- **Skolmat:** Ungdomarna ser det som positivt att det varje dag ska finnas både animaliska och vegetariska alternativ. (De undrar dock om valen kommer att behöva förännämas eller kan väljas på plats.)
- **Förskola:** Minskade barngrupper ses som en bra satsning för de yngre.
- **Läroböcker och skolbibliotek:** Bra att alla elever ska ha läroböcker enligt 1-1-principen och att fler bibliotekarier ska anställas.

Frågor och förbättringsförslag

- **Skolfrånvaro:** Hur har kommunen tänkt minska den problematiska skolfrånvaron? Ungdomarna lyfter vikten av både fritidsaktiviteter, motivation och meningsfulla relationer för att få elever att komma till skolan.
- **Mobbning:** Behov av tydligare rutiner för hur mobbning rapporteras. Rektorer behöver få information tidigare, eftersom problemen ofta inte når dit i dag.
- **Toaletter och simundervisning:** Ungdomar i rådet lyfter förslaget om att dela upp toaletter och simundervisning mellan tjejer och killar för ökad trygghet och integritet.
- **Skolmiljö:** Ungdomarna i rådet önskar få fler och fungerande klockor i sina skolor, detta blir extra viktigt då många elever tidigare har hållit tiden genom att titta på sin mobil.
- **Mobilförbud och trivsel:** Många ser mobilen som en trygghet och ett sätt att hålla kontakt med föräldrar och skolpersonal. Förbud kan både påverka tryggheten negativt och leda till ökad rastlöshet och skadegörelse. Ungdomarna trycker därför på att det är viktigt att säkra att det finns; aktiviteter/saker att aktivera sig med under raster, mer vuxennärvaro under raster och enklare sätt att komma i kontakt med till exempel elevhälsan.
- **Skadegörelse:** Viktigt att ta reda på varför skadegörelse uppstår. Ungdomarna menar att det ofta handlar om brist på sysselsättning och aktiviteter under raster.